

ಹಿರಗೂರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಅರೆಭಾಷೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ

ಸಂಪುಟ-2

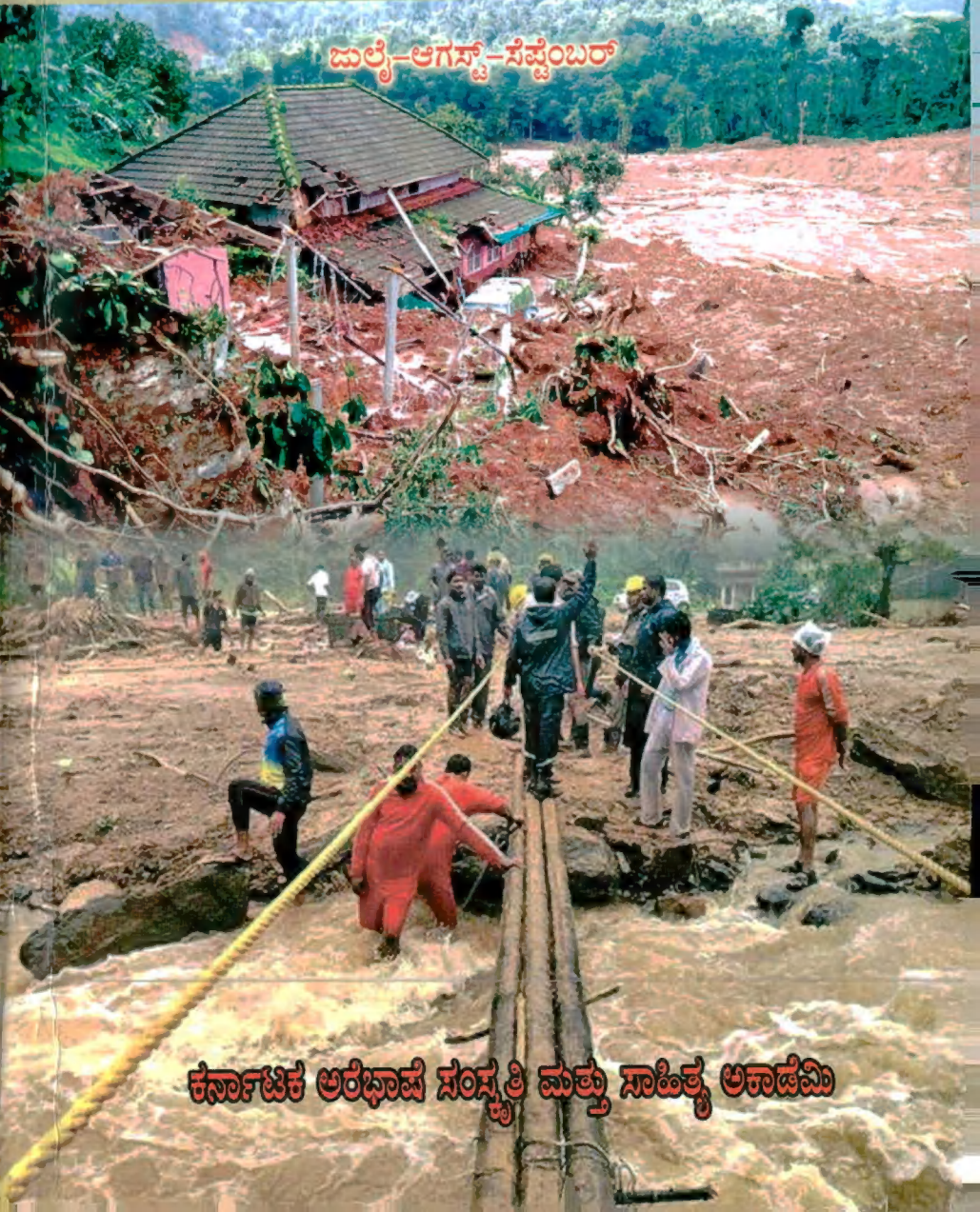
ಸಂಚಿಕೆ-7

ದಿನಾಂಕ : 30.09.2018

ಕೊಡಗು

ರೂ. 20/-

ಜಲೈ-ಅಗಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಪುತ್ತೂರ್‌ನ ತೆಂಕಿಲಲಿ ನಡೆ ಆಟ ಹಬ್ಬಲಿ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ನೀರ್ ತುಂಬುಸುವ ಸರ್ಧ

ಚೈ ಅತ್ತಲಗ್ ಗೌಡ ಮಹಿಲಾ ಸಂಘ ಮುಖ್ಯರು, ಅತ್ತಲಗ್ ಗೌಡ ಸೇವಾ ಸಂಘ (ರಿ) ಮುಖ್ಯರು
ಯವ ಅತ್ತಲಗ್ ಗೌಡ ಸಂಘ ಮುಖ್ಯರು, ಅತ್ತಲಗ್ ಸ್ವ ಸೇವಾ ಸಂಘ (ರಿ) ಮುಖ್ಯರು
ಸಹಯೋಗಿಗಳು

ಆಟ ಹಬ್ಬ-2018
ದಿನಾಂಕ : 05-08-2018
ಮಾಂ : ಪುತ್ತೂರಿಗೆ ಸೇರಿ

ಪುತ್ತೂರ್‌ನ ತೆಂಕಿಲಲಿ ನಡೆ ಆಟ ಹಬ್ಬಲಿ ನಡೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

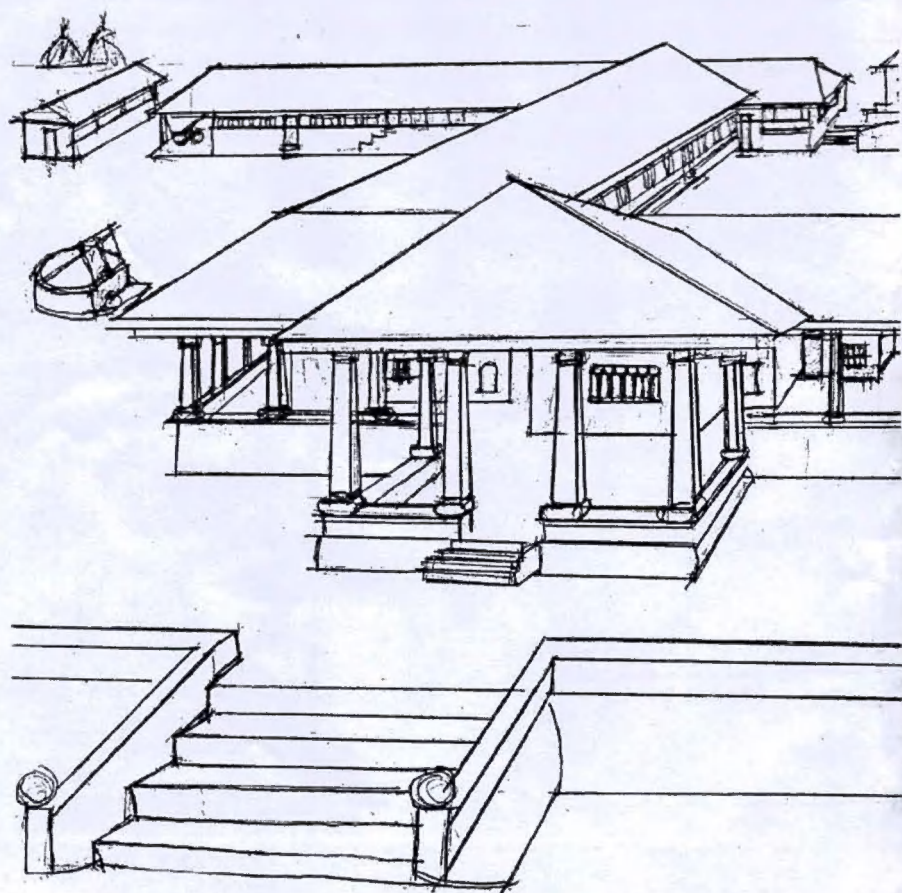

12-8-18 ರಂದ್ ಸುಳ್ಯದ ನಾಲ್ಕರು ಗ್ರಾಮದ ಹಾಲೆಮದಲುಲಿ ನಡೆ ಅರಬಾಜೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಟ ಉತ್ಸವದ ವೇದಿಕೆಲಿ ಗಣ್ಯರ

ಹಿಂಗಾರ

ಜುಲೈ-ಆಗಸ್ಟ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-2018

ಹಿಂಗಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ
ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಡಿಕೇರಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರ್
ಶ್ರೀ ಪಿ.ಸಿ. ಜಯರಾಮ

ಸಂಪಾದಕರ್
ಶ್ರೀ ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ

ಪ್ರಕಾಶಕರ್
ಶ್ರೀ ಉಮರಬ್ಬ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು

2018ರ ಜೂನ್ 24ರಂದು ಮಡಿಕೇರಿಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಬಿರ ಮತ್ತೆ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮತ್ತೆ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ಲೇಖಕ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ಬಳಗದ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಲಾತ್. ಈ ತ್ರಿಕೂಟ ನಡೆದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆ. ಅದ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಜುಲೈ 22 ರಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ 'ಆಟಿ ನಾಟಿ ಕೂಡುಕೂಟ ನಡೆ. ಅದ್ ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕುನ ದೇವಸ್ತೂರು ಗ್ರಾಮಲಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲಾತ್. ಆದರೆ ಕುಕ್ಕರ ಕುಟುಂಬದ ಆ ದೇವಸ್ತೂರು ಗದ್ದೆ ಮಹಾಮಳೆಂದಾಗಿ ಇಂದು ಮನ್ನೊಳಗೆ ಉಟ್ಟಿ.

29-7-2018 ರಂದು ಅರೆಭಾಷೆ ಲಿಪಿ, ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಕೋಡಿ ಕುಶಾಲಪ್ಪಗೌಡರ ಕೊಡುಗೆ ಹಾಗೂ ಕೋಡಿಯವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅವಲೋಕನತೇಳಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರೆಭಾಷೆ, ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸುಳ್ಳದ ಕೆ.ವಿ.ಜಿ. ಯವರ ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜ್ ಸಭಾಂಗಣಲಿ ನಡೆದ್ ಒಂದು ದಾಖಲಾರ್ಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆತ್. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಆಗಸ್ಟ್ 5 ರಂದು ಪುತ್ತೂರುನ ತೆಂಕಿಲ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಗೌಡ ಸಮುದಾಯ ಭವನಲಿ ಆಟಿ ಹಬ್ಬ ನಡೆಸಲಾತ್.

12-8-2018 ರಂದು ಸುಳ್ಳದ ನಾಲ್ಕೂರು ಗ್ರಾಮದ ಹಾಲೆಮಜಲು ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸಭಾಂಗಣಲಿ 'ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಿ ಆಟಿ ಉತ್ಸವ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆ. 15-9-2018ರಂದು ಬೆಳ್ಳಾರೆನ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟ್ಯ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಆಗಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡಿತಾ ಉಟ್ಟು.

ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿಯಿಂದ ಈಗ ಅರೆಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕ ಮುದ್ರಣ ಆಗ್ತಾ ಉಟ್ಟು. ಫೆಲೋಶಿಪ್‌ಗಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅರ್ಜಿ ಕರೊಳ್ಳೊ.

ಕೊಡಗಲಿ ಮಳೆಂದಾದ ದುರಂತದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈ ನಡುವೆ ಯಾವ್ವೇ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಡೆಸಲ್. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆದ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆ.

ಜಿ.ಪಿ.ಸಿ. ಜಯರಾಮ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

1960ರ ದಶಕಲಿ ಕೊಡಗಲಿ ಆದ ಜಲಪ್ರಳಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯವ್ವೆ ಗೊತ್ತುಟು. ಅದ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲನೂ ಭಾತ್. ಬೆದ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಊಟ ಮಾಡ್ಲರ ಮರೆಕಾದುಲೆ. ಇದೀಗ 2018ರ ಮಳೆಗಾಲನ ಮಹಾ ಮಳೆಗಾಲ, ಜಲಪ್ರಳಯತ್ತೆಲ್ಲಾ ಕರೆಕ್. ಈ ಮಳೆಂದಾದ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಯಾತ್. ಮನೆಮಾರ್, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ, ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆನೆಲ್ಲಾ ಜನ ಕಳ್ಳಂಡೊ. ಉತ್ತರ ಕೊಡಗನ ಹಲವು ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರ ಜೀವನ ನರಕ ಆಗುಟು. ಜನ್ಮ ಬೊದ್ಡಾ ಹಾವು ಏಣಿ ಆಟದಂಗೆ ಆಗೋತು. ಈಗ ಆದ ದುರಂತ ಯುವಕರಿಗೆ ಸವಾಲಾಗುಟು. ವಯಸ್ಸಾದ ಅಪ್ಪ ಅವ್ವ, ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದವು, ಬಸುರಿ, ಬಾಣಂತಿ, ಕೈ ಕೂಸುಗ, ಎಳೆ ಮಕ್ಕ, ಇಸ್ಕೂಲ್ ಮಕ್ಕ, ಕೆಲ್ಸ ಮಡ್ಲವು, ಮೊದುವೆ ಆಕೆ ಇರೊವು... ಹಿಂಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬೆಟ್ಟನೇ ಎದ್ದು ನಿತ್ತುಟು. ಕೊಡಗ್ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ನೆರೆ ಕರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗ, ನೆರೆಕರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಆಗ್ತಾ ಉಟ್ಟು. ತುಂಬಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತಾಳ್ಳೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಂದ ಬೊದ್ಡಾ ನೀಸೋಕಾದೆ.

‘ಹಿಂಗಾರ’ ಸಂಚಿಕೆ ಆರರ ಮುಖಪುಟ ‘ಆಟಿ, ನಾಟಿ ಕೂಡು ಕೂಟ’ ನಡ್ಲಿದ ದೇವಸ್ತೂರನ ಗದ್ದೆ ಬಯ್ಲಾದ್ ಚಿತ್ರ. ಈಗ ಆ ಪೊರ್ಲು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲೆ. ಅದರ ಈಗ ನೋಡಿರೆ ಕಣ್ಣೀರ್-ನಿಟ್ಟುಸ್ತು-ಅಷ್ಟ!

ಈ ಸತಿ ‘ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ಕುರುಂಜಿ’ಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ಲೆಯವು ಬರೊಳೊ. ಹಿಂಗಾರ ಏಳರ ಸಂಚಿಕೆದ್ ವಿಶೇಷತೆಲೆರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯಂದ ಹಿಡ್ಡ್ ಕತೆ, ಕವನ, ಲೇಖನಗ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರ್ದು. ಹೆಣ್ಣುಕಳ ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲಿ ಈಗೀಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿ ವ್ಯಕ್ತ ಆಗ್ತಾ ಇರ್ದು ಒಳ್ಳೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ‘ಹಟ್ಟಿಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ದನ ಕರ್ಗ ಹಟ್ಟಿಲೇ ಅಂತ್ಯ ಕಾಣಲಿ. ವಯಸ್ಸಾತ್ತ ಮಾರ್ಪುಲೆ’ತ್ತೇಳುವ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಲಿ ಇರಕನ ವಯಸ್ಸಾದವ್ವೆ ಆಶ್ರಮದ ಕಡೆ ದಾರಿ ತೋರ್ನುದು ಎಷ್ಟ್ ಸರಿ? ಹಂಗೆತ್ತೇಳಿ ‘ಮನೆಲೇ ಬಿದ್ದಿರ್, ಬೇಕರೆ ಮುಕ್ಕುತ’ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಹೆಟ್ಟಿ ಕುಟ್ಟಿ ಸಾಂಕುದು ಧರ್ಮ ಅಲ್ಲ. ‘ಅತ್ತೆಗೊಂದು ಕಾಲ, ಸೊಸೆಗೊಂದು ಕಾಲ’ತ ಹಿರಿಯರ ಮಾತ್ ನ ಮರೆಕಾಗದ್.

‘ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪದ್ಯದ ಮೆರಗು ಕೊಡಿ’ತ್ತೇಳಿ ಹೊಸ ಒಂದ್ ಪುಟ ಉಟ್ಟು. ಹಿಂಗಾರ ತಡ ಆಗಿ ಕೈ ಸೇರ್ದ ಕಾರಣಂದತ ಕಂಡದೆ. ಒಂದು ಪದ್ಯ ಮಾತ್ರ ಕೈ ಸೇರಿಟು. ಇನ್ನಾರೊ ಕಳ್ಳಿ. ಎಂಟರ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಆದೆ. ಸಕಾಲಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ನಿಮಿಗಲ್ಲವೂ ಧನ್ಯವಾದಗ.

ಶುಭಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ.

ಹಿಂಗಾರ ಒಡ್ವಕನ

1. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು		
2. ಸಂಪಾದಕೀಯ		
3. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ - ಎಂ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಗೌಡ		
4. ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ		
ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ಕುರುಂಜಿ - ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ವಲೆ		1
5. ಕತಾ ಜೊಂಪೆ		
1. "ಪುನರ್ಜನ್ಮ"	- ದೇವಿಪ್ರಸಾದ್ ಜಾಕೆ	5
2. ಅತ್ತೆ ಸೊಸೆ	- ಅಂಬೆಕಲ್ಲು ಸುಶೀಲ ಕುಶಾಲಪ್ಪ	10
3. ರಕ್ತ ಬಂಧನ	- ಕೊಕ್ಕಲೇ ಮಾಲೀನಿ ಮುತ್ತಪ್ಪ	12
4. ಅಮ್ಮಾ	- ಎಂ.ವಿ.ಮೋಹನ್‌ಕುಮಾರ್	16
5. ಮಗು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮದಲ್ಲ	- ಹರ್ಷಿತ್ ಎ.ಎಸ್.	21
6. ಅನುಭವ		
1. ರಜೆಲಿ ತಂದ ನೆಂಟ್ರಮನೆ ಮಿಷಿ- ರಕ್ಷಿತ್ ಕೆ.ಎ.		24
7. ಕವನ ಜೊಂಪೆ		
1. ಕಲ್ತ್ ಹೈದ	- 'ವ್ಯಾಸ'	27
2. ನಮ್ಮ ಬಾಸೆ ನಮ್ಮದ್	- ಕುಲ್ಲಚನ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ	28
3. ಹನಿಗವನ	- ಬೈಲೆರ ಭಾನು ಅಶೋಕ್	29
4. ಮಳೆಗಾಲಲಿ	- ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ	30
5. ಕೃಷಿಗೀತೆ	- ಬೈತಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ	32
6. ಬಂದೊಮ್ಮೆ ನೋಡ್	- ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ	34
7. ಅವನ ನೆಂಪು	- ಎಸ್. ಲೀಲಾವತಿ	35
8. ಅವನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ ನಂಗೆ	- ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ವಲೆ	36
9. ಅಮ್ಮಾ ನಿಂಗಾಗಿ	- ಎಂ.ವಿ. ಕವಿತಾ ಮನೋಜ್	38
10. ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ಸ್ತುತಿ	- ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ	39
11. ಇಕ್ಕಟ್ಟ್	- ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪಗೌಡ	40
12. ಹೆದ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲಾತ್	- ಇಂಪನ, ಪಂಜಿಪಳ್ಳ	41
13. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ	- ಕೊಂಪುಳಿ ಪೊನ್ನಮ್ಮ ಉತ್ತಪ್ಪ	42

8. ಕಿರುನಾಟಕ		
ಕಲ್ಪುರ್ತಿ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಹರೈ ಕೊಡ್ತು - ಅಶಿತ ಬಿ.ಎಸ್.		44
9. ರಂಗಪ್ರಯೋಗ		
ಮಾಯಕ	- ಯೋಗೀಶ ಹೊಸೊಳಿಕೆ	46
10. ಚಿಂತನೆ		
1. ನಮ್ಮ ಅವ್ವಂದರ್ಗೆ ನಮನ	- ಎಂ.ಆರ್. ಅಚ್ಯುತ	48
2. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಹಾಪಾಪ	- ಗ್ರೀಷ್ಮಾಗೌಡ ಆನೋಜಿ	53
3. ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ತುದು ಕಷ್ಟ	- ಉದಯಕುಮಾರಿ ಚೆಂಬು	55
11. ಹಿನ್ನೋಟ		
1. ಹಿಂದೆ ಹಿಂಗಿತ್ತೆ	- ಕಾಳೆಯಡ ತಂಗಮ್ಮ ಅಪ್ಪಚ್ಚ	58
2. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬದಲಾದಂಗೆ ನಾವು ಬದಲಾದವೇ	- ಶರಣ್ಯ ಕೋಲ್ಚಾರ್	60
12. ಗಾದೆ ಗಮ್ಮತ್		
1. 'ಅ' ಕಾರದ ಚಮತ್ಕಾರ	- ಕುಲ್ಲಚನ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ	
2. ಗಾದೆಗೆ	- 'ಮಾಲಾಗೌ'	65
13. ಪದ-ಪದಾರ್ಥಗ	- ಡಾ ಕೋರನ ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಕಾಶ್	68
14. ಮನೆ ಮದ್ದ	- ಕುಲ್ಲಚನ ಜ್ಯೋತಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ	69
15. ಮದ್ದಿನ ಬಂಡಾರ-ಕೆಸ	- ಕಡ್ಯದ ಪಾರ್ವತಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ	72
16. ಹೊಸ ರುಚಿ		
ಕೋಳಿ ಸುಕ್ಕ	- ಹರ್ಷಿಣಿ ಕೆ.ಎನ್.	75
17. ವರದಿ		76
18. ಜಲಪ್ರಳಯ	- ಬಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ	80
19. ಚಿತ್ರ ಕವನ - 'ಪರಿಸರ'	- ಮೂಲೆ ಮಜಲು ದೇವಯ್ಯ ಚಿನ್ನಪ್ಪ	82
20. ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ		83

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಗಿರಿಸುತೆನ ಕಂದನ ನೆನೆದೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಥಮಲಿ
ಗರಳ ಪ್ರಾಶವ ಗೈದ ಪರಶಿವನ ಪಾದಲಿ
ಅಂಬೆಯ ಅನುಗ್ರಹಕೆ ತಲೆಬಾಗಿ ಕೈ ಮುಗ್ದ
ಬೇಡುತ ವರಗಳ ಜಗದೊದ್ದಾರ
ಮಾಡೆಂದ್ ಸುರುಗೆ ಬೇಡುವೆ ನಿನ್ನೆ || ೧ ||

ಜನನಿಯೇ ನೀನಿಂದ್ ಜಗದಿ ನಡೆವ ತಮಕೆ
ಸದ್ಬುದ್ಧಿಗಳ ನೀಡಿ ನಡೊಕು ನಮ್ಮವ್ವ
ಮಸಣಕ್ಕಿಳೆವರನೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡ್
ಒಳಿತಿನೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆಕು ಓ ಮಾತೆ ಜಗದಂಬೆ
ನಿನ್ನಲಿ ನಿಂತ್ ನಾ ಬೇಡುದು ಒಂದೇ || ೨ ||

ಶ್ರೀಮಾಲಗೌಡ

ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ಕುರುಂಜಿ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತನ ಸದೃಢ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಮಾಡುವ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿನ ಕನಸ್ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕಾದರೆ, ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಾಡ್-ಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಿದ ಸುಳ್ಳಿನ ಸದೃಢ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಮಾಡುವ ಕನಸ್ ಕಂಡೊವು ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ಶಿಲ್ಪಿ ಡಾ. ಶ್ರೀ ಕುರುಂಜಿ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಗೌಡ್ರು, ಸುಳ್ಳದ ಕುರುಂಜಿ ಗುಡ್ಡನ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡುವ ಕಾಶಿನಂಗೆ ಮಾಡಿ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ನಕ್ಷೆಲಿ ಸುಳ್ಳದ ಕುರುಂಜಿ ಬಾಗ್‌ಂತ ಗುರುತ್ ಮಾಡುವಂಗೆ ಮಾಡ್ಡರ್‌ಂದ ಅವರ ಇಂದ್ 'ಶಿಕ್ಷಣ ಬ್ರಹ್ಮ'ಂತ ಈ ಭಾಗದ ಜನ ಕರ್ತವೆ. ಇವುಕೆ ಎರಡ್ ಶಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ನಿಂತೊವು. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ, ಅವು ಮಣ್ಣಾಲಿ ದುಡ್ಡು ಹೊನ್ನೊನ ಬೆಳ್ಳಾಂಗೆ ಬೆಳ್ಳಿದ ಮೂಲ ಕೃಷಿ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅವರ ಕೈ ಹಿಡ್ಡ ಹೆಣ್ಣ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿಯವು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನಾ ನೆನ್ನಿಕಾಂಕೆ ಹೊರ್ದದ್ ಹೆಣ್ಣಿಗೇ ಮಾಧರಿ ಅನ್ನುವ, ಬಾರೀ ನಿರಾಡಂಬರವಾಗಿದ್ದ, ಎಲ್ಲ ಸದ್ಗುಣಗಳ ತನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಕಂಡಿದ್ದ ನಾವ್‌ಲ್ಲಾ (ಕೆ.ವಿ.ಜಿ.ಲಿ ಕೆಲ್ವ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೊವ್ವೆ) 'ಅವ್ವ'ನಂಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ 'ಮಹಾತಾಯಿ' ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಗೌಡರ್.

2012 ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ 22ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಇಂತ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಅವ್ವನ ನಾವು ಕಳ್ಳಂಡ ದಿನ! ಆಗೋಸ್ಟ್ 22ಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿರೆ 6 ವರ್ಷ ಆತ್. ಹಾಂಗಾಗಿ ಅವರ ನೆಂಪುನ ನಮ್ಮವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡೊಂತ ಆಸೆ ಆಗಿ ಈ ಬಹರ ಬರೆತಾ ಒಳೆ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಲಿಬರಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್(ರಿ)ನ ಸ್ಥಾಪಕರ್ ಆದ ಪೂಜ್ಯ ಕುರುಂಜಿ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಗೌಡ್ರು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ, ಇವು ಕೂಡಾ ಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಆಗಿ ಬಾರೀ ವರ್ಷ ಕೆಲ್ವ ಮಾಡ್ತೊವು. ಗೌಡ್ರು ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳ್ಳಿ ಸರಿಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೆಗ್‌ಲೆಗೆ ಹೆಗ್‌ಲೆ ಕೊಟ್ಟು, ತೆರೆ ಮರೆಲಿ ದುಡ್ಡೊವು. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗ ಬೆಳೀತಾ ಹಿಂಗಾರ

ಇದ್ದಾಂಗಿ ಇವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚುತಾ ಹೋತ್. ಕೊನೆಗೆ ಇಡೀ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ನೋಡಿಕಾಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವರ ಒಬ್ಬನ ತಲೆಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಂಗಿತ್ತ್. ಆದರೂ ಮನೆಲಿ ಅಡ್ಗೆ ಕೆಲ್ಸ ಅವೇ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಗಂಡ-ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೊಂತೇಳಿರೆ ಯಾರೂ ನಂಬಿಕ್ಕಿಲೆ. ಅಡಿಗೆ ರುಚಿ, ಅವರ ಪಾಕ ತಿಂದವಂಗೇ ಗೊತ್ತು. ಮಾಂಸದ ಅಡ್ಗೆಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೊಡ್ತುನ ಸ್ವೈಲ್‌ಲಿ ಹಂದಿ ಗೈಪು ಮಾಡ್ಲರಿ ಅವರ್ಡ್ ಎತ್ತಿದ ಕೈ.

ಇವು ಮೂಲತಃ ಕೊಡಗ್‌ನ ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕ್‌ನ ಮರುಗೋಡಿನ ಪರ್ಚನ ಮನೆಯೊವು. 20.06.1931ರಲ್ಲಿ ಇವು ಹುಟ್ಟಿದ್. ಇವು ಬಾರೀ ಸರಳತೆಲಿ ಬದ್ಧಿದವು. ಡಾ. ಕುರುಂಜಿ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಗೌಡರ ಹೆಣ್ಣು ಇವು ಆದರೂ, ಹೀಂಗಿ ನೋಡಿರೆ ಅಂದರೆ ಅವರ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ಎಲ್ಲವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆವ, ಮಾತಾಡುವ ರೀತಿಂದ, ಯಾರೂ ಅವು ಕೆ.ವಿ.ಜಿಯವರ ಹೆಣ್ಣೊಂತೆಳಿ ಕಲ್ಪನೆಲೇ ಇತ್ತ್ಲೆ. ಕಾರಣ ಅವರಿ ದೊಡ್ಡಸ್ಥಿಕೆಂತೇಳಿರೆ ಅವ್ವನೇ ಗೊತ್ತಿಲೆ. 'ಹೆಣ್ಣು ಸಮಾಜದ ಕಣ್ಣೊಂತ ಹೇಳುವ ಗಾದೆಗೆ ಇವರ್‌ಂದ ಒಳ್ಳೆ ಉದಾಹರಣೆ ಬೇರೆ ಸಿಕ್ಕಿಕಿಲೆ. 'ಜನನೀ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಶ್ಚ ಸ್ವರ್ಗದಪಿ ಗರೀಯಸಿ' ತೇಳುವಾಂಗಿ ಇವು ಕೊಡಗ್‌ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರೂ, ಸಪ್ತಪದಿ ತುಳ್ಳು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಸಿದ ಕುರುಂಜಿ ಮನೆತನನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಇಡೀ ತನ್ನ ಜೀವನನೇ ದಾರೆ ಎರ್ದೊವು. ಕೃಷಿನ ಆಧಾರಲೇ ವಿದ್ಯಾದೇಗುಲಗಳ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಹೊರ್ದ ಗಂಡನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸಾಧನೆಗೆ, ಇವು ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭವಾಗಿದ್ದೊವು. ದಾಂಪತ್ಯಲಿ ಕೆ.ವಿ.ಜಿಯೊವು ಸ್ವತಃ ಹೇಳಿಕಂದಾಂಗಿ '63' ಅಂಕಿನಾಂಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕಂಡ್ ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮಗಳ ಪ್ರತಿರೂಪದಾಂಗಿ ಆದರ್ಶ ಜೀವನ ನಡ್ಸಿದವು. ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಗಳ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಾಂಗಿ ಪಾಲನೆ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕಂಡ್, ಯಾಗೊಳು ಏನಾರ್ ತಲೆಬಿಸಿ ಆಕನ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಿಕಂಡ್, ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಕೆ.ವಿ.ಜಿಯವ್ ಕುದ್ದಿರ್‌ಕನ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ತಿ ತನ್ನ ಗಂಡಂಗಿ ಏನಾರ್ ಸಮಾದಾನ ಹೇಳಿ, ಐಡಿಯಗಳ ಕೊಟ್ಟ ನಾಲ್ಕು ಅತ್ತಂದ ಬೈಗಳ್ ತಿಂದ್‌ಕಂಡ್ ಎಲ್ಲ ಸರಿ ಹೋಗುವಾಂಗಿ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೊವು. ಈ ಸಹನಾ ಮೂರ್ತಿ ಅವ್ವ ತನ್ನ ಎರ್ಡ್ ಕಣ್ಣೆಗಳಿದ್ದಾಂಗಿ ಇದ್ದ ಗಂಡ್ ಮಕ್ಕ, ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಚಿದಾನಂದ ಮತ್ತೆ ಡಾ. ರೇಣುಕಾಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ.ವಿ.

ಮತ್ತು ಅವರ ಒಬ್ಬ ಮಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವರ್ಧಿನಿ ಜಯಕುಮಾರ್‌ನ ಅವರ ಜೀವನದ ಉಸಿರಿನಾಂಗೆ ಸಾಕಿ ಸಲಹಿದವು. ಇಡೀ ಕೆ.ವಿ.ಜಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರ ಕೆಲವರಾಂಗೆ ಕಾಣದೆ, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಸಂಸಾರದವರಾಂಗೆ ಕರ್ಮ ಮಾತಾಡ್ತಿ, ಕುಡ್ಯಕೆ, ತಿಂಬಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳ್ಳತ್ತಿದ್ದೊ. ಕಷ್ಟ-ಸುಖ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಅವರ ಹಕ್ಕಲೆ ಹೋದವುಕೆ ಬಾರೀ ಕರುಣೆಂದ ಕಂಡ್, ಕುದ್ದಾರ್ನಿ ಸಮದಾನ ಹೇಳಿ ಕಳ್ಳತ್ತಿದ್ದೊ. ಹಾಂಗೇ ಕಳ್ಳದೆ ಅವರ ಕೈಲಾದ ಸಹಕಾರನ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೊ. ಸುಳ್ಳು ತಾಲೂಕು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೂಡಾ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳ ಕಟ್ಟಿ, ಇಡೀ ದೇಸಲಿ ಹೆಸ್ರಪಡ್ಡ್, ಅದೆಷ್ಟೋ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಪಡ್ಡ ಕುರುಂಜಿ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಗೌಡರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಆದರೂ ಅವರಿ ಯಾವುದೇ ಅಹಂಕಾರ ಆಗ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆನ ಯಾವ ಗುಣಗ ಆಗಲಿ ಕಾಂಬೊತ್ತಿತ್ತಿಲೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಂಗ್‌ಸನ ಹಾಂಗೆ ಮನೆ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬನ ನೋಡಿಕೊಂಬೋದೇ ನನ್ನ ಕೆಲ್ಸ ಅಂತ ತಿಳ್ಳಂಡ್ ಜೀವನ ಚಕ್ರಲಿ ಅವ್ವೆ ಬಂದ ಕಷ್ಟ-ಸುಖಗಳ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಲಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಬದ್ಧಿದೊವು. ರಾಮಾಯಣದ ಸೀತೆನಾಂಗೆ ಎಲ್ಲನ ಮನ್ಸಲೇ ಕರಗಿಸಿಕಂಡ್ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾಕಂಡ್, ನಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದೊವುಕೆ ಸಂಸ್ಕಾರನ ಬೆಳ್ಳಿಕೆ ದಾರಿ ತೋರಿದೊವು. ಬೊಳ್ಳುನ ಸೂರ್ಯನಾಂಗೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಂಪುನ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವಾಂಗೆ ಮಾಡಿ ಬದ್ಧಿದೊವು. ಕೃಷಿ ಕೆಲ್ಸಲಿ, ಮನೆನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುತನಲಿ, ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಲಿ, ಬಂದುಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರೆದಲ್ಲಿ, ಭಾಗೀರಥಿನಾಂಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟವು. ಕೆ.ವಿ.ಜಿಯೊವುಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಗೌರವ, ಸನ್ಮಾನ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ-ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಿ ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಇವುನೂ ಇದ್ದ್, ಅವರ ವರ್ಚಸ್ಸನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೊವು. ಎಲ್ಲವರಾಂಗೆ ತಾನೂ ದುಡ್ಡ್ 'ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ'ಂತೇಳುವ ಕರ್ಮಯೋಗನ ತಕ್ಕಂಡ್, ತನ್ನ ಜೀವನಲಿ ಸಾರ್ಥಕತೆನ ಪಡ್ಕೊಂಡೊವು. ಮಣ್ಣಲ್ ದುಡ್ಡ್ ಚಿನ್ನನ ಬೆಳ್ಳಿ, ಕೃಷಿಲಿ ಎತ್ತಿದ ಕೈ ಅಂತ ಹೊಗಳಿಕೊಂಡೊವು. ವಿನಯತೆ, ಸೌಜನ್ಯಗಳ ಗಣಿಯಾಗಿ, ಯಾಗೊಳು ಪಾದರಸದಾಂಗೆ ಚಿಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದ ಅವ್ವ ಯಾಗೊಳು ಋಷಿಯಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆನ ಮಾಡ್ಡ ನಕ್ಷತ್ರದಾಂಗೆ ಬೆಳಗಿದೊವು. ಯಾವುದೇ ಆಡಂಬರಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ, ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದೆ, ಹಿಂಗಾರ

ಚಿನ್ನ ಬಟ್ಟಿಂತ ಬಡಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಲಿ ಆಗದೆ, ಬದ್ಧನ ಅನುಭವಿಸಿಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತ್ರ ಬಳ್ಳಿಕಂಡ್ ನಂಗನೂ ಬೇಡ, ನಾ ಇದ್ದು ಪರರ ಸುಖಕ್ಕೆಂತ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕಂಡೊವು. 'ಕಬ್ಬು ತುಂಡುನಾಂಗಿ' ತನ್ನತನನ ಮರ್ತ್, ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುಗಳಿಗೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಿಹಿಕೊಟ್ಟ ಬಾರೀ ದೊಡ್ಡ ತ್ಯಾಗಿ ಅವ್ವ ಇವು. ಸಿರಿಗಂಧ ತನ್ನ ಸವೆದು ಬೇರೆವುಕೆ ಪರಿಮಳ ಕೊಟ್ಟಾಂಗಿ, ದೀಪ ತಾನ್ ಹೊತ್ತಿಕಂಡ್ ಬೇರೆವುಕೆ ಬೊಳ್ಳು ಕೊಟ್ಟಾಂಗಿ, ಇವರ ಹೊಗಳಿಕೆ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಸಾದ್ಯ ಇಲ್ಲೆ ಅಂತ ನನ್ನ ಅನ್ನಿಕೆ.

ಇವು ಬದ್ಧನ ರೀತಿ, ಇವರ ಸರಳತೆ, ಇವರ ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಇವರ ಶ್ರಮ, ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಬಾಳಿಗೆ ದಾರಿ ದೀಪ. ಹೇಗೆ ಕೆ.ವಿ.ಜಿಯೊವು ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ಪುರುಷ ಆಗಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅನ್ನದಾತರಾಗಿದ್ದೊನೊ, ಹಾಂಗೆ ಈ ಅವ್ವ ಕೂಡಾ ನಾವ್ವೆ, ನಮ್ಮ ಉಸಿರು ಇರಾಕನ ಮುಟ್ಟ ನೆನಪಾಗಿ ಉಳ್ಳವೆ. ಅವು ಹಾಕಿದ ಅನ್ನದ ಋಣ ನಮ್ಮ ಯಾಗೊಳು ನೆನ್ನುವಾಂಗೆ ಮಾಡ್ತೆ. ಅವು ಈಗ ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ನೆಂಪು ಮಾತ್ರ ಯಾಗೊಳು ಇದ್ದದೆ. ಅವರ ಬೆವುರಾ ಹನಿ ಹನಿಗಳೂ ನಮ್ಮಂತವರ ಬದ್ಧಿಗೆ ಹನಿ ಉಸಿರಾಗಿ ಉಳ್ಳದೇಂತ, ಅವ್ವಂಗೆ ನನ್ನ ತಲೆಬಾಗಿದ ವಂದನೆಗೆ.

ಜ್ಞಾನಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ಡಲೆ

ಮೊ : 9448818181

“ಮನರ್ಜನ್ಯ”

ಈಗ ಸೋಂಪಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಮೊನ್ನೆ ಎಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶ ಆಗಲಿ, ಭೂತದ ಕೋಲ ನಡೆಯಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸೋಂಪಣ್ಣ ಎದರ್ ಕುರ್ಸಿಲಿ ಕುದ್, ಅಲ್ಲಿನ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕಂದು ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸ. ಹಿಂಗೇತ ಹೇಳಿ ಸೋಂಪಣ್ಣನ ಹಳೇ ಕತೆ ನನ್ನಿರೆ, ಅವ್ ಈ ವರೆಗೆ ಬದ್ಧಿದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಂಗತಿ. ಆ ಮಾದರಿ ಕುಡ್ಲೊತ್ತಿದ್ದೊ. ಮತ್ತೆ ಹೇಂಗೆ ಹಿಂಗಾದೋ....? ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕತೆ...

ಸೋಂಪಣ್ಣಂಗೆ ಮೂರು ಜನ ಹೆಣ್ಣುಕ್ತ. ಒಂದು ಅಂಗನವಾಡಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಎರಡನೇ ಕ್ಲಾಸ್, ದೊಡ್ಡವ್ ನಾಲ್ಕನೇ ಕ್ಲಾಸ್. ಒಂದ್ ಗಂಡ್ ಕೂಸಾರ್ ಇರ್ಲಿಂತ ಹೇಳಿ ಮೂರ್ನಕೂಸುನ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೊ. ಅವುಕ್ತೆ ಅದರ ಯೋಗ ಇಲ್ಲೇಂತ ಕಾಣೊಕು. ದುಡ್ಡ್ ತಿಂಬ ಅವ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಮಂಡಬೆಚ್ಚು ಸುರು ಆಗಿತ್. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಣ್ಣ್ ಶಾರದಕ್ಕಂಗೆ ಉಬ್ಬಸ ಕಾಯ್ ಬೇರೆ. ಮನೇಲೇ ಇದ್ದಂಡ್ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುದು ಅವರ ಕೆಲಸ. ಮೊದ್ವೆಗೆ ಮುಂದನೇ ಕುಡೆವ ಚಟನ ಅಂಟಿಕಂಡಿದ್ದ ಸೋಂಪಣ್ಣಂಗೆ ತೋಟಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೆಗೆದು, ಮೊದ್ದು ಬುಡುದು, ಇವರ ದಿನ ಕೂಲಿ ಕೆಲ್. ಒಳ್ಳೇ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ತಿತ್. ಕೆಲ್ ಮುಗ್ಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಕನ, ಮೈ ಕೈ ಬೇನೆಂತ ಹೇಳಿ ದಿನಾ ಗಡಂಗ್ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೊ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡ್ಕನ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಂಬಳ ಮುಗ್ಗ್, ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿಯೇ ಹೊರಡ್ತಿದ್ದೊ. ಮಕ್ಕಳ ಓದಿಗೆ, ಬಟ್ಟೆಗೆ, ಉಂಬಕ್ಕೆ ಇವ್ ಇಬ್ಬೊರು ಗೈಯವ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಸಾಕಾಗದೆ, ಊರಿಡೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬನ್ನೆಂತ ಹೇಳಿ, ಧನಿಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದೊ.

ಒಂದು ಮಳಗಾಲ. ಮೊದ್ದು ಬುಡುವ ಹೊತ್ತು. ಹತ್ತ ಕಡಲಿ ಒಪ್ಪಿಕಂಡ್ ಆವುಟು. ಆದರೆ ಹಿಡ್ಡ ಮಳೆ ಎರಡ್ ತಿಂಗಂದ ಬರ್ತಾನೇ ಇತ್ತ. ಹಂಗಾಗಿ ಸೋಂಪಣ್ಣಂಗೆ ಕೆಲ್ ಇಲ್ಲೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲ್ಕೆ ಹೋಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆ. ದನಿಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಲ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ, ಈಗ ಯಾರೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡೊವು ಇಲ್ಲೆ. ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದೇ ಗಡಂಗ್ ಮೆಟ್ಟಲ್ ಹತ್ತಂಗೆ ಇಲ್ಲೆ. ಏನ್ ಮಾಡಿಕೆ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಹಿಂಬೊತ್ಸ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವು ತಲೆಬಿಸಿಲಿ ಮನೆಕಡೆ ಹೊರ್ತೊ. ಸೋಂಪಣ್ಣ ಮನೆಗೆ ಎತ್ತಕನ ಮಕ್ಕ ಶಾಲೆಂದ ಬಂದ್ ಶಾಲೆ ಕೆಲ್ ಮಾಡ್ತಾ ಒಳೊ.

ಶಾರದಕ್ಕ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುತಾ ಇದ್ದೊ. ಸೋಂಪಣ್ಣನ ನೋಡಿ, ಮೆಲ್ಲಂಗಿ ಒಳಗೆ ಕರ್ಡ್ “ಕತ್ತಲೆಗೆ ಉಂಬಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲೆ, ಹೋಗಿ ಅಂಗ್ಲಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ತನ್ನಿ”. ಅಂತ ಹೇಳೊ. ಅದ್ಕೆ ಸೋಂಪಣ್ಣ “ನನಕಲೆ ನಯಾಪೈಸೆನೂ ಇಲ್ಲೆಮಾರಾಯ್ತಿ, ಕೆಲ್ಲನೂ ಇಲ್ಲೆ, ಸಾಲ ಕೇಳಿರೆ ಕೊಡೊವ್ ಯಾರಿಲ್ಲೆ, ನಾ ಎಂಥ ಸಾಯೊದು”, ಗಂಡನ ಮಾತ್ಕೇಳಿ ಶಾರದಕ್ಕ ಸಿಟ್ಟೆಲಿ ಅಡ್ಗೆ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಮರ್ದಿನ ಆಸ್ವತ್ತೆ ಮೊದ್ಲಿಗೇಂತ ಸಾಸ್ತೆ ಡಬ್ಬಲಿ ತೆಗ್ಗಿಸಿದ ನೂರ್ ರೂಪಾಯಿನ ತಂದ್ ಗಂಡನ ಕೈಲಿ ಕುಕ್ಕಿದೊ.

ದುಡ್ಡ್ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಒಂದೇ ಗೊತ್ತು... ತಕಾ, ಸೋಂಪಣ್ಣ ಅಕ್ಕಿ ತಾಕೇಂತ ಅಂಗಡಿ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟೇ ಬುಟ್ಟೋ. ಅಂಗಡಿಗೆ ಕಾಡ್ ದಾರೀಲಿ ಒಂದು ಮೈಲ್ ನಡಿಯೊಕು. ಜಿರಿ ಜಿರಿಂತ ಮಳೆ ಬೇರೆ. ಕಾಡ್ ದಾರೀಲಿ ಹೋಕನ ಕೈಲಿ ಕೊಡೆ ಇದ್ದರೂ ಆಚೆ ಈಚೆನ ಮೊಡಂಬೋಡಿ ಸೊಪ್ಪುಂದ ನೀರ್ ರಟ್ಟಿ ಮೈ ಎಲ್ಲಾ ಚಂಡಿ ಆತ್. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಸೆಲಿದ್ದ ದುಡ್ಡ್ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ಕನ ಸೋಮಪಣ್ಣನ ನರ ಎಲ್ಲ ಉಬ್ಬಿಕೆ ಸುರಾತ್. ಕೈ ಕಾಲ್ ನಡ್ಗತಾ ಉಟ್ಟು, ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪೆ, ಚಪ್ಪೆ ಆಗ್ತಾ ಉಟ್ಟು, ತಲೆಗೆ ಸರಾಯದ ಬೂತ ಹುಕ್ಕತ್. ಮನ್ನಲಿ ನೆನ್ನಿಕಂದೊ. “ಇದ್ನ ಅಕ್ಕಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಕಿಲೆ. ಹನ್ಯ ಸರಾಯ ಹಾಕಿ, ಉಳ್ಳದರ ಅಕ್ಕಿ ತಕಂಡ ಹೋದರೆ ಆತ್.”

ಸೀದಾ ಗಡಂಗ್ಗೆ ಹೋದ ಸೋಂಪಣ್ಣ, ಅರುವತ್, ಅರುವತ್ತೇ ಏರ್ಸಿಕೆ ಸುರುಮಾಡ್ತೊ. ಹಾಕುವ ರಭಸಲಿ ಹೆಣ್ಣಾಗಲಿ, ಮಕ್ಕಾಗಲಿ ನೆಂಪಾತ್ಲೆ. ದುಡ್ಡ್ ತಂದದ್ ಅಕ್ಕಿಗೆಂತ ಗ್ಯಾನನೇ ಇಲ್ಲೆ ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಂಗೆ. ಸೋಂಪಣ್ಣ ಒಂದು ಹದಕ್ಕೆ ಬಾಕನ ಕಿಸೆಲಿ ಒಳ್ಳದ್ ಮತ್ತೆ ಹತ್ ರುಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಆಗ ಮನೆನ ಹಸ್ತ ಹೊಟ್ಟೆಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ನೆಂಪಾತ್. ಕಿಸೆ ಕಾಲಿ ಆವುಟು. ಆದ್ರೂ ಸೀದಾ ಅಂಗಡಿ ಕಡೆ ಹೋದೊ. ಅಂಗಡಿಯವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಲಕ್ಕೇಂತ ಅಕ್ಕಿ ಕೇಳೊ. ಹಳೇ ಸಾಲ ಬೇಕಷ್ಟಿರಕನ ಹೊಸ ಸಾಲ ಕೊಡಿಕೆ ಅಂಗಡಿಯವು ಒಪ್ಪಿತ್ತೆ. ಕುಡ್ಡ್ ಬಂದ ಸೋಂಪಣ್ಣನ ಯಾರೂ ಹರ್ಕಂತ್ಲೆ. ಮನೇಲಿ ಉಂಬಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲೆಂತ ಹೇಳ್ತೆ ಯಾರ್ ಕೇಳುವೆ ಹೇಳಿ...? ಅಂತೂ ಕಿಸೆಲಿ ಇದ್ದ ಹತ್ ರೂಪಾಯಿಲಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಿಸ್ಸರ್ ಕಟ್ಟಿ ಕಂಡ್ ಸೀದಾ ಮನೆಗೆ ಹೋದೊ. ಅಪ್ಪ ಅಂಗ್ಲಿಂದ ಬಾಕನ, ತಿಂಡಿ ಏನಾರ್ ತಂದವೇಂತ ಹೇಳಿ ಮಕ್ಕ ಕಾದ್ಕಂಡ್ ಕುದ್ದಿದ್ತೊ. ಶಾರದಕ್ಕಂಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಬರ್ತಾ ಉಟ್ಟುಂತಹೇಳಿ ಸಮಧಾನ.

ಸೋಂಪಣ್ಣ ಮನೆ ಸೇರ್ಕನ ಒಸಿ ಕತ್ತೆ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಅಂಗಳಂದ ಮೆಟ್ಟಲ್ ಹತ್ತನಮುಟ್ಟ, ನೀರಡಿಗೆ ಕಿಚ್ಚಾಕಂಡ್ ಇದ್ದ ಶಾರದಕ್ಕಂಗ ಅವು ಕಂಡತ್ತೆ. ಸೋಂಪಣ್ಣ ಸೀದಾ ಹೋಗಿ ಚಿನೆಲಿ ಬೈರಾಸ್ ಹಾಕಿ ಕುದ್ದೊ. ಗಂಡನ ಕೈಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟ ಕಾಂಬೊದ್ದೆಂತ ಹೇಳಿ, ಶಾರದಕ್ಕ ಓಡ್ಕೊಗಿ ಗಂಡನಕ್ಕಲೆ ಕೇಳೊ. “ಅಕ್ಕಿ ಕಟ್ಟ ಎಲ್ಲುಟ್ಟ”

ಕುಡ್ಡ ಅಮಲಲಿ ಇದ್ದ ಸೋಂಪಣ್ಣ, ಏನೋ ಹೇಳಿಕೆ ಹೊಟೊ. ಆದ್ರೆ, ಏನೂ ಹೇಳಿಕೆ ಆತ್ತೆ. ಆಗ ಶಾರದಕ್ಕಂಗ ಗೊತ್ತಾತ್, ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡು ಏನಾತ್ಂತ. ಅವರ ಕಣ್ಣಿ ದರದರಾಂತ ನೀರ್ ಇಳಿಯಕ್ಕೆ ಸುರಾತ್. ಈ ತರದ ಅನುಭವ ಅವುಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟ್ ಇದ್ದ್ರೂ, ಇಂಥಾ ಬಂಡಾಟ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತೆ. ಮಕ್ಕಳ ಎದರ್ ಗಂಡಂಗ ಬಯ್ಯೊದು ತಪ್ಪಾದೇಂತ ಹೇಳಿ, ಮನ್ಸನ ಎಲ್ಲ ಉರಿನ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಂಡ್, ಅಡ್ಗೆ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮರ್ಟಕನ್ ಕುದ್ದೊ. ಸೋಂಪಣ್ಣನ ಕಿಸೆಲಿದ್ದ ಮಿಕ್ಸರ್ ಪರಿಮಳಕ್ಕೆ ಮಾಡಂಗೋಲಾಲಿ ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಳು ನಾಯಿ, ಸೋಂಪಣ್ಣನ ಹಕ್ಕಲೆ ಬಂದ್ ಕುಯಿ ಕುಟ್ಟಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತ್. ಅಷ್ಟಾಕನ ಕಿಸೆಲಿದ್ದ ಮಿಕ್ಸರ್‌ನ ನೆಂಪಾದ ಸೋಂಪಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮಗಳ ಕರ್ದ. ಕಟ್ಟನ ಅವು ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಮಗಳ ಮೋರೆನ ನೋಡ್ತೊ. ಮಗಳ ಖುಷಿಗೆ ಅವರ ಮೋರೆಲಿ ನಗೆ ಕಂಡರೂ, ಮನ್ಸ್ ಹೇಳ್ತಾ ಉಟ್ಟು “ಇಂದ್ ನಾ ನೀವ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡ್ತಾ ಒಳೆ” ಅಂತ. ಅಂತ್ರೂ ಅದರ ತೋರ್ಪಿಕಣದೇ ಎದೆ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕುದ್ದಂಡೊ.

ಮಿಕ್ಸರ್ ಕಟ್ಟ ಹಿಡ್ಕಂಡ ಮಕ್ಕ ಸೀದಾ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ, ಹಳೆ ರಪ್ ಪುಸ್ತಕದ ಕಾಗದ ಹರ್ದ, ಅದರ ಐದ್ ಕಾಗದನ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಇಸಿ, ಮಿಕ್ಸರ್‌ನ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸಮ ಪಾಲ್ ಮಾಡ್ತೊ. “ನಾವು ತಿಂಬಕೆ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲವುಕೂ ಪಾಲ್ ಕೊಡೊಕು” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ನ ಅವ್ವ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣ, ತಿಂಡಿ ತಂದ ಅಪ್ಪಂಗೇ ಸುರುನ ಒಂದು ಪಾಲ್ ಕೊಡಿಕೆ ಸಣ್ಣ ಮಗಳ್ ಹೊರ್ಟತ್. ಅವು ಕಾಗದಲಿ ಮುಡ್ವಿದ ಒಂದು ಪಾಲ್ ಮಿಕ್ಸರ್‌ನ ಓಡಿಹೋಗಿ ಅಪ್ಪನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟ “ಅಪ್ಪಾ, ಅಪ್ಪ ಇದ್ ನಿಮ್ಮ ಪಾಲ್ ಮಿಕ್ಸರ್.... ತಕಣಿ” ಅಂತ ಹೇಳ್ತ. ಸೋಂಪಣ್ಣ ಕೈಲಿದ್ದ ಮಿಕ್ಸರ್‌ನ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡ್ತೊ, ಮತ್ತೆ ಮಗಳ ಮೋರೆ ನೋಡ್ತೊ. ಅವರ ಕಣ್ಣಿ ಬಳ ಬಳಂತ ನೀರ್ ಬಾತ್.

ಹಸಿವೆಲೇ ಇದ್ದ ಮಗಳ್ ಸೀದಾ ಅಡ್ಗೆ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನ ಪಾಲ್ನ ಅವರ ಕೈಲಿ ಇಸಿತ್. ಅವರ ಮೋರೆನೂ ನೋಡದೇ ಹೊರಗೆ ಬಂದ್ ಅಕ್ಕನವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಮಿಸ್ಸರ್ಸ್ ತಿಂಬಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತ್.

ಹಸ್ತಕಂಡ ಇದ್ದ ಮಕ್ಕ ಮಿಸ್ಸರ್ಸ್ ಕಾಗದಂದ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೆರ್ಕುತಿದ್ವೊ. ಅದರ ಬಾಗಲ್ನ ಬದಿಲಿ ನೋಡ್ತಿದ್ದ ಸೋಂಪಣ್ಣಿಗೆ ಕರಳ್ ಕಿತ್ ಬಂದಂಗಿ ಆತ್. “ಮಿಸ್ಸರ್ಸ್ ಮುಗ್ಧ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಸಿವೆಗೆ ತಿಂಬಕೆ ಏನ್ ಕೊಡ್ತು” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮನ್ಸ್ ಕರಗಿ ಹೋತ್. ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಆಕನ ಸೋಂಪಣ್ಣಿಗೆ ಕುಡ್ತದ್ ನೆಲಕ್ಕೆ ಇಳ್ತಂಗಿ ಆತ್. “ನಾ ಎಂತಾ ನತದೃಷ್ಟ. ಇಂಥ ಮುಗ್ಧ ಮಕ್ಕಳ ಈ ರೀತಿ ನಡ್ತಿಕಂತ ಒಳೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶಾಲೆ ಬಿಸಿಯೂಟ ಉಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಅವು ಹಸ್ತಕಣ್ ಕಂಗಾಲಾಗಿರ್ಕನ, ಮಕ್ಕ ಅವರ ಹಸಿವೆನ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಕಣದೇ, ಅವ್ಯೇಂತಲೇ ತಂದ ತಿಂಡಿಲಿ ಒಂದು ಪಾಲ್ನ ನಂಗಿ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ. ನಾ ನನ್ನ ಕುಡೆವ ಚಟಲಿ ಈ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದ್ರೂ, ಮಕ್ಕ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಗೊಡವೆಲಿ ಇಲ್ಲದೇ, ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಹಸಿವೆನ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿಕೆ ನೋಡ್ತೊಳೊ. ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಒಂದು ಪಾಲ್ ನಂಗಿ ಇಲ್ಲೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ ತಂದ್ ಹಾಕಿದ ನಾ ಒಬ್ಬ ಮೊನ್ನನಾ...? ಇಂಥ ಹೊತ್ತಲಿ ನನ್ನ ಹೆಣ್ಣ್ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಅಡ್ಗೆ ಕೋಣೆಲಿ ಕಣ್ಣೀರ್, ಸುರ್ಸಿಕಂಡ್ ಕುದ್ರುಟುಂತ ಹೇಳೆ, ನಾ ಯಾಕಾಗಿ ಈತರ ಆಗೊಳೆ”. ಅವರ್ನೇ ಅವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿಕಂದೊ. ಈ ಹೊತ್ತಲಿ ಸೋಂಪಣ್ಣಿಗೆ ಮನ್ಸ್ನ ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಹಿಡ್ಕಂಡರೂ ತಡ್ಕುಂಕೆ ಆತ್ತೆ. ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಬೇನೆನೂ ಕಟ್ಟಿ ಒಡ್ಡ ಬಾಯಿಲಿ ಹೊರಗೆ ಬಾತ್. ಓಡಿಹೋಗಿ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳ ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಕಂಡ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡ್ಡ ಮರ್ಟೊ. ಅಡ್ಗೆ ಕೋಣೆ ಮೂಲೆಲಿ ಮಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟ ಮಿಸ್ಸರ್ಸ್ ಕರಲಿ ಇಸಿ ಕುದ್ದಿದ್ದ ಶಾರದಕ್ಕ, ಹೊರಗೆ ಆಗಿದ್ದ ಬೊಬ್ಬೆನ ಕೇಳಿ, ಓಡಿಬಂದ್ ನೋಡ್ಕನ, ಅಪ್ಪ ಮಕ್ಕ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಮರ್ಡತ ಇರ್ದರ ಕಂಡೊ. ಅದರ ನೋಡ್ಡ ಶಾರದಕ್ಕ ಬೇಜಾರು ಮಾಡ್ಕಂಡ್ ಎಲ್ಲರೊಟ್ಟಿಗೆ ಮರ್ಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತೊ.

“ಮಕ್ಕಳೇ ಇನ್ ಮುಂದೆ ನಾ ಕುಡಿಯೊದುಲೆ.” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಸೋಂಪಣ್ಣ ಎಲ್ಲರ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಸಿದೊ. ಮತ್ತೆ ಮುಂದ್ವರ್ಸಿ “ಇಂಥ ಹೆಣ್ಣ್ ಮಕ್ಕಳ

ಪಡ್ಡೆ ನಾ, ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ನೀವ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡ್ತಾ ಬಂದೆ, ಕಷ್ಟ ಕೊಟ್ಟೆ, ಉಂಬಕೆ ಮೂರ್ ಹೊತ್ತ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಂಜಿ ಹಾಕಿಕೆ ನಂಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇತ್ಲೆ. ನನ್ನ ಒಬ್ಬನ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ಸಂಸಾರನ ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡಿಕೆ ಹೊರ್ತಿದ್ದೆ. ಇಂದ್ ಅಷ್ಟೂ ಹಸ್ತಕಂಡಿದ್ದ ನೀವೆ ನೀವ್ಗೆಂತೇಳಿ ತಂದ ತಿಂಡಿಲಿ ನಂಗೆ ಪಾಲ್ ಕೊಟ್ಟೊರಲ್ಲ, ನಾ ನೀವ್ಗೆ ಎಷ್ಟ್ ಮೋಸ ಮಾಡ್ತಾ ಒಳೇಂತ ನೀವ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆ. ನಾ ಎಷ್ಟ್ ಕೆಟ್ಟವಾಂತ ನಂಗೆ ಈಗ ಅರ್ಥ ಆತ್. ಈ ಗಳಿಗೆಂದ ನಾ ಹಿಂದೆನ ಸೋಂಪ ಅಲ್ಲ. ನಾ ಇನ್ ಮುಂದೆ ನೀವ್ಗೆ ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟ ನ ಯಾಗೋಳೂ ಕೊಡಿಕಿಲೆ". ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮನ್ನ ತಣೆಕನ ಮುಟ್ಟ ಮರ್ತ್ ಬುಟ್ಟೊ. ಅವರ ಮೋರೆಲಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಕಂಡ ಶಾರದಕ್ಕನೂ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ದೂರಾತ್ಂತ ಹೇಳಿ ಮನ್ನ ಬಿಚ್ಚಿ ಮರ್ತ್. ಏನೋ ಒಳ್ಳೇದ್ ನಡೀತಾ ಉಟ್ಟುಂತ ಹೇಳಿ ತಿಳ್ಕಂಡ ಮಕ್ಕ ಅಪ್ಪ ಅವ್ವನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮರ್ಡಿಕೆ ಸೇರಿಕಂಡೊ. ಎಷ್ಟದ್ರೂ ಹೆಣ್ಣ್ ಹೃದಯ ಅಲ್ಲಾ....!

ಆ ದಿನದ ಮಿಷಿಯ ಘಳಿಗೆಲಿ, ಎಲ್ಲವುಕ್ಕೂ ಹಸಿವೆ ಮರ್ತ್ಹೋತ್. ಎಲ್ಲೊವೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿದ್ದೆಗೆ ಜಾರಿ ಹೋದೊ. ಈ ಕತೆ ನಡ್ ಬಾರಿ ವರ್ಷ ಕಳ್ಳರೂ, ಸೋಂಪಣ್ಣ ಎಲ್ಲಿಯಾರ್ ಗಡಂಗ್ ಬಾಗಲ್ ನ ದಾಟಿರೆ..., ಆ ದಿನ ಮಕ್ಕ ಮಿಸ್ಸರ್ ತಿಂಬ ಕ್ಷಣ ಅವರ ಕಣ್ಣ್ ಮುಂದೆ ಬಂದ್ ಹೋದೆ.

ಒಂದೇವಿಪ್ರಸಾದ್ ಜಾಕೆ.

ಜಾಕೆ ಮನೆ
ಪಂಜ ಅಂಚೆ
ಸುಳ್ಳ

ಕತೆ, ಕವನ ಅಥವಾ ಲೇಖನ ಬರೆವ ಮಕ್ಕ
ತಮ್ಮ ಇಸ್ಕೂಲ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೊಂದ ದೃಢೀಕರಿಸಿ ಕಲ್ಪಿಕೊಡಿ.

ರಕ್ತಾ ಬಂಧನ

ಕಾವ್ಯ ಮದ್ದೆಯಾದ ಮ್ಯಾಲೆ ಗಂಡಂಗೆ ಕೆಲ್ಸ ಇದ್ದಂದ ಮುಂಬೈ ಸೇರಿತ್. ಗಂಡ ಕೆಲ್ಸಕೋಕನ ಇವೊಬ್ಬೇ ಮನೆಲಿ ಇರಿತ್. ದಿನ ಬೆಳ್ಳಂದರೆ ಮನೆ ಕೆಲ್ಸಲಿ ಬಿಜಿಯಾಗಿತ್. ಈಗಸೇ ಮೂರ್ ತಿಂಗಳ ಬಸ್ತಿ...

ಇಷ್ಟ ಸಮಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ಗೆ ತೋರಿತ್ತೆ... ಹಿಂದಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಬಾತಿತ್ತೆ, ಇದೇ ಇವಳ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿತ್.

ನೆರೆ ಮನೆಯವರ ಹತ್ತನೂ ಮಾತಾಡಿಕೂ ಹೆದ್ರಿಕೆ. ಮುಂಬೈ ಮಂಸ್ತ್ರ ನಮ್ಮ ಊರ್‌ನಂಗಲ್ಲತ ಮೊದ್ಲೆ ಗಂಡ ಹೆದ್ರಿಸಿಟು.

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಕುತೇಳ್ವ ವಿಶ್ವನ ತುಂಬಾ ಸಲ ಕಾವ್ಯ ಗಂಡನಕ್ಕಲಲೇ ಹೇಳಿತ್. ಕೊನೆಗೆ ಅವಂದ ಸಿಕ್ಕಿದ್ ಉತ್ತರ : ಅದೇ ಅಲ್ಲೆ... ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹಕ್ಕಲೇ ಒಬ್ಬ ಗೈನೋಕಾಲಜಿಸ್ಟ್ ಉಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಳಾಸನ ಕೊಟ್ಟಿತ್.

ಕಳ್ಳ ಹಿಂಬೊತ್ತು ಸಮೆ ಆದರೂ ಬಾರದ ಗಂಡನ ಕಾದ್ ಕಾದ್ ಸುಸ್ತಾಗಿತ್. ಬಾಗ್ಲೆ ತಟ್ಟುವ ಸದ್ದ್ ಕೇಳ್ತಿದ್ದರೂ ತೆಗಿಯಕೆ ಮನ್ನೇ ಬಾತ್ಲೇ. ಅಂದರೂ ಹೆದ್ರಿಕಂಡ್ ಬಾಗ್ಲೆ ತೆಗ್ತೆ. ಬಾಯಿಂದ ಘಮ್ನನ್ನುವ ವಾಸನೆ ಕೆಂಪಾದ ಮುಖ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಕಾವ್ಯಂಗೆ ರೋಸಿಹೋಗಿತ್.

ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಲ್ಲದ ಊರಿ, ಒಬ್ಬಳೆನೇ ಬುಟ್ಟು, ಇಷ್ಟ ರಾತ್ರಿ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡ್ತು ಬಾದ? ಅವನ ಮ್ಯಾಲೆ ಸಿಟ್ ಮಾಡ್ಕೆ ಅವು ಬೆನ್ನಿಗೆರಡ್ ಪೆಟ್.

ಕಣ್ಣೀರ್ ಹಾಕಂಡೇ ಅವಂಗೆ ಊಟ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿತ್. ಇಬ್ಬರೂ ಮನ್ನಿಲ್ಲದ ಮನ್‌ಲಿನೇ ಊಟ ಮಾಡ್ತೊ.

ಮಾರ್ನೆ ದಿನ, ಯಾವ ವಿಶ್ವನೇ ಆತ್ಮತೇಳುವಂಗೆ ಕಾವ್ಯನ ಗಂಡ ಅನಿಲ್ ಎದ್ದೆ ಆಫೀಸ್‌ಗೆ ಹೊರ್ದೇ ಹೋತ್.

ಬೆನ್ನ ಬ್ಯಾನೆ ಮುಂದೆರಡ್ ದಿನಲಿ ಜಾಸ್ತಿನೇ ಆತ್. ಮನ್ನಿಲ್ಲದ, ಮನ್‌ಲಿನೇ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹಕ್ಕಲೇ ಇದ್ದ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗೆ ಹೋತ್. ಜನ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಕಾರಣಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹಕ್ಕಲೇ ಬೇಗ ಹೋಕೆ ಆತ್.

“ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣಾನಂದ” ಶಾಂತಮಂಸ, ಹೆಚ್ಚ ಕಮ್ಮಿ ಅನಿಲಿನ ವಯಸ್ಸನವನೇ ಆಗಿರಕು. ಒಳಗೆ ಬಂದ ಕಾವ್ಯಂಗೆ ಯಾಕೋ ಗೊತ್ತೇ ಅವನ ಮುಖ ನೋಡಿ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಂಗೆ ಆತ್. ಅಂದರೂ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಿ ಮಾತಾಡಿ ಕಷ್ಟನ

ಹೇಳಿಕಂಡತ್. ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣನಂದ ಕಾವ್ಯನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾಗುವ ಟಾನಿಕ್‌ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟ ಇನ್ನೊಂದ್ ವಾರಕಳ್ಳ ಬಾಕೆ ಹೇಳಿಕಳ್ಳಿತ್.

ಅನಿಲ್, ಮುಂಬೈ ಮಂಸರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಂದ ಇರಕುಂತೇಳಿರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್‌ನಂಗ ಹತ್ರ ಆಕ್ತುಟ್ಟು, ಅಂದರೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣನಂದರ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳ ತಕಂಬೊದು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡ್ತಿಕಂಬೊದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಗಿತ್. ಏಳ್ ತಿಂಗ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಂಗ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣನಂದ ಅವುಗೆ ತುಂಬಾ ಹತ್ರ ಆಗಿತ್. ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ತವುಗೆ ಹೋಗ್ವ ದಿನ ಹಕ್ಕಲೇ ಆಗಿತ್.

ಕಾವ್ಯ ಕಡೆ ಸಮೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಿತ್. ಅವುಗೆ ಬೇಕಾದ ಟಾನಿಕ್ ಎಲ್ಲಾ ಬರ್ದ ಕೊಟ್ಟಿತ್. ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತೆ ಲಾಯ್ಕ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಹೆರಿಗೆ ಆಗಲಿತೇಳಿ ಹಾರೈಕೆ ಮಾಡಿ ಊರ್‌ಂದ ಬಂದ ಮ್ಯಾಲೆ ಕೂಸ್‌ನ ಶೋರಿಕೆ ಹೇಳಿ ಅವಳ್ಳ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಂದ ಕಳ್ಳಿತ್.

ತವುಗೆ ಬಂದ ಕಾವ್ಯ “ಸೀಮಾಂತ” ಕಾರ್ಯಳ್ಳ ಮುಗ್ಗಿ ಅಮ್ಮ, ಪೊಪ್ಪ, ಅಕ್ಕ ತಮ್ಮಂದರ ಜೊತೆಲಿ ಖುಷಿಲಿ ಇದ್ದ ಗಂಡ್ ಕೂಸ್‌ಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡ್ತ್.

ಕೂಸ್‌ಗೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಂಗ ಮುಂಬೈಂದ ಅನಿಲಂದ್ ಒಂದೇ ಸಮನೇ ಬಾ.... ಬಾ.... ತ ಕರೆಯೊದು ಶುರಾತ್. ಅನಿಲ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದ ಬ್ಯಾಜರ ಆಗಿತ್. ಕಾವ್ಯ ಒಬ್ಬಳೆ ಬಾಕೆ ಬಂಗ ಆಗಿದ್ದರ್‌ಂದ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಲಿ ಮುಂಬೈಗೆ ಬಾತ್. ಕೂಸ್‌ಗೆ “ಹಿತೇಶ್” ತ ಮುದ್ದಾದ ಹೆಸ್ರ ಇಟ್ಟೊ.

ತಮ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಅಲ್ಲಿನೇ ಇದ್ದ ಊರ್‌ಗೆ ವಾಪಾಸ್‌ನಾತ್. ಮನೆಕೆಲ್ಲ ಕೂಸ್, ಅಡ್ಗೆ ಕೆಲ್ತೇಳಿ ಕಾವ್ಯ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ ನಿಬಾಯಿಸ್‌ನಿತ್.

ಊರ್ ಬದಲಾದ್ರಂದ ಏನೋ ಕೂಸ್‌ಗೆ ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮ ಜೊತೆಲಿ ಜ್ವರನೂ ಬಂದಿತ್. ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣನಂದನ ಹಕ್ಕಲೇ ಹೋದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್.

ಮುದ್ದು ಕಂದನ ಎತ್ತಿಕಂಡ್ ಕಾವ್ಯ ಹೋತ್. ಕಾವ್ಯನ ಕಂಡ್ ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣನಂದಂಗ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆತ್. ಹಿತೇಶ್‌ನ ಎತ್ತಿಕಂಡ್ ಮುದ್ದು ಮಾಡಿ, ಕೂಸ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದ ಟಾನಿಕ್ ಜೊತೆಗೆ ಕಾವ್ಯಂಗೂ ಅಗತ್ಯ ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟುಕಳ್ಳಿತ್.

ಹಿಂಗೆ ಹಿತೇಶ್‌ಗಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣನಂದನ ಭೇಟಿ ಆಗಾಗ ನಡೆತಿತ್. ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಾಕನೆಲ್ಲ ಸ್ವಂತದವರ್ನ ಮಾತಾಡ್ತಿದಂಗ ಅನುಭವ ಆಗ್ತಿತ್.

ಹಿತೇಶ್‌ನ ಒಂದನೇ ವರ್ಷದ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಗೆ ಹಕ್ಕಲೆ ಬಂದಿತ್.

ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಇನ್ನೂ ಉಟ್ಟುತೇಳ್ತಾಕನ ಜ್ವರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್. ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬದ

ದಿನನೇ “ರಕ್ಷಾಬಂಧನ”ದ ಹಬ್ಬ ಇದ್ದರೊಂದ ಹಿತೇಶ್‌ನ ಕೈಗು ಹಕ್ಕಲೇ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದ ರಕ್ಷಾ ಸೂತ್ರನ ಕಟ್ಟಿಸೊಕುತೇಳ್ಳ ಆಸೆ ಇವಳ್ಳ ಕಾಡ್ತೆ.

ಹಿತೇಶ್‌ಗೆ ಹುಷಾರಿಲ್ಲದ್ದಂದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹಕ್ಕಲೆ ಕರಕಂಡ್ ಬಾತ್. ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಸಮೆಲಿ ಜ್ವರನು ಬಂದ್ರಂದ ವಿಶ್ವನಲ್ಲ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಹೇಳ್ತೆ. ಟಾನಿಕ್‌ನಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟ ಬೇಗ ಹುಷರಾಗಲಿತೇಳಿ ಹಾರೈಸಿ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ “ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೂ ಹಾರೈಸಿ” ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಗೆ ಶುಭಾಶಯ ಕೋರಿದವ “ಎಲ್ಲಿ ನಂಗೆ ಆಮಂತ್ರಣ, ಇಲ್ಲಿನ”ತ ತಮಾಸಿ ಮಾಡ್ತೆ.

ಹಂಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನ ಕೂಡ ಮಾಮೂಲಿ ಮಾತಾಲಿ “ಬಂದು ಬಿಡಿ” ಅಷ್ಟೇ ಕರ್ತೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಪಾರ್ಟಿ ಟೈಮ್ನ ವಿಚಾರಿಸ್ತೆ.

ಹಿತೇಶ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೊಟ್ಟ ಔಷಧಿಂದ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯಂದ ಆಡಿಕಂಡ್ ಇತ್ತ್.

ರಕ್ಷಾ ಬಂಧನ ಅದೇ ದಿನ ಇದ್ದಂದ ಹಕ್ಕಲೇ ಮನೆನ ಮಕ್ಕಳನಲ್ಲ ಕಾವ್ಯ ಮನೆಗೆ ಕರ್ಕಂಡ್ ಬಂದಿತ್.

ದೇವ್ರ ಗುಡಿಲಿ ಹೊತ್ತಿಸಿಟ್ಟ ದೀಪ, ರಕ್ಷಾಸೂತ್ರ, ಸಿಹಿತಿಂಡಿಗ ಇನ್ನೇನ್ ಹಿತೇಶ್‌ಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡಕುತೇಳ್ಳಾಕನ ಮನೆ ಬೆಲ್ ಸದ್ದ ಮಾಡ್ತೆ. ಬಾಗ್ಲ ತೆಗ್ಗ್ ನೋಡ್ಕಾಕನ ಡಾ|| ಕೃಷ್ಣನಂದ! ಅನಿಲ್ ಏನಾದರ್ ತಿಳ್ಕಂಡರೆತ ಕಾವ್ಯನಲ್ಲಿ ಹೆದ್ರಿಕೆ ಸುರಾತ್.

ಒಂದ್ ಮಾಮೂಲಿ ಬಾಯಿ ಮಾತ್ನ ಆಮಂತ್ರಣತೇಳಿ ಮುಖ್ಯಾಗಿ ತಿಳ್ಕಂಡ್ ಇಂವ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಉದ್ದೇಶ ಆದರ್ ಏನ್‌?ತ ಮನ್ಸಲಿನೇ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತೆ ಕಾವ್ಯ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣನಂದತ, ಗಂಡ ಅನಿಲ್‌ಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟತ್. ಅನಿಲ್ ಮುಷಿಂದ ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿತೇಳಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿತ್. ಒಳಗೆ ಬಂದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹಿತೇಶ್‌ನ ಮುದ್ದೆಮಾಡಿ, ತಂದ ಉಡುಗೊರೆ, ಆಟದ ಸಾಮಾನ್ ಕೊಟ್ಟತ್.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣನಂದನ ಬ್ರೀಫ್ ಕೇಸ್‌ಲಿ ಇನ್ನೊಂದ್ ಉಡುಗೊರೆ ಕಾವ್ಯನ ಗಮನ ಸೆಳ್ತ್....

ಜ್ಯೂಸ್, ತಿಂಡಿನ ಕೃಷ್ಣನಂದಂಗೆ ತಂದ್‌ಕೊಟ್ಟತ್ ಕಾವ್ಯ. ಈ ಮಾಂಸ ಬೇಗ ಹೋದಪ್ಪ ಒಳ್ಳೆದೇಳಿ ಮನ್ಸಲೇ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತೆ. ತಿಂಡಿ ಮತ್ತೆ ಜ್ಯೂಸ್‌ನ ಬಾಯಿಲಿ ಹಾಕಂಡ್ ಕೃಷ್ಣನಂದ ಅನಿಲ್ ಜೊತೆಲಿ ಬಾಮೈದನ ಹಂಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೆ

ಸುರು ಮಾಡೋ.

ಇವಿಬ್ಬರು ಮಾತಾಡ್ತನ್ನ ಕಂಡ ಕಾವ್ಯ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ತಿಂಡಿ ಜ್ಯೂಸ್‌ಗಳನ್ನ ಕೊಟ್ಟ, ಹಿತೇಶ್‌ಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡ್ತಿ ಪುಟ್ಟ ರಾಯಿನ ಕಟ್ಟಿತ್...

ಹಿತೇಶ್‌ಗೆ ರಾಯಿ ಕಿರಿ ಕಿರಿ ಅನ್ನಿ ಅದನ್ನ ಕೀಳ್ತಂಗೆ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕ್ಕಂಡ್ ಮಾಡ್ತಿತ್. ಕೂಸ್‌ಗೆ ಮುತ್ತಿಟ್, ಮುದ್ದಿಸಿ ಹೊರಡ್ತ ತಯಾರಿ ಮಾಡ್ತ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣನಂದ.

ಹೊರವ ಒಂದ್ ಕ್ಷಣ ಅನಿಲನ ಕಡೆ ತಿರ್ಗಿ “ಇಫ್ ಯು ಡೋಂಟ್ ಮೈಂಡ್ ಸರ್”ತ ಹೇಳಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾತ್.

ಅನಿಲ್‌ಗೆ ಏನ್ ತಿಳಿಯದೇ ಅವನನೇ ನೋಡ್ತ ಹಂಗೆ ನಿತ್ತತ್. ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯ ಇದ್ದ ಕಾವ್ಯ, ಇಂವ ಹೋದ ಮ್ಯಾಲೆ ನಂಗೆ ಏನಾರ್ ಅನಿಲ್ ಹೇಳಿ ಜಗಳ ಮಾಡ್ತೇತ ಹೆದ್ರಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿತ್. ಹೆದ್ರಿಕಂಡ್ ಅಂವ ಹೊರ್ದ ಕಡೆ ನೋಡ್ತಾ ಇರ್ತನ, ಕಾವ್ಯನನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನಂದ, “ಕಾವ್ಯ ಐ ಹ್ಯಾವ್ ಒನ್ ಸ್ಮಾಲ್ ರಾಯಿ; ಗೀಫ್ಟ್ ಫಾರ್ ಯು”

ಬ್ರೀಫ್ ಕೇಸ್‌ಂದ ರಾಯಿ ತೆಗ್ಗ್ ಅವಳ ಕೈಲಿಟ್, ಕೃಷ್ಣನಂದನ ಕಣ್ಣಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ನೀರ್ ಬಾತ್.

“ಸಾರಿ ಪ್ಲೀಸ್, ನನ್ನ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳ್ಳಬೆಡಿ ನಾ ನನ್ನ ಪೊರ್ಲುನ ತಂಗೆ ‘ಕಾವ್ಯನ’ ಕಾರ್ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಲಿ ಕಲ್ಲ ವರ್ಷ ಕಳ್ಯಂಡೆ.”

“ದೇವ್ರು ನಂಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೊಂದ್ ತಂಗೆ ಕಾವ್ಯನ ಕಳ್ಳಿಟು, ದೇವ್ರುಗೆ ನಾ ಋಣಿ ಮತ್ತೆ ನಿಮಗೆನೂ” ಕೃಷ್ಣನಂದನ ಮಾತ್ ಕೇಳಿ ಅನಿಲ, ಕಾವ್ಯ ಮುಖ ಮುಖ ನೋಡಿಕಂಡ್ ನಿತ್ತೋ.

ಕಾವ್ಯ ಮೇಜ್‌ಲಿದ್ದ ಆರತಿ ತಟ್ಟೆ ತಂದ್, ಕೃಷ್ಣನಂದನ ಕೂರ್ದಿ ಆರತಿ ಮಾಡಿ ಹಣೆಗೆ ಬೊಟ್ಟಿಟ್ ಕೈಗೆ ರಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ, ಕಾಲ್‌ಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡ್ತ್.

ಕೃಷ್ಣನಂದ ಅನಿಲ್‌ನ ಪ್ರೀತಿನ ಬಾವ ಆತ್. ಕಾವ್ಯನ ಮನ್ಸಲಿ ಕೃಷ್ಣನಂದನ ಮ್ಯಾಲಿದ್ದ ಅನುಮಾನ, ಹೆದ್ರಿಕೆ ದೂರ ಆತ್. ಪ್ರೀತಿನ ಅಣ್ಣ ಸಿಕ್ಕಿತೇಳಿ ತವರಿಲಿದ್ದ ತಮ್ಮನ ಗ್ಯಾನ ಆತ್.

ಕೊಕ್ಕಲೇ ಮಾಲಿನಿ ಮುತ್ತಪ್ಪ

ಹೆರವನಾಡು ಗ್ರಾಮ,

ಅಪ್ಪಂಗಳ ಅಂಚೆ, ಮಡಿಕೇರಿ.

ಮೊ : 9448907293.

ಅಮ್ಮಾ

ಹೊತಾರೆ ಸುಂದರ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಂಬಳಿಯೊಳ್ಳಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕಂಡು ಆ ಜೋಪಡಿಯ ಮೂಲೆಲಿ ಹೊದ್ದ ಮಲಗಿದ್ದ ಶುಕ್ರಗೆ ಚಾವಡಿಯ ಹೊರಭಾಗಲಿ ಕಸಗುಡುಸುತ್ತಿದ್ದ ಯಮುನಾಳದ್ ಚೀಪೆಯ ಪರಪರ ಸದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ರಸಭಂಗ ಮಾಡುತ್ತ. “ಇಂದಾರ್ ಬೇಗ ಎದ್ದೇಳಿ. ಹೊತ್ ಒಂದ್ ಗೇಣ್ ಆಗಲೇ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದಂಗಿ ಆತ್. ಬೇಗ ಬಂದಿಗೆ ತಕಂಡ್ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಡಿಗೆಗೆ ನೀರ್ ತರೋಕು.” ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸೀರೆನ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕಂಡ್ ಯಮುನಾ ಗಂಡ ಶುಕ್ರಗೆ ನೀರ್ ತಾಕೆ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಕಸ ಗುಡಿಸುತ್ತಾ ಇತ್. ಆಗ ಶುಕ್ರಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಕನಸುಯೆಲ್ಲಾ ಹರಿದ್ ಅವಂಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಎಚ್ಚರ ಆಗೋತ್.

“ಎ ಯಮ್ಮೀ ಇಂದೇನು ನೀನ್ ಒಲೆ ಹಚ್ಚುದೇ ಬೇಡ. ಶಂಕ್ರ ಐತ್ತಾಳರ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆತ್” ಪೂರ್ತಿ ಎಚ್ಚರ ಆದ ಶುಕ್ರ ಕಂಬಳಿನ ದೂರ ತಳ್ಳಿಕಂಡ್ ಯಮುನಾಂಗಿ ಹೇಳಿತ್. “ಐತ್ತಾಳರು ಏನ್ ಪುಕ್ಕಟೆ ಊಟ ಹಾಕಿಕೆ ಅವರಮ್ಮನ ತಿಥಿನಾ ಇಂದ್? ರಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರದ್ ಕುಮಟ ಅಂಗಡಿದು ಸಾಲ ಕಟ್ಟದೆ ಒಂದ್ ವಾರ ಆಗೋತ್. ಈಗ ಐತ್ತಾಳ್ ಹೋಟೆಲ್ ಉಂಬಕೆ ಹಣನ ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದಿಯಾ ನೀನ್?” ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ ಸೀರೆಯ ಸೆರ್ಗುನ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸಿಕಂಡ್ ಯಮುನಾ ಗಂಡ ಶುಕ್ರನ ಕೇಳಿತ್. ಆಗ ಶುಕ್ರ ಹೇಳಿತ್ “ನೋಡೇ ಯಮ್ಮೀ ಮೊನ್ನೆ ದಡ್ಡರಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ಮಶಾನದ ಹೊರಭಾಗಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುದುಕರುನ ಕರ್ಕಂಡ್ ಸೇರಿಸಿದವುಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಹಣ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಅವರನ್ನು ಲಾಯಿಕೆ ನೋಡಿಕಂಡವೆ. ನಿನ್ನಪ್ಪ ಅಂಗಾರೆ ಮಾವನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರ್ಸಿನೆ.

ಹಂಗಿ ಹೇಳಿ ದುಡ್ಡ್ ತಕಂಡ್ ಬನ್ನೆ. ನಿಂಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರದಿದ್ರೆ ಆ ಹಗ್ಗದ ತುದಿಲಿ ತೂಗು ಹಾಕಿದ ಗೀಟ್ ಗೀಟ್ ಶರ್ಟ್‌ಲಿ ಒಳಕಿಸೆಲ್ಲಿ ನೋಡ್. ಒಂದ್ ವಾರ ಕೂಲಿ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ತೂ ಕೂಡ ಸಿಗದಷ್ಟು ಹಣ ಅದರಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟು.

“ಏನ್, ನನ್ನಪ್ಪನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರುದಾ? ಖಂಡಿತ ಬೇಡಾ. ಇನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮನೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಕೂಲಿಗೆ ಹೋನೆ. ನೀವ್ ಕುಡಿಯೋದ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿ.

ನಮ್ಮಪ್ಪ ಲಾಯಿಕ ಇರುವಷ್ಟು ದಿನಾರೂ ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಿ. ನಾವೇ ನೋಡಿಕಂಡರೆ ಆತ್ಮ." ತೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಟ್ಟಿಂದಲೇ ಯಮುನಾ ಗಂಡಂಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಾಕಾನ ಬೀಡಿ ಸೇದಿಕಂಡ್ ಬಿಂದಿಗೆ ತಕಂಡ್ ಕೆರೆಬದಿಗೆ ಹೋಕನ ಮಾವ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದ ಸದ್ದು ಆ ಹಾಡಿನವುಕೆ ಕೇಳಿಸಿವುಟು. ಯಮ್ಮೀನ ಮಾತಿಗೆ ವಿರೋಧ ಹೇಳಿಕೆ ಆಗದೆ ಶುಕ್ರ "ಸರಿ ಹಂಗಾದ್ರೆ ಇಲ್ಲೇ ಕೆಮ್ಮಿ ಕೆಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಪ್ಪ ಅಂಗಾರೆ, ಆ ಆಶ್ರಮದ ಮ್ಯಾನೇಜರ್‌ನ ಕೈಯಿಂದ ತಕಂಡ ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಸಾಲನ ನೀನೇ ಕೂಲಿಮಾಡಿ ತೀರು"ತೇಳಿ ಬಿಂದಿಗೆ ತಕಂಡ್ ಕೆರೆ ಕರೆಗೆ ಹೋಗುಕಾಕನ, ತಾನು ಯಾಗೋಳು ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುಕಾಕನ ಸಾಹುಕಾರ್ ಸಿಂಗಪ್ಪನವು ಹೇಳ್ವ ಮಾತ್ ನೆನಪಾತ್.

ಸಿಂಗಪ್ಪನವು ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣಿನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಕುತೇಳಿ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೊ. ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ಕಾವೇರಮ್ಮನವು ಬಿಟ್ಟಿರಿಕೆ ಆಗದೆ ಪ್ರವಾಸ ಮುಂದೂಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೊ. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಯಿಲೆ ಜೊತೇಲಿ ರಕ್ತದೊತ್ತಡವು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೊ. ಕಾವೇರಮ್ಮನವು ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ದಿನದ ಕ್ಷಣಗಣನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೊ ಇನ್ನೂ ಮೃತ್ಯು ಕೃಪೆ ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಬಾಲ್ಲೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಿಂಗಪ್ಪನವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಅಮೇರಿಕಾದ ವೀಸಾದ ಅವಧಿ ಸ ಮುಗಿಯಕ್ಕೆ ಆತು, ಅವುಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಿಂತೆ ಆಗುಟು. ಯಾರಾದ್ರೂ ನನ್ನ ಅಮ್ಮನ ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳ ನೋಡಿಕಣಿಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ ತಾವು ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಕೆ ಆತಿತ್ವ. ಸಿಂಗಪ್ಪನವೇ ಮೊದಲೊಂದು ದಿನ ಕೆಲ್ಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಶುಕ್ರ ಜತೇಲಿ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆನ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದೊ. "ಶುಕ್ರಾ, ನಾವು ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಕೂತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೊ. ಆಗ ನೀನ್ ಮತ್ತು ಯಮುನಾ ಇಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಫುನೇಲಿ ನಿಲ್ಲೋಕು. ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ತಾಯೀನ ನೋಡಿಕಂಡ್ ಇರೋಕು. ಹಣಕ್ಕೇನು ಚಿಂತೆ ಮಾಡ್ಕು ಬೇಡ ಎಲ್ಲ ಖರ್ಚುನ ನಾನೇ ಕೊಟ್ಟನೆ. ನಾವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಂಗೆ ಒಂದು ಸಮಯ ಅಮ್ಮಂಗೆ ಏನಾದ್ರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದ್ರೆ ನಮ್ಮ (ಅಲ್ಲಿಗೆ) ತಿಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲೆ. ನಾವು ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾಡಿಕೆ ಏನ್ ಇದ್ದದೆ? ನೀವೇ ಎಲ್ಲ ಕ್ರೀಯೆನ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ. ನಾವು ಅಮೇರಿಕಾಂದ ತರ್ಪಣ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟವೆ.

ನೀವುಗೆ ಆದಾ?”

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿಬುಟ್ಟು ಶುಕ್ರ ಧಣಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳ್ತಾ “ಧಣಿಗಳೇ ಇದು ತುಂಬಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಕಂಡ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲ್ಸ ನೀವ್ ಅಲ್ಲಿರುಕಾಕನ ದೊಡ್ಡಮ್ಮಗೆ ಏನಾದ್ರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಆದ್ರೆ ತಾಪತ್ರೇ ಆದೆ. ಆದ್ರೂ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕಾದು ನೋಡೋಕು.” ಧಣಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಹಣ ಕೊಡುಕಾಕನ ಅದರ ಆಸೆ ಅವನ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸೆಳೆದರೂ ಕೂಡ ತಕಂಬಕೆ ಬೇಕಾದ ಹೊಣೆ ಅವನ ತಡೆದಿತ್ತ. ಈಗ ದಡ್ಡರ ಹಳ್ಳಿಲಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಆದ ಅನಾಥಾಶ್ರಮ ಅವಂಗೇ ಆಶಾಕಿರಣ ಆಗಿ ಕಂಡತ್. ಧಣಿಗಳಿಂದ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮೇನೇಜರಿಂದ ಕೂಡ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಜತೆಗೆ ನಂಗನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಾಹುಕಾರ್ ಸಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಂಡ್ ಕೇಳಿಬನ್ನೇತೇಳಿ ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯ ಕೆಲ್ಸ ಮುಗ್ಗಿಕಂಡ್ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕಿಕಂಡ್ ಹಾಡಿಗೆ ತಲುಪುಕಾಕನ ಆಕಾಶಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಮೋಡಗ ತೇಲುತ್ತು ಇದ್ದೊ.

ಶುಕ್ರ ಸಾಹುಕಾರ ಸಿಂಗಪ್ಪನವರ ಬಂಗ್ಲೆ ತಲುಪುಕಾಕನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಆಗಿತ್ತ. ಲಕ್ಷ್ಮಂದ ಗೂರು ಖಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಅಜ್ಜಿ ಕಾವೇರಮ್ಮ ಉಸಿರಿಗೆ ಗೊರ್ ಗೊರ್ತೇಳಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಸದ್ದ್ ಸಿಂಗಪ್ಪನವರ ಗೇಟಿಗೆ ಕೇಳ್ತಾ. “ಶುಕ್ರ ನೀನ್ ಬೇಗ ಬಂದದ್ದ್ ಒಳ್ಳೆದಾತ್. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನಿನ್ನ ಹೆಣ್ಣ್ ಯಮುನಾಂಗ ಒಂದ್ ಮಾತ್ ಹೇಳಿಬುಡು. ಅವಳಿಗೆ ಬೇಕಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟನೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಮ್ಮಾ ಬದುಕಿದಷ್ಟು ದಿನ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಕು. ಇನ್ನ್ ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ಜೀವ ಹೋಕೆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗ ಅಷ್ಟೆ. ನೀನ್ ಅವಳನ್ನ ಇಂದೇ ಕರ್ಕಂಡು ತೋಟದ ಮನೆಗೆ ಯಮುನಾನ ಜತೆ ಹೋಗಿಬುಡು. ನಾವು ಇಂದ್ ರಾತ್ರಿಯೇ ವಿಮಾನಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಂದ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋದವೆ. ತೋಟ ನೋಡಿಕಣಿಕೆ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಬುಟ್ಟವೆ.” ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಸಡಗರಲಿ ಇದ್ದ ಸಿಂಗಪ್ಪ ದಂಪತಿಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನ ಉಪಚಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕಳೆದುಕಂಡೊ.

“ಧಣಿಗಳೇ, ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯೇ ದಡ್ಡರಹಳ್ಳಿಲಿ ಒಂದ್ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮತೇಳಿ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರ್ದೊಳೊ. ಅಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಾದವರನ್ನು ಲಾಯಿಕ ನೋಡಿಕಂಡವೆ.

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಜ್ಜನ ಸೇರಿಸಿಬಿಡೋಮೊ. ಅಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಸಹ ಕೊಟ್ಟವೆತೇಳ್ವ ವಿಷಯನ ಮಾತ್ರ ಮರೆಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತ. ಶುಕ್ರ, ಉಳಿದದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಂಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿತು.

ಎಲ್ಲದರ ಲಾಯಿಕ ಕೇಳಿಸಿಕಂಡ ಸಿಂಗಪ್ಪ ದಂಪತಿಯವು ಶುಕ್ರಂಗೆ ಒಂದ್ ಸಲಹೆನ ಕೊಟ್ಟೊ, “ನೋಡ್ ಶುಕ್ರಾ ನನ್ನ ಆ ಆಶ್ರಮದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ್ರೆ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಮ್ಮನ ಸೇರಿಸಿಕಣಿಕೆ ಆದ್ಲೆ. ಅದ್ ಬಡವುಕೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರ್ತದು. ನನ್ನಮ್ಮನ ನಿನ್ನಮ್ಮತೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀನ್ ಸೇರ್ನಿಬಿಡು, ಲಕ್ಷ ಹೊಡೆದದ್ದರಿಂದ ಅಮ್ಮನೇನ್ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೆಂದ್ ಬಾಯಿಬಿಡಿಕಾದುಲ್ಲೆ. ನಿಂಗೂ ಲಾಭ, ನಂಗೆ ಅನುಕೂಲತೇಳಿ ಶುಕ್ರನ ಜೇಬಿಗೆ ನೂರರದ್ದು ನೋಟುಗಳನ್ನ ನಿಂಗಪ್ಪ ದಂಪತಿಗೆ ತುರುಕಿದ್ದೊ.

ಈ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಂದ ಶುಕ್ರ ಒಂದೇ ಕ್ಷಣ ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಂಡರೂ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ನೋಟುಗಳನ್ನ ಶುಕ್ರ ಸಿಂಗಪ್ಪನ ಸಲಹೆನ ಪಾಲಿಸಿಕಂಡ್ ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದೊ. ಆ ನೋಟುಲಿ ರಂಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟ ಕುಮಟ ಅಂಗಡಿಯ ಸಾಲನೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಸಿಕಂಡ್, ಐತಾಳ ಹೋಟೆಲಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಪಕೋಡ ಕಟ್ಟಿಸಿಕಂಡ್ ಬಂದ್ ಯಮುನಾಂಗೆ ಕೊಡೋಕು. ಹಂಗೆ ಆ ಸಂಜೇಲಿ ಗಡಂಗೆ ಹೋಗಿ ಒಣಗಿದ ಗಂಟಲನ್ನ ತಂಪು ಮಾಡೋಕುತೇಳುವ ಬಯಕೆಗೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದ ಗರಿಕೆದರಿಸಿತ್. “ನಾನ್ ಯಮುನಾಳನ್ನ ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರ್ಕಂಡು ಬನ್ನೆ. ನೀವು ರಿಕ್ಷಾಲಿ ಅಜ್ಜನ ಕೂರ್ನಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕ್”ತೇಳಿ ಶುಕ್ರ ಪುನಃ ಜೇಬಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ನೋಟು ಕಟ್ಟುನ್ನ ಬೆರಳುಂದ ಒರೆಸಿ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕಂಡು ಪುನಃ ಹಾಡಿಗೆ ತಲುಪುಕಾಕನ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಮಳೆ ಸಿಬುರುತ್ತಾ ಇತ್ತು.

ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಪಕೋಡನ ತಕಂಡು ನೋಟಿನ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನ ಯಮುನಾಂಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನಾವಿಬ್ಬರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಲಿ ಆಡಿಕೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿಕಾಕನ ಯಮುನಾ ರಂಗು ರಂಗಾಗಿ ಹೋತ್. “ನಾವು ಬೇಗ ಸಿಂಗಪ್ಪ ಧನಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗೊಮೊ.”ತೇಳಿ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕಿಕಂಡು ಯಮುನಾ ಶುಕ್ರ ಇಬ್ಬರೂ ಸಿಂಗಪ್ಪ ಸಾಹುಕಾರನ ಮನೆಗೆ ತಲುಪುಕಾಕನ ಬೀಸಿಕಂಡಿದ್ದ ಮೇಲ್ಮೈ ಗಾಳಿಗೆ ಮಳೆನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾತ್. “ಸದ್ಯ ಶುಕ್ರ ಮತ್ತು ಯಮುನಾ

ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೊ. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಸುಲಭಲಿ ಬಗೆ ಹರ್ತ್. ನಾವಿನ್ನು ನಿರಾಳ ಆಗಿ ಅಮೇರಿಕಾ ಪ್ರವಾಸಕೆ ಹೋದವೆ"ತೇಳಿ ಭಾವಿಸಿಕಂಡ್ ಸಿಂಗಪ್ಪ ದಂಪತಿ ಸೇರಿ ರಿಕ್ಷಾಲಿ ಚಳಿಂದ ಮುದುಡಿಕಂಡು ಉಸುರಾಡಿಕೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಅಮ್ಮ ಕಾವೇರಮ್ಮನ ಕೂರಿಸಿ ಖುಷಿಯಿಂದ ಗೇಟಿನ ಹತ್ತ ಶುಕ್ರ ಯಮುನಾಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರುಕಾಕನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಯಮುನಾ ಹಿಂಗೆ ಹೇಳಿತು. "ಧಣಿಗಳೇ ನಾವೇನ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಓದಿಲ್ಲೆ. ಪೇಟೆಯವರ ಮುಖನ ಕಂಡವೇ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕಂಡು ಬದುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೊವು. ಆದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಭಾರವಾಗಿಲ್ಲೆ. ಇರುದರಲ್ಲೆ ಹಂಚಿಕಂಡ್ ಬದುಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೊ. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅಮ್ಮನಿಗಿಂತ ಅಮೇರಿಕಾ ಪ್ರವಾಸನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ ಕಂಡದೆ ಅಲಾ? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದುಕಂಡ್ ಸ್ವಂತ ಅಮ್ಮನ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲೆನಾ? ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ಅಮ್ಮನ ಬಾಂಧವ್ಯನ ಮರೆಸಿಕೆ ಆದೆ ನಿಮ್ಮ? ಅಮ್ಮನ ಸಾಕಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಆದ್ರೆ ನಿಮ್ಮಂಥ ಹೃದಯ ಹೀನರನ್ನ ಸಾಕಿ ಬೆಳೆಸಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಎಷ್ಟೊ ಕಷ್ಟ ಬಂದೋಲೋ ಏನೋ. ನಮ್ಮ ಗೊತ್ತೆ. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಮ್ಮ ಭಾರ ಆದ್ರೆ ಹೇಳಿ, ಯಾವ ಹಣ ಬೇಡ. ನಾವೇ ನಮ್ಮ ಮನೇಲಿ ಸಾಕಿಕಂಡವೆ. ಆದ್ರೆ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ನೀವು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವೊಕೆ ಲಕ್ಷ ಬಡ್ಡ ನಿಮ್ಮಮ್ಮನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಿಕೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯನ ತಪ್ಪಿ ಮರ್ತ್ ಹೇಳುದು ಬೇಡ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಹೇಳಿರೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಅವು ಉಗ್ಗು ಬುಟ್ಟಾವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನೋಡಿ ನೆಗಾಡಿಕೆ ಆದೆ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಹಣನ ವಾಪಾಸು ಕೊಟ್ಟವೆ"ತೇಳಿ ಕೈಚೀಲಲಿ ಇದ್ದ ಅವರ ಹಣನ ವಾಪಾಸ್ ಕೊಡುಕಾಕನ ಆ ಸಿಂಗಪ್ಪ ದಂಪತಿಗ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತಕಂಡ್ ಆ ಚಳೀಲಿ ಹಣೆಲಿದ್ದ ಬೆವರ ಹನಿಗಳನ್ನ ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೊ.

ಎಂ.ಎ. ಮೋಹನ್ ಕುಮಾರ್

ಭದ್ರಗೊಳ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ,
ತಾರಿಕಟ್ಟೆ, ತಿತಿಮತಿ,
ದ. ಕೊಡಗು.

“ಮಗು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮದಲ್ಲ”

ಕನಸು ಕಾಣಿ... ಕನಸು ಕಾಣಿ ಅಂತ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಮ್ ಹೇಳ್ತ ಮಾತು ಎಲ್ಲವುಕೂ ಗೊತ್ತುಟು. ಆದರೆ ಕಲಾಮ್ ಹೇಳ್ತ ನನಸಾಗೋ ಕನಸು ಕಾಣಿ ಅಂತ. ಮನುಷ್ಯ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸಿಹಿ ಕನಸು ಬಿದ್ದದೆ ಕಹಿ ಕನಸು ಬಿದ್ದದೆ. ಅದೇ ಮನುಷ್ಯನ ಸಹಜ ಸ್ವಭಾವ.. ಆದರೆ ಕಟ್ಟೋ ಕನಸು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಕಲಾಮ್ರಂತಹ ಮೋದಿಯಂತಹ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡೋ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರು ಹುಟ್ಟಿ ಬರೋ ದೇಶ ನಮ್ಮದ್...

ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನಾ ಡಿಗ್ರಿ ಓದಿಕೆ ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಕಾಗಿ ಬಾತ್.. ಆದರೆ ಡಿಗ್ರಿ ಓದಿಕೆ ಮನಸಿಲ್ಲದ ನಾ... ಅಪ್ಪನ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದೊಳ್ಳ ಕಾಲೇಜು ಸೇರ್ದ್.... ಆದರೆ ಓದಿಕೆ, ನಿಗ್ಗಿಕೆ ಪಿ.ಜಿ. ಯೆ ಒಳ್ಳೆದುತ ನೆನ್ನಿಕೊಂಡು ಅಪ್ಪನೊಟ್ಟಿಗೆ ಪಿ.ಜಿ ಸೇರೋಕಾ ಅಂತಾ ಕೇಳ್ತೆ. ಅಪ್ಪಂದು ಒಂದೇ ಮಾತು, ಮರ್ಯಾದಿಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೇರ್. ಎಷ್ಟೆ ಕಷ್ಟ ಆದರು ಪರ್ವಗಿಲ್ಲೆ... ಎಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಾದರು ಬೇಜಾರಿಲ್ಲೆ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೆ. ಪಿ.ಜಿ ಸೇರೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದೆ ನಾ... ಅದುನು ಬೊಳ್ಳಕೆ ಹೋತ್.

ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮೊದಲ ದಿನನೆ ವಿಚಿತ್ರ ಜನರ ಕಂಡೆ. ಕೆಲವುಕೆ ಪುಸ್ತಕ ಬುಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಪಂಚನೆ ಇಲ್ಲೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವುಕೆ ಮೊಬೈಲ್ ಬುಟ್ಟರೆ ಅನಾಪೀಲಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆ... ನಮ್ಮ ರೂಮ್‌ಲಿ ಇಂತ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರ್ದವ ಒಬ್ಬ ಇತ್ತ್. ಆದರೆ ಅವಂಗೆ ನನ್ನ ಕಂಡರೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ.. ಯಾಕೆ ಹೇಳ್ತೆ ನಂಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಊಟ ಆದುಲೆ. ಅವಂಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಲಿ ಖರೆನ್ನಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆದುಲೆ... ಆದರೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಲಿ ಊಟದ ಪ್ರಾಬ್ಲಂಮ್ ಏನು ಇತ್ತೆ.. ಪ್ರಾಬ್ಲಂಮ್ ಇದ್ದದ್ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆದ್.... ನಾನ್ವೆಜ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಂಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಊಟ ಸೇರ್ದುಲೆ. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ರೋಷನ್ ತ ಹೇಳಿ ಅವಂಗು ನನ್ನಂಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಊಟ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ..

ಹಿಂಗೆ ಕಾಲೇಜಿಂದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲೆ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಂದ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋತಿದ್ದ ನಾವುಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಪಕ್ಕ ನಾನ್ವೆಜ್ ಹೋಟಲ್ ಉಟ್ಟುತ ಗೊತ್ತಾದ್ ಒಂದು ತಿಂಗ ಆದ್ದೆಲೆ. ಆಮೇಲೆ ಶುರು ನೋಡಿ ಕಾಲೇಜು ಬುಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ರಮೇಶಣ್ಣನ ನಾನ್ವೆಜ್ ಹೋಟೆಲ್ಲೆ ಹೋಗಿ ಚಿಕನ್ ಟಕ್ಕಾ ತಿನ್ನದೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೇರೋ ಪಂಚತಿಗಿನ

ಇಲ್ಲೆ.. ಹಿಂಗೆ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ರಮೇಶಂಗಿ ನಾವು ದಿನದ ಕಷ್ಟಮರ್ ಆಗಿ ಬುಟ್ಟೋ.. ಮತ್ತೆ ಸಂಡೆ ರಜೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳ್ತೆ ಬೇಡ. ಸುದೀಪ್‌ನ ಯಶ್‌ನ ಫಿಲ್ಮಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರ್ತುಲೆ..

ಒಂದು ದಿನ ಯಶ್‌ನ ರಾಜಾಹುಲಿ ಫಿಲ್ಮ್ ನೋಡಿಕೆ ಸಿಟಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ನಾನು ರೋಷನ್ ಹೊರ್ತಿದ್ದೆ. ಹಿಂಗೆ ಬಸ್ಸಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿಕನ ಪಕ್ಕದ ಸೀಟಲಿ ಒಂದು ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಮಗುನು ಇತ್ತ್.. ಬೇಸಿಗೆ ಸಮಯ ಬೇರೆ. ಆ ಮಗು ಜೋರಾಗಿ ಅಳ್ತಾ ಇತ್ತ್. ಇದರ ನೋಡಿ ರೋಷನ್ ಅಳ್ತಾ ಇದ್ದ ಮಗುನ ಇವ ತೆಕಂಡ್ ಅವನ ಕಿಸೆಲಿ ಇದ್ದ ಚಾಕಲೇಟ್‌ನ ಕೊಟ್ಟತ್.. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆ ಮಗು ಅಳುದರ ನಿಲ್ಲಿ ನೆಗಡಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತ್.. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗಾಕನ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್‌ನು ಹತ್ತ ಬಾತ್. ರೋಷನ್ ಕೈಲಿದ್ದ ಮಗುನ ಅದರ ಅಮ್ಮಂಗಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ರೋಷನ್ ಸಿಟಿ ಸೆಂಟರ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋದ.

ನಂಗಿ ಸಿಟಿ ಸೆಂಟರ್ ಒಳಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕಿಸೆಲಿದ್ದ ದುಡ್ಡು ಎಷ್ಟು ಉಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುಮನ ಅಂತ ರೋಷನ್‌ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳ್ತೆ. ಅವಂದ್ ಒಂದೆ ಉತ್ತರ ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ನಯಾ ಪೈಸೆ ಇಲ್ಲೆ ತಾ ಆಕನ ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಉಟ್ಟು ಅಂತ ನೋಡೊಮ ಅಂತ ಆತ್.. ರಪ್ಪ ಪ್ಯಾಂಟಿನ ಬಲಕೈಲಿ ಕಿಸೆ ಮುಟ್ಟಿಕನ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇಲ್ಲೆ.. ಎಡ ಕಿಸೆ ನೋಡಿರೆ ಅರವತ್ತರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತ್.. ಮುಖ ಎಲ್ಲಾ ಬೆವರಿಕೆ ಶುರು ಆಕನ ಅಂಗಿಯ ಜೇಬು ನೆನಪಾತ್.. ನೋಡಿರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಮೂರು ನೋಟುಗ! ಖುಷಿಯೆ ಖುಷಿ..

ಮೂರು ಸಾವಿರಲಿ ನಾ ಒಂದು ಸಾವಿರದ್ದ ಪ್ಯಾಂಟ್ ತೆಗಂಡ್ ಉಳ್ಳ ಎರಡು ಸಾವಿರನ ಕಿಸೆಲಿ ಇಟ್ತ್ ಫಿಲ್ಮ್ ಟಿಕೆಟ್ ತೆಕಂಡೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೆ ಎರಡು ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಲೇಸ್‌ನು ಮತ್ತೆ ಕೊಕ್ಕಕೊಲನು ತೆಕಂಡ್ ಫಿಲ್ಮ್ ನೋಡಿಕೆ ಕುದ್ದೊ. ಫಿಲ್ಮ್ ಶುರು ಆಗಿ ಯಶ್‌ನ ಪಸ್ತ್ ಡೈಲಾಗ್ ಶುರು ಆಕನ ಮಗು ಅಳುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳ್ತಾ.. ರಪ್ಪ ಬಲಗಡೆ ತಿರ್ಗಿ ನೋಡಿರೆ ಬಸ್ಸಿ ಇದ್ದ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಮಗು! ಈ ರೋಷನ್ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದದನಾ ಕೈಲಿದ್ದ ಲೇಸ್ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನ ಆ ಮಗುಗೆ ಕೊಟ್ಟತ್. ಮಗು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಗುದರ ನಿಲ್ಲಿತ್.. ಹಸಿವೆಲಿ ತಡೆಯದ ನಂಗಿ ಇದ್ದ ಲೇಸ್ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಇಂಟರ್‌ವೆಲ್ ತನಕ ಹಂಗಿ ಕೂತೆ.

ಇಂಟರ್‌ವೆಲ್‌ಗೆ ಬುಡಿಕನ ರೋಷನ್‌ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೀಟ್‌ಲೆ ಕುದುರಿಕೆ ಹೇಳಿ...
 ನಾ ಬೇಗ ಹೊರಗೆ ಬಂದ್ ಎರಡು ಪಪ್ಸ್ ತೆಗಂಡ್ ಒಳಗೆ ಹೋದೆ. ಫಿಲ್ಮ
 ಶುರು ಆಕನ ಅದೇ ಮಗು ಪುನಃ ಕೂಗಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತ್... ಈಗ ನನ್ನ
 ಕೈಲಿದ್ದ ಪಪ್ಸ್ ನಾ ಬೇಗ ಕಾಲಿ ಮಾಡ್ತೆ.. ರೋಷನ್‌ನ ಕೈಲಿ ಪಪ್ಸ್ ಹಾಗೇ
 ಇತ್ತ್. ಮಗು ಕೂಗುದರ ನೋಡ್ತ ಅವ ಆ ಮಗುನ ಪುನಃ ತೆಕಲಿಕಾಕನ
 ಮಗು ಕೂಗುದರ ನಿಲ್ಲಿತ್. ಮಗು ರೋಷನ್‌ನ ನೋಡಿ ಅವನ ತೊಡೆ ಮೇಲೆ
 ಆಡಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತ್. ನಗಾಡ್ತ ಇತ್ತ್. ಇವನೂ ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಆಡ್ತಾ ಇತ್ತ್..
 ಹಿಂಗೆ ಫಿಲ್ಮ ಮುಗಿಕಾಕನ ಮಗುನ ಅದರ ಅಮ್ಮನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡೊಮು ಅಂತ
 ರೋಷನ್ ಅದರ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ ಕಡೆ ನೋಡಿರೆ ಮಗುನ ಅಮ್ಮನು ಕಾಂಬೊದ್ಲೆ
 ಅಪ್ಪನು ಕಾಂಬೊದ್ಲೆ. ರಪ್ಪನೆ ರೋಷನ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿತ್. ಮಗುನ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ
 ಕಾಂಬೊದ್ಲೆ ಅಂತ. ನಂಗು ಸಡನ್ ಆಗಿ ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲೆ ಆತ್. ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಕಿದ....
 ಹುಡುಕಿದ ಎಲ್ಲೂ ನೋಡ್ತು ಇಲ್ಲೆ. ಯಾರ್‌ದೊ ಮಗು, ಇದರ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ
 ಪರಿಚಯಾನು ಇಲ್ಲೆ. ಯೇನು ಮಾಡೋಕು ಅಂತ ತೋಚದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೋಲಿಸ್
 ಟೆಷನ್‌ಗೆ ಹೋದ.

ಟೆಷನ್‌ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತ. ಮಗು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ತು
 ಅಂತ? ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ತು?... ಈ ಪೋಲಿಸ್ ಕೇಳ್ವ ಸಾವಿರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ
 ಕೊಟ್ಟರು ಅವು ನಂಬುವ ಸ್ಥಿತಿಲಿ ಇಲ್ಲೆ.. ಆಕನ ನಾ... ಫಿಲ್ಮ ನೋಡೊವಾಗ
 ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಸಾರ್. “ಮಗು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮದಲ್ಲ” ಅಂತ ಹೇಳ್ಕನ ಎರಡು ಪೆಟ್ಟು
 ಇಬ್ಬರ ಕೆನ್ನೆಗೆ ರಪ್ಪನೆ ಬೀತ್. ಜೋರು ನೋವಾತ್.... ಯಾರು ಹೊಡ್ತದು
 ಅಂತ ನೋಡಿಕನ? ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಜಾವ ಆರು ಘಂಟೆ... ಕನಸಿನ ಕನವರಿಕೆಯಲಿ
 ಮಂಚಂದ ಬಿದ್ದದ್ ನೆನಪಾತ್....

ಹಿಂಗೆ ಕೆಲವು ಕನಸುಗ ತಾನಗಿಯೆ ಬಿದ್ದದೆ... ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಕನಸುನ
 ಮರಿಯೋಕೆನೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲೆ...

ಹರ್ಷಿತ್ ಎ.ಎಸ್.

ಉಜಿರೆ.

ಇ-ಮೇಲ್: harshithachrappady@gmail.com

ಮೊ : 9480901480.

ರಜಿಲಿ ತಂದ ನಂಟ್ರಮನೆ ಖುಷಿ

ಎಪ್ರಿಲ್ ಬಾತ್ ಹೇಳಿಕಾಕನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಖುಷಿ. ಹಂಗಿ ನಾ ಐದನೆ ಕ್ಲಾಸ್‌ಲಿ ಇರಿಕಾಕನ ರಜಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ ನಂಗಿ. ನಾ ನನ್ನ ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಹೊರ್ದೆ. ಇದೇ ತರ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕ ಅವರವರ ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದವೆ. ಹಂಗಿ ನಾ ನನ್ನ ಅಮ್ಮನೊಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಮನೆಗೆ ಹೋಕನ ಮಾವ ಮನೆಲಿ ಇತ್ತೆ. ಅತ್ತೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದೊ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಕಾರ ಮನೆಗೆ ಯಾರಾರ್ ನೆಂಟ್ ಬಂದರೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಒಳಗೆ ಕರ್ಗಂಬದು ಹಂಗಿ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಅಮ್ಮನ ನೀರ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಳಗೆ ಕರ್ಗಂಡೊ. ಆಗ ಅತ್ತೆನ ಕರ್ಡ್ ಉಷಾರೊಳರ್ಯಾತ ಕೇಳಿ ಮಾತಾಡ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಅಮ್ಮ ಮತ್ತು ಅತ್ತೆ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಮಾತಾಡಿಕಂಡ್ ಇದ್ದೊ. ಆಕನಾ ನಾ ಬಾವ ಅತ್ತಿಗೆನೊಟ್ಟಿಗೆ ಪಟ್ಟಂಗ ಹೊಡ್ಕಂಡ ಇದ್ದೊ. ಆಕನ ಮಾವ ಬಂದೊ. ಮಾವತೆಳ್ಳೆ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆದ್ರಿಕೆ ಇದ್ದದೆ. ಹಂಗಿ ನಂಗಿ ಕೂಡ ಚೂರ್ ಹೆದ್ರಿಕೆ ಇತ್ತ್. ಮಾವ ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಎನ್ಯಾತ ಕೇಳ್ತೊ. ನಾ ಒಳ್ಳೊಡ್ ಮಾವತ ಹೇಳ್ತೆ. ಹಂಗಿ ಅಮ್ಮನು ಮಾವನು ಮಾತಾಡಿಕಂಡ್ ಇದ್ದೊ. ಆಕನ ಮಾವ ಹೇಳಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತೊ. ತೋಟಲಿ ಕಮ್ಮುನ ದೈ ಕೇರಿಸಿಕೆ ಈಗ ಕಾಡ್ ಕೋಳಿಗ ತೆಕ್ಕಟೆಗ ತೋಟದ ಮೂಲೆಗೆ ಏನೋ ಬಂದವೆತ ಹೇಳಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತೊ. ನಂಗಿ ಕಾಡ್‌ಕೋಳಿ ತೆಕ್ಕಟೆತ ಹೇಳ್ತೆ ಎಂತತೇಳಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆ. ಮಾವ ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಟೆಗೆ ಪೋಯ ಅಳಿಯತ ಕೇಳ್ತೊ. ನಾ ಒಪ್ಪಿಕಂಡೆ. ಹಿಂಬೊತ್ತು ಆಕನ ತೆಕ್ಕಟೆ ಕುದ್ರಿಸಿಕೆ ಹೋದೊ. ಹೆಂಗೋ ನಾನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಕ್ಕಟೆ ಕುದ್ರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಮಾವ 8 ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ ಆಕನ ಹೊಡೆಕೆ ಪೋಯಿತ ಹೇಳ್ತೊ. ಹಂಗಿ 8 ಗಂಟೆ ಆಕನ ತೆಕ್ಕಟೆ ಹೊಡೆಕೆ ಹೋದೊ. ಮಾವ ಮುಂದೆ ಹೋದೊ. ಬಾವ ನೆಡುಲಿ ಇತ್ತ್. ನಾ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದೆ. ನಂಗಿ ಹೆದ್ರಿಕೆ ಆಗಿ ಸಾಯೋದು. ಪಿಚ್ಚರ್‌ಲಿ ನೋಡ್ತಾ ಕೊಲೆ, ಅವ್ವ ಹೇಳ್ತೆ ಗುಮ್ಮಜ್ಜನ ಕತೆ ಪೂರಾ ನೆನ್ಪಾತ್. ಅಷ್ಟೊತ್ತಾಕನ ನನ್ನ ಮೈ ನೀರ್‌ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದವರಂಗಿ ಆಗಿತ್ತ್. ಹೆಂಗೊ ಹಿಂದೆಂದ ಪುರ್ದಿಕಂಡ್ ಪುರ್ದಿಕಂಡ್ ಬಲ್ಲೆ ನಡುಲಿ ಹೋಕನ ಎಡ್ಲಿ ಬಿದ್ದೆ. ಆಗ ಮಾವ ಬಿದ್ದನತ ಕೇಳ್ತೊ. ನಾ ಇಲ್ಲೆತ ಹೇಳ್ತೆ. ಮಾವ ನೆಗಡಿಕಂಡೆ ಮುಂದೆ ಹೋದೊ. ಕುದ್ರಿಸಿದ

ಒಂದು ತೆಕ್ಕಟೆಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದೊ. ಗುಂಡು ಹೊಡೆಕನ ನಾ ಹೇದ್ರಿ ಹಣಕಿ ಬಿದ್ದೆ. ಬಾವ ನನ್ನ ನೋಡಿ ನೆಗಡಿಕಂಡ್ ಬಾಕಿ. ಇನ್ನ ಮುಂದೆ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಕಾಡ್ಗೆ ಹೋಕಿಲಿತ ಮನ್ಸಾಲಿ ಹೇಳಿಕಂದೆ. ಬಾವ ತೆಕ್ಕಟೆ ಹಿಡ್ಕಂತ ಹೆಂಗೊ ಮನೆಗೆ ಬಂದ್ ಸೆರೊ. ನಂಗ ಹೋದ ಜೀವ ಬಂದಂಗ ಆತ್. ಮತ್ತೆ ಅತ್ತೆ ಆ ಹಕ್ಕಿನ ಗೆಯ್ಪು ಮಾಡ್ಲೊ. ಗೆಯ್ಪು ಮಾತ್ರ ಬಾರಿ ಲಾಯ್ಕ ಆಗಿತ್. ಉಪ್ಪನಕಾಯಿನಷ್ಟ್ ಇಕ್ಕಿದರ ನೆಕ್ಕಾಂಡ್, ನೆಕ್ಕಾಂಡ್ ತಿಂದೆ. ಕಾಡ್ಲಿ ಆದ ವಿಷಯನ ಮನೆಲಿ ಅಮ್ಮ, ಅತ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗೆನವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿ ಮರ್ಯಾದೆ ತೆಗ್ಲೊ. ಮತ್ತೆ ಮಿದ್ ಚೂರ್ ಹೊತ್ತು ಟಿ.ವಿ ನೋಡಿ ನಾ ಮಲ್ಗಿದೆ.

ನಂಗ ಬೊಳ್ಳುಗೆ 6 ಗಂಟೆಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಆತ್. ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಆಕನ ಮಾವನವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹುಂಜ ಕೂಂಗ್ತಿತ್. ನಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಲ್ಲಿ ಹೊದ್ ಮಲ್ಕಾಂಡೆ. ಜ್ವರಲಿ ಎದ್ರಿಕನ 9 ಗಂಟೆ. ಎದ್ ಹಲ್ಲುಜ್ಜಿ ಬಂದ್ ನೋಡಿಕಾಕನ ಬೊಳ್ಳುಗೆ ಕೂಂಗ್ತಿದ್ ಹುಂಜ ಅಳಗಲಿ ಬೆಯ್ತಿತ್. ಇಡ್ಲಿನು ಕೋಳಿ ಗೆಯ್ಪುನು ತಿಂದ್ ನಾ ಮಾತ್ರ ಕುಡ್ಡ್ ಮಲ್ಗಿದೆ. ಆಚೆ ಮನೆ ರಾಮಣ್ಣಜ್ಜ ಮಾವಂಗಿ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಕೆ ತೋಟೆ ಹಾಕಿಕೆ ಪೊಯಾತ ಕೇಳ್ಲೊ. ಮಾವ ತೋಟೆ ಹಾಕಿಕೆ ಹೋಕೆ ರೆಡಿ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ಲೊ. ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿಯನಾತ ಕೇಳ್ಲೊ. ಅತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳ ನೆಗಡ್. ಅದರ ಎದ್ ರ್ ಸಿಪಾರ್ಲಿ ಬನ್ನೆ ಮಾವತ ಹೇಳ್ಲೆ. ಜ್ವರ ಅತ್ತ ಸಾಯಲಿತೇಳಿ ಹಳ್ಳಲಿ ಮಿಯಕಲತೇಳಿ ಹೋದೆ. ಬಾವ ಮತ್ತು ಮಾವನೊಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಹೋದೆ. ನಾನೆ ಉಷಾರ್ ನನ್ನಂದ ಉಷಾರ್ ನನ್ನ ಬಾವ. ಇಬ್ಬರ್ ನೆಗಡಿಕಂಡ್ ಮಾವನ ಹಿಂದೆಕಂಡ್ ಹೋದೊ. ಮಾವನು ತಾತನು ಸೇರಿ ಹಳ್ಳಕೆ ತೋಟೆ ಹಾಕಿದೊ. ಮುಳ್ಳಿ ಮೀನ್ ತಕಂಡ್ ಬಂದ್ ಬಾವನ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟೊ. ಅವ ಹೆಂಗೋ ತಂದ್ ಚೀಲಕೆ ಹಾಕಿತ್. ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಧ ಕೆ.ಜಿ. ಆವಂತ ಮೀನ್ ತಂದ್ ಕೊಟ್ಟೊ. ಹೆದ್ರಿ ನನ್ನ ಅರ್ಧ ಜೀವ ಹೋದಂಗಾತ್. ಹೆದ್ರಿ ಮೀನ್ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದೆ. ಮಾವ ಸರಿ ಬೊಯ್ಲೊ. ನಾ ಮರ್ಬ್ ಕಂಗಾಲಾದೆ. ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೀನ್ ತಕ್ಕಂಡ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದೊ. ಮತ್ತೆ ಅದರ ಗೆಯ್ಪು ಮಾಡಿ ಊಟ ಮಾಡಿಕನ ಗಂಟೆ ಮೂರಾಗಿತ್. ಆಗ ನನ್ನ ಹಣೆಬರ ಹೇಳಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ಲೊ. ಅರ್ಧ ಮರ್ಯಾದೆ ತೆಕ್ಕಟೆನ ವಿಷಯಲೆ ಹೋಗಿತ್. ಮೀನ್ ಕತೆ ಹೇಳಿ ಇದ್ದ ಬದ್ ಮರ್ಯಾದೆ ಪೂರ ತೆಗ್ಲೊ. ಅದ್ಕೆ ಬಾವ ಚೂರು ಉಪ್ಪು ಖಾರ ಹಾಕಿ ಇನ್ನೊ ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಳ್ತ್. ಹಂಗೆ ಮಾತಾಡಿಕಂಡ್ ದಿನ ಕಳ್ಳೊ.

ಮಾರನೆ ದಿನ ಮಾವನ ಮನೆಲಿ ಒಂದು ಪೇರಳೆ ಮರ ಇತ್ತ್. ಅದ್ಕೆ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಕಟ್ಟಿದೊ. ಫಸ್ತ್ಗೆ ಅತ್ತಿಗೆ ಕುದ್ದತ್. ನಾನು ಬಾವನು ಉಯ್ಯಾಲೆ ಪೇರಳೆ ಮರದ ಕೊಡಿಗೆ ತಾಂಗುವಷ್ಟ್ ಫಾಸ್ತ್ ನೂತ್‌ದೊ. ಅತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಕಿರಿ ಮರ್ನ್ ಬುಟ್ಟತ್. ಮತ್ತೆ ಅದರ ಇಲ್ಲಿ ನಾ ಕುದ್ದೆ. ನಾ ಕುದ್ದಿಕೆ ಪಾರ ಕಾದ್‌ಕಂಡಿದ್ದ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಬಾವ ನೂಕಿದ ಸ್ಪೀಡ್‌ಗೆ ಉಯ್ಯಾಲೆ ತುಂಡಾಗಿ ನಾ ರೆಟ್ಟಿ ಬಿದ್ದೆ. ಒಳ್ಳೆ ಮರ್ನ್, ನೋಡ್ತೆ ಒಂದು ಕೈ ಮುರ್ದೆ ಹೋಗಿತ್. ಮಾವ ನನ್ನ ಕರ್ಕಂಡ್ ಆಸ್ತತ್ತೆಗೆ ಹೋದೊ. ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಂಗ್ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ತ್ ಹೊರಿಕೆ ಬೊತ್ತದಷ್ಟ್ ದೊಡ್ಡ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಕಟ್ಟಿ ಬುಟ್ಟೊ. ಮನೆಗೆ ಬಂದಂಗ್ ಮಾವ ಬಾವಂಗ್ ಪೊರ್ಲು ಬೊಯ್ಲೊ. ನನ್ನಂದಾಗಿ ಅವ ಸುಮ್ಮನೆ ಬೊಯ್ಲೊಳ ತೀಂತ್. ಮತ್ತೆ ಅಮ್ಮ ನಂಗ್ ಬೊಯಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ಲೊ. “ನಂಗ್ ಕುದ್ದಲ್ಲಿ ಕುದ್ದಿಕೆ ಆದ್ಲೆನತೇಳಿ” ಬೊಯ್ಲೊ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಅಮ್ಮನು ಮಾವನ ಮನೆಲಿ ಗಮ್ಮತ್ ತಿಂದೆ ಮನೆಗೆ ಹೊರ್ನ್ ಬಂದೊ. ಬಾಕಾನ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಕ್ಲೆ ಬಂದೊ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಒಂದು ತಿಂಗ ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಹಂಗ್ ಇರೋಕುತ ಹೇಳ್ಲೊ. ನಂಗ್ ಈ ಕೈನ ಕಟ್ಟಿಕಂಡ್ ಹೆಂಗ್ ರಜೆ ಕಳಿದುತ ಆಗಿತ್ತ್. ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಕೆ ಬುಡ್ತಿತ್ತೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದೊ. ಹೆಂಗೊ ಒಂದು ತಿಂಗ ಕಳ್ಡ್ ಶಾಲೆ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಆತ್. ಬ್ಯಾಂಡೇಜ್ ಬಿಚ್ಚಿದೊ. ಮಾವನ ಮನೆಲಿ ಆದರೆಲ್ಲ ಜೋಸ್ತಿಗೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳ್ಲೆ. ಎಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆ ನೆಗಡ್ಲೊ.

ಎಲ್ಲವುಕ್ಲೆ ಗೊತ್ತಾತಲ ನನ್ನ ನೆಂಟ್ರ ಮನೆನ ಖುಷಿ ಹೆಂಗಿತ್ತ್ ಹೇಳಿ ಪಾಠದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟೆ.

ಪ್ರಕಾಶ್ ಕೆ.ಎ.

S/o ಆನಂದ ಗೌಡ

ಕುದ್ಯಳಿ (ಅಜ್ಜಿಕಲ್ಲು) ಮನೆ,

ಮರ್ಕಂಜ ಗ್ರಾಮ, ಸುಳ್ಳೆ ತಾಲೂಕು.

ಮೊ : 9449783507, 9980385719

ಕಲ್ ಹೈದ?

ಗೂಡೆ ಬೇಕು ನಂದರಬೋಳಿ ಕಲ್ ಹೈದಂಗಿ.
 ಮೋರೆ ಬೇಕು ನೋಡ್ಕನ ಚಂದ್ರ ದೇವ್ರಾಂಗಿ.
 ಎತ್ತರ ತೋರ ನೋಡ್ಕನ ಬಾರಿಲಾಯಿಕ್ ಬೇಕು.
 ಕೂದಲ್ ಬುಟ್ಟರೆ ಮೊಣ್ಣಾಲ್ವರೆಗೆ ಇಳ್ಳ ಬರೋಕು.
 ಹೊಳೆವ ಮೈ ಇರೋಕು ನೋಡಿ ಪವನ್ ಚೆನ್ನದಾಂಗಿ.
 ಮೂಂಗ್ ನೋಡ್ತೆ ಕಂಡ್ ಬರೋಕು ಗಿಣಿಕೊಕ್ಕನಾಂಗಿ.
 ಕೋಸ್ ಕಣ್ಣ್ ಕಂಡ್ ಬಂದರೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಕಿಲ್ಲೆ
 ಏಡೆಮೇಡೆ ಹಲ್ಲೆ ಇದ್ದರೆ ಹಕ್ಕಲೆ ಬಾಕಿಲ್ಲೆ.
 ನಮ್ಮ ಬೋಳಿಗೆ ಕೂಡಿ ಬಂದದೆ ಹೆಮ್ಮನ ಬೋಳಿ.
 ಒಪ್ಪಿಕಿಲ್ಲೆ ಕಂಡ್ ಬಂದರೆ ಗುಂಡಾರ ಬೋಳಿ.
 ಕಲೆಕು ಗೂಡೆ ಹೆಸ್ರ ಪಡ್ಡ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಸಾಲೆಲಿ.
 ಬಾಯಿ ಬುಟ್ಟು ಮಾತಾಡೋಕು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಾಸೆಲಿ.
 ಒಪ್ಪಿಗಾದರೆ ಕೊಡೊಕು ನೀವು ಬರಿ ಹತ್ ಲಕ್ಷನ.
 ಇರೋಕು ಮೈಲಿ ತೂಗಿ ನೋಡ್ತೆ ಅರ್ಧ ಕೆ.ಜಿ ಚೆನ್ನ
 ಗೂಡೆ ನೋಡ್ಕ ನಿಗಂಟ್ ಆತ್ ಸ್ವಾರ್ ಹೊಟ್ಟಿಲಿ
 ನಂಟ್ ಇಸ್ವಾರ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರೋಕು ಸಪಾರಿ ಸೂಟಿಲಿ.
 ಕೇಳ್ತೆ ಹೈದ ತಿರ್ಗಾಡಿಕೆ ಹೊಸ ಬೆಂಜ್‌ಕಾರ್‌ನ.
 ಕೊಡೊಕು ನೀವು ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಳಿಗೆ ಮನೆನ.
 ಗೂಡೆ ನೋಡ್ಕ ಹೈದ ಬಾತ್ ಅಶೋಕ ಹೊಟ್ಟಿಗೆ.
 ನಂಟ್ ಗಿಂಟ್ ಸೇರೊ ಅಲ್ಲಿ ಎದ್ರ ಬದ್ರಿಗೆ
 ಇಚಾರಿದೊ ನಮ್ಮ ಹುಡ್ಗ ಕಲ್ ವಿದ್ಯೆ ಡಿಗ್ರಿನ.
 ಉಗ್ಗುತುಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಹೈದ ತಡ್ ತಡ್ ಹೇಳ್ಳನ.
 ಕೆಬಿಲಿ ಇಸಿಟು ಅಂವ ಹೊಳೆವ ಇಯರ್ ಫೋನ್‌ನ.
 ಕೋಟು ಹಾಕಿಟು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಮೋದಿ ಸ್ಟೈಲಿನ.
 ಗುಬ್ಬಿ ಹಾಕಿಟು ಕಾಗಡೆ ಮೇಗಡೆ ಎದ್ರಂದ ನೋಡ್ಕನ.
 ತಲೆ ಆಡ್ತಿ ಗೂಡೆ ಹೇಳ್ತೆ ನಂಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲೆ
 ತಲೆ ಬೊಗ್ಗಿ ಹುಡ್ಗ ಕುದ್ದತ್ ನೆನ್ನಿದಾಂಗಿ ಆತಿಲ್ಲೆ.
 ಹುಡ್ಗಂಗಾತ್ ಸೋತ್ ಹೋದೆ ಗೂಡೆ ಎದ್ರಲಿ
 ಕಣ್ಣ್ ಬುಟ್ಟ್ ನೋಡ್‌ತಿತ್ ಹೊಟ್ಟು ಕಿಟ್ಟಿ ಸೆರೆಲಿ.

ಎ.ವ್ಯಾಸ

ನಮ್ಮ ಬಾಸೆ ನಮ್ಮದ್

ಅರೆಬಾಸೆಂತ್ತೇಳಿ
ಅರೆಗನ್ನಡಂತೇಳಿ
ಎರಡರ ಮೊದಲಕ್ಷರ
ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರ ಮಾಲೆನ
ಮೊದಲಕ್ಷರ ತಾನೇ?

ತಾನಿ ತಾನಿಂತ ಮನೆಲೆಲ್ಲಾ
ಬಿದ್ದೆದ್ದ್ ನಡೆಕನ
ಕಲ್ತಂತ ಬಾಸೆ ತಾನೇ?

ಅಪ್ಪನ ತೊಡೆಮೇಲೆ
ಬೆಚ್ಚಂಗೆ ಕುದ್ದಿದ್ದ್
ಅಪ್ಪನ ಹಗ್ಗೇರಿ
ಕೊಣ್ಕಂಡ್ ಇದ್ದ್
ಕಲ್ತಂತ ಬಾಸೆ ತಾನೇ?

ನಮ್ಮ ಬಾಸೆ ಮೇಲೆ
ನಮಿಗಭಿಮಾನ ಇಲ್ಲರೆ
ನಮ್ಮಪ್ಪ ಅಪ್ಪನ ಪೂರಾ
ಮರ್ತಂಗೆ ತಾನೇ?

ಮನ್ನಿಟ್ತ್ ಕಲ್ತರೆ
ಅಳ್ಕದೆ ಬಳ್ಳಿರೆ
ಶಾರದಾಂಬೆಗೆ ನಮ್ಮ
ನುಡಿ ಸೇವೆ ತಾನೇ?
ನಮ್ಮ ಬಾಸೆಯಿದ್
ಕನ್ನಡದ ಉಪ ಬಾಸೆ ತಾನೇ?

ಪ್ರಕುಲ್ಲಚನ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ

ಕುಂಬಳದಾಳು ಗ್ರಾಮ
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು,
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಹಿಂಗಾರ

ಹನಿಗವನ

ಆಸೆ

ಓ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ ಕೂಸೆ
ನಂಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಆಸೆ
ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮರೆಯಾಕಾಗದ ನೀ
ಈ ನಮ್ಮ ಅರೆ ಭಾಸೆ

ಹೆದರಿಕೆ

ಅಂದ್ ಹತ್ತುದುತ್ತೇಳೆ ವೇದಿಕೆ
ನಂಗಿತ್ ಬಾರಿ ಹೆದರಿಕೆ
ಯಾಕೆಂತೇಳೆ ಬಾತೇ ಇತ್ತೆ
ನಂಗೆ ಅರೆಭಾಸೆ ಓದಿಕೆ

ಜಬ್ಬೆರೆ ಭಾನು ಅಶೋಕ್

ಬಿಳಿಗೇರಿ ಗ್ರಾಮ,
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು,
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಓದಿರೆ ಓದಿದ್‌ಕ್ಕಿಂತ ಓದಿಕ್ಕಿದ್ದದೆ

ಬರ್ದರೆ ಬರ್ದದ್‌ಕ್ಕಿಂತ ಬರೆಕ್ಕಿದ್ದದೆ

ಅದರೆ

ಓದುವ, ಬರೆವ ಮನ್ ಮುಖ್ಯ.

ಮಳೆಗಾಲಲಿ

ಆಟಿ ತಿಂಗದ ಕಾರಿರುಳ್ಳಲಿ
ಮಳೆರಾಯನ ಆರ್ಭಟಲಿ
ವಾಯು-ವರುಣರ ನರ್ತನ ನಡ್ವಿತ್ತ
ರುದ್ರ ಭೀಕರ ನರ್ತನ ನಡ್ವಿತ್ತ ॥

ಬರೆ ಜರಿತ ಮನೆ ಕುಸಿತ
ಮರ ಬಿದ್ದ ಲೈಟ್ ಕಂಬಗ ಬಿದ್ದಿದ್ದೊ
ಅಮವಾಸ್ಯನ ಕತ್ತಲೆಲಿ
ಜನ ಬೆಳಕ್ ಕಾಣದೆ ಕುದ್ದಿದ್ದೊ ॥

ಹೊಳೆ ತೋಡುಗ ಉಕ್ಕಿ ಹರ್ದಿದ್ದೊ
ಜಲಪಾತಗ ಭೋರ್ಗರೆದಿದ್ದೊ
ಇಲ್ಲಿದ್ದವು ಚಳಿಗಾಳಿಗೆ ಮುದುರಿ ಹೋಗಿದ್ದೊ
ಹೊರಗಿನವು ನೀರ್ ನೋಡಿಕೆ ಬಂದಿದ್ದೊ ॥

ಆದರೂ, ಮರ ಕೆಸದ ಪಲ್ಕ ಪತ್ತೊಡೆ
ಆಟಿ ಸೊಪ್ಪುನ ಪಾಯ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ
ಬಾಣೆಲಿ ಗದ್ದೆ ಪುಣೆಲಿ ಅಳಂಬುಗ ಎದ್ದಿದ್ದೊ
ಬಾಯಿಲಿ ನೀರ್ ತಂದಿದ್ದೊ ॥

ಎಸಂಡ್ ಗೈಪು ಬೆಳ್ತಕ್ಕಿ ಅನ್ನ
ಕಣಲೆ ಗೈಪು ಅಕ್ಕಿ ರೊಟ್ಟಿ
ಹಲಸಿನಕ್ಕಿ ಪಜ್ಜೆ ಪೊಕ್ಕಳ ರೊಟ್ಟಿ
ತಿಂಬಕೆ ಮಜಾ ತಂದಿದ್ದೊ॥

ಒಲೆ ಬುಡಲಿ ಕುದ್ದ ಬೆಂಕಿ ಕಾಯ್ತುಕಂಡ್
ಬೆಲ್ಲದ ಕರಿ ಕಾಫಿನ ಕುಡ್ತುಂಡ್
ಬೆಲ್ಲ ಗೆಣ್ಣಿನ ಬಿಸಿ ಬೂದಿಲಿ ಮುಚ್ಚಿ
ಸುಟ್ಟು ತಿಂದ ಅಂದ್‌ನ ಗ್ಯಾನ ತರ್ನಿದ್ದೊ||

ಹೊಳೆ ತೋಡು ಉಕ್ಕಿ ಬಾಕನ
ಗದ್ದೆಗೆ ಮೀನ್ ಹತ್ತಕನ
ಕೂಳಿ ತುಂಬಾ ಬಿದ್ದ ಮೀನ್‌ನ
ಗೈಪು ಮಾಡಿ ಮಜಾಲಿ ತಿಂದಿದ್ದೊ ||

ಹಲಸಿನಕ್ಕಿನ ಹೊರ್ದ ಕುಟ್ಟಿ
ಜೇನ್ ಕಾಯಿತುರಿ ಹಾಕಂಡ್ ತಿಂದ ಗ್ಯಾನ
ಹೊತ್ತಾರೆ ಎದ್ದ ಕಾಡ್ ಮಾವ್‌ನ ಮರದಡಿಲಿ
ಬಿದ್ದ ಹಣ್ಣಿನ ಹೆರಿಕೆ ಹೋದ ಗ್ಯಾನ ||

ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕ ಗದ್ದೆಲಿ ಅಗೆ ತೆಗಿಯಕನ ಹೇಳ್ವ ಪದ
ಹೂಡ್ವ ರೈತನ ಹರಹರಾ ಹೀ ತೇಳ್ವಪದ
ಕೆಮಿಗೆ ಕೇಳಿಕೆ ಬಾಳಾ ತಂಪು
ಅದೇ ಹೊತ್ತಾರೆನ ಸುಪ್ರಭಾತದ ಇಂಪು ||

ಮಳೆಗಾಳಿನ ದಿನಲಿ ಬೆಚ್ಚಂಗೆ ಮಾಡಿಕೆ
ಬೇಕ್ ಬತ್ತ ಸಾರಾಯಿ ವಿಸ್ಕಿ ಬ್ರಾಂಡಿ ಕುಡಿಯಕೆ
ಹಿಂಗೇ ಕಷ್ಟ-ಸುಖಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಕಳ್ಳಿತ್ತ
ಮೂಡ್ ದಿಕ್ಕಲಿ ಸೂರ್ಯ ಹೊಂಬೆಳಕ್ ಮೂಡ್ನಿತ್ತ ||

ಕುಟುಂಬದ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ

ಗೊಳಿಬೀದಿ, ಮಡಿಕೇರಿ,
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಕೃಷಿ ಗೀತೆ

ನಾಟಿ ಕೂಡ್ಸಕನ ಹೇಳುವ ಹೊಯ್ಯ ಪದ

ದೇವರ ಗದ್ದೇ....ಲಿ ಜೋಡೆತ್ತ್ ಕಟ್ಟಿ
ನೇಗಲ್ ಉಳಮೆಲಿ ಬೆಳ್ಳದಂತ ಅಗೆನಾ
ಗಣೋದಿ ಗದ್ದೆಲಿ ಕೊಡಿನಾಟಿ ಕಂಬಳ

ಓ ಹೊಯ್ಯ ಓಹೋ ಹೊಯ್ಯಾ||

ಕಳಿ ಕಳಿ ನಾಟಿ ಕಾವೇರಮ್ಮಂಗಿ
ಕಳಿ ಕಳಿ ನಾಟಿ ಇಗ್ಗುತಪ್ಪಂಗಿ
ಇಗ್ಗುತಪ್ಪನ ಬೆಟ್ಟದ ಹಾಂಗೆ....

ಓ ಹೊಯ್ಯ ಓಹೋ ಹೊಯ್ಯಾ||

ಇಗ್ಗುತಪ್ಪನ ಬೆಟ್ಟದ ಹಾಂಗಿ
ಕಾವೇರಮ್ಮನ ಮನ್ನನ ಹಾಂಗಿ
ಎರಿಗೂ ಬಾರಿಗೂ ಮುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯಲಿ

ಓ ಹೊಯ್ಯಾ ಓಹೋ ಹೊಯ್ಯಾ||

ಬಾಲಾಡ್ಚಂಬೆ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಾಡಿಕುದ್ದ
ಬೆಳ್ಳದಂತ ಗದ್ದೇ...ಲಿ ಕದರ್ ತೆನೆತುಂಬಿ
ಬೆಳ್ಳದಂತ ಬೆಳೆನ, ಹಲ್ಕತ್ತಿಲಿ ಕೊಯ್ದ

ಓ ಹೊಯ್ಯಾ ಓಹೋ ಹೊಯ್ಯಾ||

ಕೊಯ್ದಂತ ಬೆಳೆನ ಅರ್ಕಟ್ಟ್ ಬಳ್ಳಿಲಿ
ಹೊರೆಕಟ್ಟಿ ತಂದ್ ಒಕ್ಕುಲು ಕಳಲಿ
ಮೊಲಿ ಮೊಲಿ ಹೇಳ್ಕಂಡ್ ಭೇಟಿನ ಸುತ್ತು

ಓ ಹೊಯ್ಯಾ ಓಹೋ ಹೊಯ್ಯಾ||

ಹುಲ್ಲುನ ಮುಡಿಸುತ್ತಿ ಮೂಟೇನೆ ಕಟ್ಟಿ
ಬೀಜನ ಹಾಕಿಕೆ ಸಮಯನೆ ಬಾಕನ
ಮುಡಿಂದ ತೆಗ್ಗೊ ನೀರಾಲಿ ಹಾಕಿ

ಓ ಹೊಯ್ಯ ಓಹೋ ಹೊಯ್ಯಾ||

ಮುಳ್ಳಗಿದ ಭತ್ತನ ತಳಲೆ ಬುಟ್ಟ್
ಮೊಳ್ಳಕೆ ಕಾಳ್ಳನ ಕುಕ್ಕಲಿ ತುಂಬಿ
ದೇವರ ಬನಕಾಗಿ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದ್ರ್

ಓ ಹೊಯ್ಯ ಓಹೋ ಹೊಯ್ಯಾ||

ಮುಂಜಾನೆ ಮೂಡು ಬೆಳ್ಳಕಲೆ
ಹೊತ್ತತ್ತಂದ್ ದೇವರ ಗದ್ದೆ| ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮರ್
ಬತ್ತಿದ್ನೊ ಕಾಳ್ಳನ ಕೈಲಿ ತುಂಬಿ

ಓ ಹೊಯ್ಯಾ ಓಹೋ ಹೊಯ್ಯಾ||

ಶಬ್ದತತ್ವ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ

21-16 ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸ್ ರಸ್ತೆ,
ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಕಛೇರಿ ಹತ್ತಿರ,
ಮಡಿಕೇರಿ.
ಮೊ : 9008571899.

ಬಂದೊಮ್ಮೆ ನೋಡ್.....

ಬಂದೊಮ್ಮೆ ನೋಡ್ ನೀ ನನ್ನೂರ್‌ನ ನಿನ್ನ ತವುರೂರ್‌ನ
ಮುಂಗಾರ್ ಮಳೆ ಪೊರ್ಲು ನನ್ನೂರ್‌ಲಿ
ಮಳೆಗಾಲ ಮಳೆ ಪೊರ್ಲು ತವುರೂರ್‌ಲಿ
ಇಂದಲ್ಲ, ಮುಂದೆಂಗೊ ಗೊತ್ತಲೆ ನಮಿಗೆ
ಬಂದೊಮ್ಮೆ.....

ಆಕಾಶ 'ಜಲಪಾಲ' ಯಾಕಾತೊ ಅಂದ್?
ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡೆ ಹೊಟ್ಟಿ ಹೊಳೆಲೆಲ್ಲ ರಣ ನೀರ್
ಆಸೆ ಬದ್ಕೆಲ್ಲ ಕೆಂಪಾಗಿ ಹರ್ತ್
ಬಂದೊಮ್ಮೆ.....

ಕತ್ತಲಾದರೆ ಸಾಕ್ ಹೆಂಗುಟ್ಟೊ ಬೊಳ್ಳು
ಹೊತ್ತ ಹೊತ್ತನ ತುತ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಗೋಳು
ಮಣ್ಣಾಗಿ ಹೋತು ಊರವರ ಬಾಳ್
ಬಂದೊಮ್ಮೆ.....

ಗುಡುಗು ಬಂದರೂ ಸಾಕ್, ಎದೆ ನಡ್ಕಿಹೋದೆ
ಮಳೆ ಸೊರ್ದರೂ ಸಾಕ್, ನಿಲ್ಲೊಮ್ಮೆತ್ತೇಳಿವೆ
ಇನ್ನೂ ಮಳೆ ಉಟ್ಟುತ್ತೇಳಿರೆ, ಸಳಿ ಕುದ್ದಂಗಾದೆ
ಬಂದೊಮ್ಮೆ.....

ಊರ್ ಊರ್‌ನ ಜನ ಊರೊಳಗೆ ಇಲ್ಲೆ
ಊರೊಳಗೆ ಹೋದರೆ ಸೂರಂತೂ ಇಲ್ಲೆ
ನನ್ನ ಊರ್‌ನ ಇಂದ್ ಕೊಂಡಾಡವಿಲ್ಲೆ
ಬಂದೊಮ್ಮೆ.....

ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡೆಯೆಲ್ಲ ರಕ್ಕಸ ಯಾಕಾತ್?
ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳ ಪೂರ ಹೆಣ ಹರ್ತ್ ಹೋತ್
ನಂಬಿಕಾಗದ ಸತ್ಯ ಕಂಹಿಯಾಗಿ ಆತ್
ಬಂದೊಮ್ಮೆ.....

ಶುಭಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ.

ಅವ್ವನ ನೆಂಪು

ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದ್ ನಿನ್ನ ತೊಡೆ ಮೇಲೆ
ಮಲಗುವಾಸೆ ನಂಗ್ಯಾಕೊ ಆದೆ ಅವ್ವಾ....||
ನಂಗೆ ಇಂದ್ ನಿನ್ನ ನೆನಪಾದಲೇ...|
ಅವ್ವಾ... ಅವ್ವಾ... ಅವ್ವಾ||
ಇಂದಿಗೆ ಕಣ್ಣೀರ್ ಇಳ್ಳದೇ....|
ಅವ್ವಾ... ಅವ್ವಾ.....

ಅವ್ವಾ ನಿನ್ನೆಂದ ಗ್ಯಾನಾ ಆಗುಟೂ...|
ಪ್ರೀತಂತಾ ಹೇಳ್ವಾ ಆ ಮಾತ್‌ನಾ||
ನೀ ಆಗ್ಯೋಳಾ ಈ ಲೋಕಲಿ |
ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದಾ ಆ ಸಾಗರ ||
ಮನಸೋಯಿಚ್ಚೆ ನೆಲೆ ಕಾಯುವಾ|
ಜೀವನಾ ಕೊಟ್ಟ ಆ ಅವ್ವನಾ...||
ಅಮೃತಾದಂತಾ ನಿನ್ನ ಎದೆ ಹಾಲಿಗೆ|
ಅದ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಸಾಧ್ಯನಾ....

ನಾವು ಸಣ್ಣೋವು ದೊಡ್ಡೋವು ಆಕನಾ|
ಅವ್ವನ ನೆರಳಿಲಿ ಬೆಳ್ಳವೆ ||
ಮತ್ತೇ ನಮ್ಮದೇ ಮನೆ ಆಕನಾ|
ಅವ್ವನಾ ಪ್ರೀತಿನಾ ಮರ್ದವೇ||
ಮಕ್ಕ ಅವರ ಕೈ ಬುಟ್ಟರೂನೂ|
ದುಃಖ ಮನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂನೂ||
ಅವ್ವನ ಕರ್‌ಳ್ ನನ್ನದೇ ಮಕ್ಕಳ್|
ಅಂತಾ ನೆನ್ನಿಯಾ ನೀ ಯಾಗೋಳೂ....||
ಅವ್ವಾ....|| ಅವ್ವಾ.... ಅವ್ವಾ.....

ಜೀವಿಸ್. ಶೀಲಾವತಿ

W/o ಸೀತರಾಮ ಗೌಡ

‘ಸ್ವಂದನ’

3ನೇ ವಾರ್ಡ್, 238/2

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಬಳಿ,

ಜೆ.ಸಿ. ರೋಡ್, ಸುಳ್ಳ.

ಹಿಂಗಾರ

ಅವ್ವ.. ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ ನಂಗೆ

ಅವ್ವ.. ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ; ಯಾಗೋಳು ನಂಗೆ!
ಇಂದ್ ನೀ ಇರಕಿತ್ತ; ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಂಗೆ||
ಅಂದ್ ಉಂಬಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲ; ಇತ್ತ್ ನಾವ್ವೆ!
ಆದರೂ ನೀ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ; ಕೊಡ್ತಿದ್ದ ಹುಗ್ಗೆ!
ಅವ್ವ ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ; ಯಾಗೋಳು ನಂಗೆ||

ಮಲ್ಲಿಕೆ ಮೊಂದಿಲ್ಲೆ; ಹೊದಿಯಕ್ಕೆ ಒಲ್ಲಿಲ್ಲೆ!
ಗೋಣಿನ ಅಡಿಗ್ಗಾಕಿ; ಹರ್ದ ಸೀರೆನ ಹೊದಿಸ್ತಿದ್ದ||
ನೀ ಉಟ್ಟ ಸೀರೇನನೆ; ಮುಸುಕಾಕಿ ಮಲಗ್ತಿದ್ದ.....
ನಿನ್ನ ತೋಳಿನ ಆಸರೆ; ನಾವ್ವಿತ್ತ್ ಅವ್ವ||
ಅವ್ವ ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ; ಯಾಗೋಳು ನಂಗೆ||

ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಕನ ಬಾಳೇಲಿ; ಬುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ!
ಕುಂಡೆ ಹರ್ದ ಚಡ್ಡಿನ; ಹೊಲ್ದು ನೀ ಕೊಡ್ತಿದ್ದ||
ಉದ್ದ ಕೈ ಚೀಲನ; ಗಂಟ್ ಹಾಕಿ ಕೊಡ್ತಿದ್ದ!
ತಲೆ ಕೂದಲು ಬಾಚಿ; ನೆಗಡಿ ತೆಗದ್ ಕಳ್ಳತ್ತಿದ್ದ||
ಅವ್ವ ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ; ಯಾಗೋಳು ನಂಗೆ||

ಅಪ್ಪ ಹೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ; ಎಣ್ಣೆ ಕಾಸಿ ಹಾಕ್ತಿದ್ದ!
ಮರ್ದುವ ಮೋರೆಂದ; ಕಣ್ಣ್ ನೀರ್ ಒರ್ಸ್ತಿದ್ದ||
ಅಮುಲ್ ಡಬ್ಬಿಂದ ಸಕ್ರೆ ತೆಗ್ಗ್; ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕಳ್ಳತ್ತಿದ್ದ
ಸುಮ್ಮನಿರ್ ನನ್ನ ಮಜ; ಜಾಣ ಕೂಸುಂತ ಹೇಳ್ತಿದ್ದ
ಅವ್ವ ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ ಯಾಗೋಳು ನಂಗೆ||

ಶಾಲೆಂದ ಬಂದಾಕನ ಹಪ್ಪಳ; ಚಾಯ್ ಕೊಡ್ತಿದ್ದ
 ಕೋಳಿಗಳ ಬುಟ್ಟ್, ಗದ್ದೆ ಹಕ್ಕಲೆ, ಪಾರಕೆ ಹೋಗು ಅಂತಿದ್ದ||
 ಮೀಯಕೋಕನ ನೀರಡಲಿ; ಕಾಯಿ ಚೊಪ್ಪಲಿ ಒರ್ದಿತ್ತಿದ್ದ||
 ಮೀದ್ ಆಗಿ ಕೋಮಣ ಕಟ್ಟಿ; ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಕಳ್ಳತ್ತಿದ್ದ||
 ಅವ್ವ ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ; ಯಾಗೋಳು ನಂಗಿ||

ಕತ್ತಿ-ಕೊಟ್ಟಲಿ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಕನ; ಜಾಗೃತೆ ಮಜ ಅಂತಿದ್ದ||
 ಮರ ಹತ್ತಿ ಇಳಿಕಾಕನ; ಗಟ್ಟಿ ಮಜಂತ ಹೇಳ್ತಿದ್ದ||
 ಸೊಪ್ಪು-ಸೌದೆ ಹೊರಿಕಾಕನ; ಮೆಲ್ಲ ಮಜಂತೇಳ್ತಿದ್ದ||
 ಕೈ-ಕೊಯ್ದಿ ಹೊಡೆಕಾಕನ; ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ನೀ ಇರ್ದಿದ್ದ||
 ಅವ್ವ ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ; ಯಾಗೋಳು ನಂಗಿ||

ಗಡ್ಡ ಮೀಸೆ ಬಾಕ್ಯಾಕನ; ಮೋರೆ ನೋಡಿ ನಗ್ತಿದ್ದ||
 ನನ್ನ ಮಜ ಬೆಳ್ಳುಟ್ಟುಂತ; ಎಲ್ಲರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳ್ತಿದ್ದ||
 ಕಲ್ತ್ ಕೆಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಾಕಾಕನ; ಬಾರೀ ಕುಷಿಪಟ್ಟಿದ್ದ||
 ಮಜಂಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡ್ಸೋಕುಂತ; ಎಲ್ಲವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳ್ತಿದ್ದ||
 ಅವ್ವ ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ; ಯಾಗೋಳು ನಂಗಿ||

ಉಂಬಕೆ, ತಿಂಬಕೆ; ಈಗ ಅಟ್ಟಾಡಿ ಉಟ್ಟವ್ವ||
 ಮಲ್ಲಿಕೆ ಕಟ್ಲೆ-ಮಾಳಿಗೆ ಮನೆ ಉಟ್ಟವ್ವ||
 ತಿರಿಕೆ ಕಾರ್-ಬೈಕ್; ನನ್ನ ಮನೆಲಿ ಉಟ್ಟವ್ವ||
 ಇಂದ್ ನೀ ಇರಕಿತ್; ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವ್ವ||
 ಅವ್ವ ನಿನ್ನ ನೆಂಪಾದೆ; ಯಾಗೋಳು ನಂಗಿ||

ಜ್ಞಾನಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ತಲೆ

ಮೊ : 9448818181

ಅಮ್ಮಾ ನಿಂಗಾಗಿ

ನೆನಪಾಗಿ ಕಾದದೆ ಬಾಲ್ಯ
ಅಮ್ಮನ ಮಮತೆಯ ಮಡಿಲು
ಲೋಕಕೆ ದರ್ಶನ ಅಮೂಲ್ಯವಾದಂಗೆ
ಅಮ್ಮಾ ಎಂಬ ಪದದಲಿ ತುಂಬಿದೆ ಕರುಣೆ

ಬಿಡಿಕಾದುಲೆ ಎಂದಿಗೂ
ನಾ ಸತ್ತೆ ಮರಣ
ಎರಡಕ್ಷರದ ಗುಣ
ತೀರಿದೆಂದೂ ಋಣ
ಮಾತೆಯ ಕೈಗುಣ
ಬಾಳ ದೀವಿಗೆಯ ಹೂ ಆದೆ...

ಅಮ್ಮಾನೇ ನೆಲ ಜಲ?
ಈ ಜಗದ ಸಕಲ
ಅಮ್ಮಾ ಇಲ್ಲದೆ ಏನಿಲ್ಲೆ
ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ
ಅಮ್ಮಾ ನೀನಿಲ್ಲದೆ ನಾನಿಲ್ಲೆ.

ಜಿ.ಎಂ.ವಿ. ಕವಿತಾ ಮನೋಜ್ಞ

ಚೆನ್ನಂಗಿ ಗ್ರಾಮ,
ಪಾಲಿಬೆಟ್ಟ ಅಂಚೆ,
ವಿರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕು,
ದ. ಕೊಡಗು.

ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ಸ್ತುತಿ

ಕಾಶಿಂದ ಬಂದವನೆ
ಮಡಿಕೇರಿಲಿ ನಿತ್ಯವನೆ
ನಿಂಗರಾಜನ ಶಾಪನ ಕಳ್ಳವನೆ
ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ನಿಂಗೇ ನಾ ನಮಿಸಿನೆ ||
ಬಲ ಬದಿಲಿ ಮಹಾಗಣಪ
ಎಡ ಬದಿಲಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ
ಎದ್ರಲಿ ನಂದೀಶ
ಅದೃಶ್ಯ ರೂಪಲಿ ನೆಲಿಸಿಟ್ಟು ಪಾರ್ವತಿ ||
ಶಿವರಾತ್ರಿಲಿ ಶಿವಂಗೇ
ಚೌತಿಲಿ ಗಣೇಶಂಗೇ
ಷಷ್ಠಿಲಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂಗೇ
ನಡ್ಡವೆ ಪೂಜೆಗೆ ಬಗೆಬಗೆ ||
ಶಿವ ನಂಗುಟ್ಟು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ
ಭಕ್ತರ್ ಬಂದವೆ ಬುಟ್ಟು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ
ಶಿವ ನೀನ್ ಶಕ್ತಿಯ ಆಗರ
ಕಿಂಚಿತ್ ಬೇಡರೆ ಕೊಟ್ಟಿಯ ಅಪಾರ ||
ಭಕ್ತರ ದುಃಖಗಳ ಪರಿಹರ್ಸ್ ಶಂಕರ
ವರ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಪಾಡ್ ಈಶ್ವರ
ನಿನ್ನ ಬೇಡರೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಪರಿಹಾರ
ನೀ ಮಹಾಮಹಿಮ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ||
ಕಂಟಕ ಕಳಿಯೊ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ
ಮಾಡಿನೆ ಅಭಿಷೇಕ ಸೇವೆಯ
ನೋಡಿಕೆ ಪೂರ್ಣ ನಿನ್ನ ತಪೋತ್ಸವ
ಎಂದೆಂದ್ ನೀಡ್ ಸುಖಶಾಂತಿ ಮಹದೇವ ||

ಶುಕ್ಲಕೃತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ

ಗೌಳಿಬೀದಿ,
ಮಡಿಕೇರಿ.
ಹಿಂಗಾರ

ಇಕ್ಕಟ್ಟ್

ಸರಿಗೆ ಮೇಲೆ ನಡಿಗೆ;
ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಗಡಿಗೆ;
ಇವರ ದಾಟಿ ಹೋದು ಹೇಂಗೆ?
ಬೀಸ್ತ ಒಳೊ ಬಡಿಗೆ!

ಬಡಿಗೆ ಪೆಟ್ಟ್ ತಾಂಗಿಬುಟ್ಟಿ
ಗಡಿಗೆ ಚೂರು ಚೂರು;
ಸರಿಗೆ ಒಸೀ ಜಾರಿ ಬುಟ್ಟಿ
ಸೊಂಟ ತುಂಡು ಮೂರು!

ಬಡಿಗೆ ಹಿಡ್ಡ ಜನ್ನ ಕರ್ಡ್
ರಾಜಿ ಆದ್ರೆ ಹೇಂಗೆ?
'ನಗ ನಾಣ್ಯ ಕೇಳ್ವೊ
ದನ ಧಾನ್ಯ ಕೇಳ್ವೊ
ಮನೆ ತೋಟ ಕೇಳ್ವೊ
ಬಾಳೆಗೊನೆ ಕೇಳ್ವೊ....
ಕೇಳ್ವರೆಲ್ಲ ಕೊಡಿಕೆ ಹೋದ್ರೆ
ಒಳ್ಳೊದೆಂತದ್ದಿಂಗೆ'

ಪ್ರಕೃತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪಗೌಡ

ಕಿರಣ ಕುಟೀರ
ಸುಳ್ಳ - 574239
ಮೊ : 9448297221.

ಹೆದ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲಾತ್

ಓ ಸೈಕಲ್ ಮೋಟರ್ ಗಾಡಿ ಬಂದ್
ಸೌಖರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾತ್.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಎಲ್ಲವ್ಕೆ
ಹೆದ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲಾತು
ಜಗತ್ತಿನೊಳ್ ಜಗಕೊಂದು ಒಳ್ಳೆದಾತ್
ಹಿರಿಯರು ಕಿರಿಯರು ನನ್ನ ಸರಿ ಸಮಾನರ್
ಕೂಡೀರಿ ಇಂದು ||ಓ||

ಒಂದಾಗೆ ಮಾಡಿ ನಿವ್ನ್ ಮತ್ತೊಂದ್ ಹೇಳ್ನೇ
ಎಲ್ಲರೂ ಕುದ್ರಿಕುಂತ.

ಓ ಪರತಂತ್ರ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು

71 ವರ್ಷ ಕಳ್ಳು

ಕಪಟ ನಾಟಕ ವನ್ನರಿಯದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ
ತುಳಿದು ಕುಣ್ದಂಗೆ ಆತು..

ಈ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ತುಳಿದು ಕುಣ್ದಂಗೆ ಆತು., ||ಓ ಸೆಕಲ್||

ಊರ ಜನರ ಮುಂದೆ ತಿಕ್ಕಾಟ ಬೇಡಾಂತ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಆತು.,

ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಆತು.,

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಆತು.,

ಕುಳಿಂಪನ, ಪಂಜಿಪಳ್ಳ

8ನೇ ತರಗತಿ,

ಗುತ್ತಿಗಾರ್ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ,

ಸುಳ್ಳು

ಹಿಂಗಾರ

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಈ ಕೊಡಗು
ಲಾಯಿಕಾದ ನಾಡು ಈ ಕೊಡಗು
ಧೀರರ್ ಶೂರರ್ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ತಾಯ್ನಾಡ್

ಕುಂದಿಗೆ ಕುಂದೇ ಸವಾಲ್ ಒಡ್ಡಿದೆ,
ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಈ ಕೊಡಗು

ತಡಿಯಂಡ ಮೋಳುಂದ,
ಕೋಟೆ ಬೆಟ್ಟದ ನಡೂಂದ
ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ,
ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕೊಡಗು,
ಲಾಯಿಕ್ಕಾದ ನಾಡ್ ಈ ಕೊಡಗು

ತರತರದ ಹೂ ಕಾಡ್‌ಲಿ ಉಟ್ಟು
ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ತುಂಬಿಕಂಡುಟ್ಟು
ಶ್ರೀಗಂದ, ತೇಗ, ಬೀಟಿ, ಬೆಳ್ಳಂದಿ
ಹಲಸು, ಮಾವು, ನೊಜೋಳ,
ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದು ನಿತ್ತ ಈ ಕೊಡಗು
ಲಾಯಿಕ್ಕಾದ, ಪೊರ್ಲುನ ಈ ಕೊಡಗು ||

ಕಾಡುಲಿ ತರ ತರ ಹೂವುಗ ಒಳೊ
ಕರ್ಮಂಜಿ, ನೇರಳೆ
ಕಾಡೆಲ್ಲಾ ತರ, ತರ ಹಣ್ಣುಗ,
ಕೋಲ್, ಹೆಜ್ಜೇನು, ಮೂಲಿಜೇನು
ಕಾಡೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿರೆ ಕುಸಿ, ಕುಸಿ ಆದೆ
ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದು ನಿತ್ತ ಈ ಕೊಡಗು ||

ಕಾಡ್‌ನ ಕಡ್ಡ್ ನಾಸ ಮಾಡ್ಡೊ
ಹಣದ ಆಸೆಗೆ ಮರಗಳನ್ನೆ ನಾಸ ಮಾಡ್ಡೊ
ಇದನ್ನ ಕಂಡ ಜನ ದುರಾಸೆಲಿ ಮುಳುಗಿದೆ
ಬೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಪಿಜಿನು ಮುತ್ತಿದಂಗೆ,

ಬೇಡದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನ ಮಾಡ್ಡೊ ಜನಗ
ದೇಶದ ಸೌಂದರ್ಯನ ನೋಡಿಕಂಡು
ಲಗ್ಗೆ ಹಾಕಂಡು, ನುಗ್ಗಿಕಂಡು ಬಂದವೆ
ಉಂಬುಳು ಕಚ್ಚಿ ರಕ್ತ ಹೀರ್‌ದಂಗೆ
ಇದ್ದರೆ ನಾವು ನಿದ್ರೆಲಿ ಎದ್ದಂಗೆ

ಕೊಡಗು ಸಂಪತ್ತನ ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸಿಕೆ
ಕೈ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಕ್ಕು ನಾವೆಲ್ಲ,
ನಮ್ಮ ದೇಶ ಈ ಕೊಡಗು
ಲಾಯಿಕ್ಕಾದ ನಾಡು ಈ ಕೊಡಗು..

ಒಕ್ಕೊಂಪುಳಿ ಪೊನ್ನಮ್ಮ ಉತ್ತಪ್ಪ

ಐಕೊಳ ಗ್ರಾಮ,
ಮರಗೋಡು ಅಂಚೆ,
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು,
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಲಾಯ್ಡು ಉಟ್ಟುತ್ತೇಳ್ಳು
ವಿಮರ್ಶೆ ಅಲ್ಲ.

ಕಲ್ಚುರ್ಟಿ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಹರೈ ಕೊಡ್ತು

ಹಿಂಗೇ ದಿನ ಉರುಳಿ ಉರುಳಿ ಕಾರ್ತಿಗಳ ಶುರುನ ಮಳೆ ಜಿರುಗುಟ್ಟಕಂಡೇ ಬಂದ್ ಬುಟ್ಟತ್. ಆಗ ಮನೇಲಿರುವ ತಾತಂಗೆ ಮಳೆ ಚಳಿಗೆ ಬೇಗ ಹೊಟ್ಟಿಸಿತು. ಆಗ ತಾತ ಎಂಥ ಮಾಡ್ತೋಲಿರೆ ಬೇಗ ಬೇಗ ಗಂಜಿ ಮಾಡಿಸಿದರ ಬಳ್ಳಿಕಂಡು ಹನ್ನಿನಕ್ಕೆ ಗುದ್ದಿ ಹಾಕಿದ ಪೊಜ್ಜಿ ಮಾಡಿ ಬಳ್ಳಿಕಂಡು ಈ ಚಳಿಗೆ ಸಮಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ಮುಗ್ಗಿ ಬಟ್ಟುನ ಅಲ್ಲೆ ಕರೆಗೆ ಇಸಿ ಕೈ ತೊಳ್ಳು, ಮನನ ಚಿಂಟೇಲಿ ಹೋಗಿ ತಲೆ ಅಡಿಗೆ ಶಿಲುವೆ ಮಣಿನ ಇಸಿ ಒಂದು ಕಂಬಳಿ ತುಂಡುನ ಹೊದ್ದುಕಂಡ್ ಮಲ್ಗಿದ ತಾತಂಗೆ ಗೊರೈ ನಿದ್ದನೇ ಬಂದು ಬುಟ್ಟತ್. ಪಿಳ್ಳಿಕ ಇಬ್ಬರು ಆಚೆ ಈಚೆ ಆಟ ಆಡಿಕಂಡು, ಅಪ್ಪನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲ್ಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕಂಡು, ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿಕಂಡು ಇರ್ತ್ತಿರುಕಾಕನ ತಾತಂಗೆ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಪಿಳ್ಳಿ ಮಕ್ಕಳ ಬೊಬ್ಬೆಗೆ ರಪ್ಪ ಎಚ್ಚರ ಆಗಿ ನೋಡಿರೆ ಕತ್ತಲಾದೋ ಅಲ್ಲ, ಮಳೆ ಕಲ್ಲೆನೋ ಗೊತ್ತಾಕಿಲೆ. ತಾತ ಮಲ್ಗಿದಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮೆಲ್ಲ ದೊಣ್ಣೆ ಕುತ್ತಿ ಎದ್ದೊ. ಪಿಳ್ಳಿಕ ಇಬ್ಬರು ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಇತ್ತಂದತ್ತ ಓಡಾಡುವೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಮಂಜ ಯಜಮಾನನೂ ಅತ್ತಂದಿತ್ತಾ ಇತ್ತಂದತ್ತಾ ಓಡಾಡ್ತ ಉಟ್ಟಲಾಂತ ಹೇಳಿಕಂಡು ತಾತ ಪಿಳ್ಳಿಕಳ ಕರೈಕೆ ಶುರು ಮಾಡುವೆ.

ತಾತ : ಮಕ್ಕಳೇ... ಓ ಮಕ್ಕಳೇ... (ಮಕ್ಕ ಇಬ್ಬರೂ ಓಡಿಕಂಡ್ ಬಂದ್)

ಎರಡೂ ಪಿಳ್ಳಿಕ : ಓ ಬಂದೆ ತಾತ ಎಂತಕ್ಕೆ ಕರ್ದದ್!

ತಾತ : ಎಂತ ಇಲ್ಲೆ ಏನೋ ಭಾರಿ ಓಡಾಡ್ತು ಕಂಡದೆ ಹಾಂಗೆ ಕರ್ದದ್.

2ನೇ ಪಿಳ್ಳಿ : ಓ.... ಅದಾ ಇಂದ್ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಹರೈಗಡಾ.... ತಾತ ನೀವ್ಗೆ ಗೊತ್ತೆನಾ?

ತಾತ : ಓ... ನಂಗೆ ಮರ್ತ್ ಹೋಗುಟು. ಬೊಳ್ಳಿಗೆ ಎದ್ದಾಂಗೆ ಇವ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿಕಂಡ್. ಇಂದು ಕಲ್ಚುರ್ಟಿಗೆ ಹರೈ ಮಾಡಿರೆ ಹೇಂಗೇಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇಂದ್ ರಜೆ ಇತ್ತತ್. ಹಾಂ ನೆಂಪಾತ್ ಮಕ್ಕಳೆ ಅದಿಲ್ಲಿ ನೀವುಗೆ ಎಂತ ಕೆಲ್ಸ?

2ನೇ ಪಿಳ್ಳಿ : ನಾವುಗೆ ಎಂತ ಕೆಲ್ಸ ಗೊತ್ತಿಲೆ ತಾತ. ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ನಿಲ್ಲಿಕೆ ಕುದ್ರಿಕೆ ಬುಡ್ತಲೆ ಅದ್ ತಂಬಾ ಇದು ತಂಬಾಂತ

1ನೇ ಪಿಳ್ಳಿ : ಇಂದ್ ಎಲ್ಲಾ ಅಡ್ಗೆ ಅಪ್ಪಂದೇ ಗಡ! ತಾತ ಅಮ್ಮಾ ಅಡ್ಗೆ ಮಾಡುವ ಸುದ್ದಿನೇ ಇಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ಯಾಗೋಳು ಅಪ್ಪ ಅಡ್ಗೆ ಮಾಡ್ತಾತಾದರೆ ನಾವು ಓದಿದಾಂಗ ತಾತ.

ತಾತ : ಸರಿ, ಮಜ. ಅಪ್ಪ ಮುಂದೆಂದಳೇ ಹಂಗೇ ಎಲ್ಲಾನೂ ತಂದು ಕೊಟ್ಟೇ ಆಕು.

2ನೇ ಪಿಳ್ಳಿ : ಕತ್ತಿ ತಂಬ ಕಾಯಿ ಚೊಲ್ಲು, ಬಾಳ್ ಕೊಯ್ಯೆನಿ, ಮಣೆತಂಬ ತೆರಿ ಕುದೆಂಟಿ ಎಲ್ಲಿಟು, ಓ ರಾಮಾಸ್ ಅಪ್ಪಂಗ ಕುದ್ದಲ್ಲಿಗೇನೇ ಆಕು. ಅದು ಯಾಕೆ ತಾತ ಅಮ್ಮ ಅಡ್ಗೆ ಮಾಡಿಕೆ ಆಗದಾ.

ತಾತ : ಇಲ್ಲೆ ಮಜ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಯಾಗೋಳು ಗಂಡ್‌ಗಳೇ ಅಡ್ಗೆ ಮಾಡ್ತು ಪದ್ದತಿ. ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡ್ತರಂದ, ಕೋಳಿ ಕೊಲ್ಲುದು, ಗೈಸು ಮಾಡ್ತು, ಗಂಜಿ ಬೇಯ್ತುದು ಎಲ್ಲನೂ ಗಂಡ್‌ಗಳೇ ಮಾಡೋಕುಂತ ಪದ್ದತಿ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನೂ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೊ. ಆಮೇಲೆ ನಾ ಮಾಡಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಮಾಡ್ತಾ ಉಟ್ಟು, ಇನ್ನ್ ಮುಂದೆ ನೀವು ಅದರ ಪಾಲಿಸೋಕು. ಹೆಂಗಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ತುಂತ ಲಾಯಿಕ್ ನೋಡಿಕೇಣಿ. ನೀವು ಗಂಡು ಮಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ...?

2ನೇ ಪಿಳ್ಳಿ : ಮಳೆಗಾಲ ತೇಳರೆ ಮುಂದೆನ ಕಾಲಲಿ ಬೇಸಾಯ ನಾಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಗಿ ಗದ್ದಲಿ ಕೈ ಹೊಡೆ ಬಾಕ್ಯಾಕನ ಮಾರಿ ಬೀರಿಗಳ ಎಲ್ಲ ಬಾರದಂಗ ದೆವ್ವ ದೇವುರುಗಳ ನೆನ್ನಿಕಾಂಬೋದು ಪದ್ದತಿ.

1ನೇ ಪಿಳ್ಳಿ : ಹೊಡೆ ತೇಳರೆ ಎಂತ ತಾತ.

ತಾತ : ಹೊಡೆ ತೇಳರೆ ಕೈ ಬೆಳ್ಳೆ ಕದರ್ ಹೊರ್ತುವ ಸಮಯ ನೋಡಿಕೆ ಪೊರ್ತು. ದೆವ್ವ, ದೇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡೋವು ಕಲ್ಟರ್, ದೇವಿಗೆ ಹೆಡ್ ಹರೈ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಕಲ್ಟರ್‌ತೇಳರೆ ಮನೆದೆವ್ವ ಅದೈ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಇರೈ ಕೈ ಮುಗ್ಯೋದು. ಇದ್ ಮಕ್ಕ ಮರಿಗಳಿಗೆ, ಮನೇಲಿದ್ದವ್ವ ಕಾಯಿಲೆ ಕಸಾಲೆಗ ಬಾರದಂಗ ನೋಡಿಕಾಂಕುತ ನಂಬಿಕೆ.

ಎರಡು ಪಿಳ್ಳಿಕ : ಈಗ ಗೊತ್ತಾತು ತಾತ, ಇನ್ನ್ ನಾವುನು ಕಲ್ತು ಕಂಡವೆ.

ಜಲಶಿತ ಬಿ.ಎಸ್.

ಪ್ರಥಮ ವಾಣಿಜ್ಯ

ಶ್ರೀ ಶಾರದ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜು,

ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ-574 239.

“ಮಾಯಕ”

“ನಿನ್ನೆದು ಇಂದಿಲ್ಲೆ, ಇಂದ್ ನಾಳೆ ಇಲ್ಲೆ, ನಾಳೆದ್ ನಾಡ್ಲಿಲ್ಲೆ.” ಇದ್ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿಂದ ಹಾಲೆ ಮಜ್ಜಲ್ಲಿ 2018 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 12ರಂದ್ ನಡೆದ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಿ ಆಟಿ ಉತ್ಸವ ಜಂಬರಲಿ ಸುಳ್ಳದ ರಂಗ ಮಯೂರಿ ಕಲಾಶಾಲೆ ಆಡ್ ಅರೆಬಾಸೆ ನಾಟ್ಯದ ಮಾತ್.

ಹೊಸತನದ ಹುಚ್ಚುಲಿ ಹಿಂದೆನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ್ಳ ಮರ್ತ್ವೆ. ಇದ್ಗೆ ಕಾಲನೂ, ಹೊತ್ತುನು ಕಾರಣ ಆವುಟು. ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಒಳ್ಳ ದಿನ ಬಂದದೆ. ಕಳ್ಳದರ ನೆನ್ನಿ ಇಂದ್ ನ ಸುಖಿನ ಕಣ್ಣಲಿ ಕಳೆದುಬೇಡ. ಬದಲಾದು ಜಗತ್ತನ ಪದ್ಧತಿ ತೆಳ್ಳ ವಸ್ತುನ ಇಟುಕಣ್ ‘ಮಾಯಕ’ನ ಕಟ್ಟಿಯೊಳ. ಹಳ್ಳಿಬಾಸೆನ ಎತ್ತಿಕಂಡರೆ ಹಳ್ಳಿಕತೆಗಳ ಬುಟ್ಟು ಕನ್ ಕಾಂಬಕೆ ಬಂಜ ಆದೆ. ಅಪ್ಪಲ್ಲದೆ ಗಟ್ಟಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಏನಾರೂ ಚೂರು ಉಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದ್ ಹಳ್ಳಿನ ಸಣ್ಣ ಜನಗಳ ಬೊದ್ಕುಲೆ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗನ ಆಡಂಬರಲಿ ಅಲ್ಲ.

ನಾಟಕ ಯಾವುದೆ ಗದ್ದಲ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ್ತರ ಸೇರ್ದದೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಾತ್ ಅಭಿನಯನೆ ಹೆಚ್ಚ್ ಇದ್ದ್, ಹಳ್ಳಿ ಜನರ ಬೊದ್ಕುನ ಗೂಡಾವುಟ್ಟು, ಅಜ್ಜ ಪುಳ್ಳಿನ ನೊಡುಲಿ ನಡೆವ ಮಾತ್ ಕತೆಗಳ್ಳ ಅಜ್ಜನ ಪಂಡ್ ನ ನೆನ್ನುಗ ಭೂತರಾಧನೆ, ಗದ್ದೆನಾಟಿ, ಸರಾಯ ತೆಗೆದರ ತಿಳ್ಳುವೆ. ತೀರಿಹೋದ ಅಜ್ಜನ ನೆನ್ನಾದೆ. ಅಜ್ಜಿ ಹೋಕನ ಊರ್ ನ ಕುಶಾಲ್-ಕೊಂಡಾಟ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗ, ನೆಗೆ-ಮಿಷಿ, ಹಚ್ಚ-ಹಸುರು, ಎಲ್ಲಾ ತಕಂಡ್ ಹೋದೊ. ಮಾತ್ ಬಂದದೆ. ಪೀಳಿಗೆಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಬದಲಾದೆ. ಹಿಂದೆದರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳಿಕಣ್ಣೊಕು. ಆದ್ರೆ (ಆಧುನಿಕ) ‘ಮಾಯಕ’ ಎಲ್ಲಾದರ ನುಂಗಿ ಹಾಕಿದೆ. ನವುಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಲಿ ನಾವೂ ನೀವೂವೆಲ್ಲವು ಮಾಯಕಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದವೆ.

ಮನ್ಗಳ ನೊಡುಲಿ ನಂಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಮ್ಮಿ ಆವುಟು. ಬೆಣ್ಣೆಯಂತ ಮನ್ಗಳ ಕಲ್ಲಾಗಲೊ, ತುಂಬು ಸಂಸಾರ ಭಾಗ ಆವುಟು - ಹೀಗೆ ನಡೆವ ಸತ್ಯನ ಅಜ್ಜ ಪುಳ್ಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುವೆ. ಹೊಸ ಬೆಳ್ಳ ಪುಳ್ಳಿನ ಮೋರೆಲಿ ಕಂಡದೆ. ಮಾತ್ ಕಮ್ಮಿಮಾಡಿ

ನಟನೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಸಿಕಂಡ್ ಕಲಾ ಶಾಲೆನ ಸುರೂನ ಕೂಸು ಆದರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲ್ಸಗಳ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾವಿದರು ಲಾಯ್ಕ ಮಾಡಿಯೊಳೊ.

ರಚನೆ, ಮೇಸ್ತಿನ ಹೊಣೆಲಿ ಲೋಕೇಶ್ ಊರುಬೈಲು ಗೆದ್ದಳೊ. ಹಿಂದೆ ಸಂಗೀತಲಿ ಹರ್ಷಿತ್ ಬೊಳಿಯ ಮಜಲುರವರ ಕೊಳಲು ಇಂಪಾಗಿತ್ತ್. ಪಾತ್ರವರ್ಗಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜ ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅದ್ದಲೆ, ಪುಳ್ಳಿ ತುಷಾರ್‌ಗೌಡ, ಕೊಣ್‌ತಲ್ಲಿ ಅನುಶ್ರೀ ಕೊಕಡ್ಡ ಮತ್ತೆ ನಿರ್ಮಿತಗೌಡ ಮಿಂಚಿದೊ. ಹವಿನ್, ಹರ್ಷಿತ್, ಪುನೀತ್, ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಮಯೂರಿ, ರೋಷನ್, ಶಶಿಕಾಂತ್, ರಾಜೇಶ್, ಸುಂದರ, ಸಂತೋಷ, ನಾವೆನೂ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲಿತ ಅಭಿನಯಿಸಿದೊ. ಹಿಂದೆಂದ ಪ್ರಶಾಂತ್ ಊರುಬೈಲು, ಕಮಾಲಾಕ್ಷ ಆಚಾರ್ಯ ಸಾಧ್‌ಕೊಟ್ಟೊ.

ಜಯೋಗೀಶ ಹೊಸೊಳಿಕೆ

ಕಿರಣರಂಗ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ,

ಗುತ್ತಿಗಾರು - 574218.

9449576632.

ಸೊಂಟಲಿ ಕುದ್ದ ಕೂಸಿಗೆ

ಅದರ ಅಯ್ಯೆ

ತುತ್ತು ಕೊಟ್ಟ್‌ಕಂಡ್

ಅಲ್ಲಿ ನೋಡ್ ಮರ

ಆಚೆ ನೋಡ್ ಹಕ್ಕಿ

'ಒಂದ್ ಬಾಯಿ

ಒಂದ್ ಬಾಯಿ ಮಾಮ್‌ತ

ಊಟ ಕೊಡುದರ ನೋಡಿಕೆ

ಪೊರ್ಲು ಅಲಾ...?

1. ನಮ್ಮ ಅವ್ವಂದರ್ಗೆ ನಮನ

(ಹೆಣ್ಣಿನ ಶೋಷಣೆ ಬತ್)

ಅಪ್ಪ, ಅವ್ವ, ಗುರುಹಿರಿಯರ್ ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯರ್. ಅವರಿ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ತಾಯಿಗಂತೂ ಹಿರಿಯಸ್ಥಾನ. ಎಷ್ಟೋ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಕೂಸ್ ನ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಂದಳೇ ತಾಯಿಗೆ ಸಮಾನಂತೇಳಿ ಗೌರವಿವೆ. ತುಂಬಾ ನಿಗಾ ವಯ್ಸಿ ಅಕ್ಕರೆಲಿ ಸಾಂಕಿ ಸಲಹಿವೆ. ತೌರಲಿ ಈ ಕೂಸ್ ಯಾಗೊಳೂ 'ನಂಟಿತಿ'ಂತ ಒಡ ಹುಟ್ಟಿದೊವು ಪ್ರೀತಿಸಿವೆ. ಅಪ್ಪ ಅವ್ವಂದರ್, ಮುಂದೆಗೆ ಗಂಡನ ಮನೆ ಸೇರಿಕಿರುವ ಮಗಳ್ ಎಲ್ಲರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದಿಕಂಡ್ ಸುಖ ಸಂತೋಷಲಿ ಬಾಳಲೀಂತ ಹರಸಿವೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಗೂ ಹತ್ತಿದ ಮನೆಗೂ ಕೀರ್ತಿ ತರಲೀಂತ ಹಾರೈಸಿವೆ.

ಮಮತೆನ ಮಡಿಲಿಂದ ಹೊರಬಂದ್ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಕನ ನೂರಾರ್ ಕನ್ಯಗಳ ಹೊತ್ ತಂದ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಂಡನ ಮನೆಲಿ ಸುರೂಗಿ ಎದರಾದು ನಿರಾಶೆ ಮಾತ್ರ. ಆದರೂ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದ ಹೊಸ ಬೊಡ್ಡಿಗೆ ಹೊಂದಿಕಂಡವೆ. ಪುರುಷ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದ ಸಮಾಜಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವ ಕೆಲೊವು ಕಟ್ಟ ಕಟ್ಟಳೆಗ ಇದ್ದವೆ. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ 'ಹುತ್ತದೊಳಗೆ ಹುತ್ತ'ದ್ದಾಂಗಿ ಹತ್ತಿದ ಮನೆಗೇ ಆದ ಅತಿರೇಕದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗ ಸ ಸೇರಿಕಂಡವೆ. ಬೇವನದ ಕಟುಸತ್ಯಗ ಹೊರ ಬಂದವೆ. ವರ್ಷಗ ಉರಳಿವೆ. ಎಲ್ಲದರ ನಿಬಾಯ್ಸಿಕಂಡ್ ಹೆಣ್ಣು ಸಂಸಾರ ನೌಕೆಗೆ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಆದೆ.

ಕುಲಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಗೃಹಿಣಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ್ ಈ ರೀತಿ ವರ್ಣಿಸಿಯೊಳೊ:

“ಕಾಯೇಷು ದಾಸೀ ಕರಣೇಷು ಮಂತ್ರೀ

ರೂಪೇಚ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕ್ಷಮಯಾ ಧರಿತ್ರಿ!

ಭೋಜ್ಯೇಷು ಮಾತಾ ಶಯನೇಷು ವೇಶ್ಯಾ

ಷಾಡ್ಗುಣ್ಯಯುಕ್ತಾ ಕುಲಮುದ್ಧರೇದ್ಧಿ ||”

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಸಮರ್ಪಕಲಿ ನೆರವೇರುದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅವ್ವಂದರ್ ಎಂದೂ ಹಿಂದೆ ಬೀತ್ಲೆ - ಗಂಡನ ಮನೆಲಿ (ಈಗ ತನ್ನ ಮನೆಲಿ) ಸಿಕ್ಕಕಾದ

ಸಮಾನತೆ ಸಿಕ್ಕದಿರಕನನೂ.

ಸಾವಿರ ಸವಾಲ್‌ಗಳ ಎದ್ದಿ ಜೈಸಿರೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಾನಸಿಕ ಆಗಿ ಸೋತ್ ಹೋಗಿ ಬೊದ್ದೇ ಒಂದ್ ಬಂಧನಾಂತ ಮುದ್ದಾಡಿ ಹೋದು ಅವು ನಡೆನ ಬೇರೆವು ಹಗ್ಗರಲಿ ಮಾತಾಡಕನ; ಶೀಲನ ಗಂಡನೇ ಸಂಶಯಪಡಕನ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಮಾಜಲಿ ಇರುವ ಇನ್ನೂ ಒಂದ್ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತಾಂತೇಳ್ತೆ, ಗಂಡ್ ಹೆಣ್ಣಂತ ಯಾರನೂ ಬುಡದೆ, ಅಸಹಾಯಕರ್‌ಗಳ ವಿನಾಕಾರ್ಲ ಶೋಷಣೆಗೆ ಈಡಾಗ್ಗುದು. ಈ ಕುತ್ಸಗ ತ್ರೇತಾಯುಗಲ್ಯೂ ಇದ್ದೊಂತ ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿನ ರಾಮಾಯಣದ ಸಾಬೀತಾದೆ. ಅಕಳಂಕ ನೀತಿ ನಡ್ತಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಸೀತೆಗೆ ಆದರ್ಶರ್‌ಂತ ಇಂದಿಗೂ ನಾವು ಅಭಿಮಾನಪಟ್ಟವೆ. ಆದರೆ, ಪವಿತ್ರಮಾತೆ ಸೀತಾ ಅದೆಷ್ಟು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾತ್‌ಂತ ರಾಮಾಯಣದ ಕೆಲೊವು ಘಟನೆಗಳೇ ಸಮರ್ಥಿಸಿವೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಹಂಞ ವಿವರಲಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುದು ಹಿತನೂ ಅಗತ್ಯನೂ ಹೌದು. ಸೀತೆನ ಪರಿಶುದ್ಧ ಜೀವನದ ಕತೆನೇ ತಾನೆ ರಾಮಾಯಣದ ಆತ್ಮ!

ರಾಮಾಯಣದ ಕಾಲಲಿ ಮಾನವ, ದಾನವ (ರಾಕ್ಷಸ) ಮತ್ತೆ ವಾನರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ ಪ್ರತೀತಿಲಿದ್ದೊ. ಮಾನವ-ದಾನವರೊಳಗೆ ಅದ್ಯಾಕೋ ಎಣ್ಣೆ-ಸೀಗೆ ಸಂಬಂಧ. ಋಷಿಗಳ್ಗಂತೂ ರಾಕ್ಷಸರಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸಹನೆ ಇಲ್ಲೆ. ಋಷಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಎಳೇ ರಾಜಕುಮಾರ ರಾಮನ ಕೈಲಿ ರಾಕ್ಷಸರಾದ ತಾಟಕಿ ಸುಬಾಹುಗಳ ಕೊಲ್ಲಿಸಿತ್. ಮಾನವರ್ ಬಿಲ್ಲವಿದ್ಯೆ, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಲಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆ ಪಡ್ತಿದ್ದರೆ ರಾಕ್ಷಸರ್‌ಗೆ ಕಾಮರೂಪ (ಬೇಕ್ ಬೇಕಾದ ರೂಪ ತಾಳುವ ಶಕ್ತಿ), ಮಾಂಯವಿ ವಿದ್ಯೆ ಕರಗತ ಆಗಿತ್. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ಹಾಂಗೂ ಅವನ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ಸೀತೆನ ಜೀವನದ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಹಪಯಣನ ಒಂದಿಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸೊನೊ:

1. ಕೋಸಲ ದೇಶಂದ ಹೊರೆಗೆ ಹದ್ದಾಲ್ಕ ವರ್ಷಗಳ ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರ್ದ ಶ್ರೀರಾಮ ಸೀತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ್‌ಗೆ ನೆಲೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ ಕಾಡ್‌ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಕ್ಷಸರ್ ವಾಸಿಸ್‌ತ್ತಿದ್ದ ಅರಣ್ಯ. ಸುರೂಗೆ ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದ ಚಿತ್ರಕೂಟಲಿ ಹಂಞ ಕಾಲ ಕಳೊ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳ್ಳಿ ಪಂಚವಟಿ / ದಂಡಕಾರಣ್ಯನ ಸೇರಿ ಎಲೆಮನೆನ ನಿರ್ಮಿಸಿಕಂಡೊ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಲಿ ಬೊದ್ದ್‌ತ್ತಿದ್ದ ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮಸ ಇದ್ದೊ. ಋಷಿಗ, ತಾವ್ ನಡ್ವವ ಯಜ್ಞ ಯಾಗಗಳ್ಗೆ ರಾಕ್ಷಸರ್‌ಂದ ತೊಂದರೆ ಆದೆಂತೇಳ್ವ ಕಾರಣವೊಡ್ಡಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಕೊಲ್ಲಿಕೆ ರಾಮನ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದೊ. ಅಂತಾ ಒಂದ್ ಸಂದರ್ಭಲಿ, ಯಾವ ವೈರತ್ವನೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಅವರ್ದೇ ಜೀವನಕ್ರಮಲಿ

ಬೊದ್ಧತ್ತಿರ್ವ ರಾಕ್ಷಸರ ವಿನಾಕಾರಣ ಕೊಲ್ಲುದು ಸರಿಯಲ್ಲಾಂತ ವಿಚಾರಮತಿ ಸೀತೆ ಗಂಡನೊಟ್ಟಿಗೆ ವಾದಿಸಿತ್. ಆದರೆ ದುಷ್ಟರ ಕೊಲ್ಲುದು ಕ್ಷತ್ರಿಯನ ಕರ್ತವ್ಯನೂ ಧರ್ಮನೂಂತೇಳಿ ಋಷಿಗ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿ ರಾಮನ ಪರಾಕ್ರಮನ ಬಳಸಿಕಂಡೊ.

2. ದಂಡಕಾರಣ್ಯಲಿ ದಿನಕಳ್ಳತ್ತಿರ್ಕನ ಕೆಲೊವು ಭೀಕರ ಘಟನೆಗೆ ನಡ್ಕೊ :

(i) ಒಂದ್ ದಿನ ಲಂಕಾಧಿಪತಿ ರಾವಣನ ತಂಗೆ ಶೂರ್ಪನಖಿ ತನ್ನ ರಾಕ್ಷಸಿ ರೂಪನ ಬದಲಿ ಪೊರ್ಲುನ ಯೌವನದ ಮಾನವ ಗೂಡೆನ್ಹೊಗೆ ರೂಪತಾಳಿ ಬಂದ್ ರಾಮನೊಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಣಯ ಸಮಾಗಮಕೆ ಪಿಡ್ಲಿತ್; ಜೋರಾಗಿನೇ ಹಟ ಮಾಡ್ತ್. ಇದ್ ಯಾದೋ ರಾಕ್ಷಸಿನ ಮಾಯಾವಿ ಚಮತ್ಕಾರಂತ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ್ ಅವು ವಿಪರೀತದ ವರ್ತನೆಗೆ ಇನ್ನೂ ವಿಪರೀತದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟೊ ಅವು ಕೆಬಿ, ಮೂಕ್‌ಗಳ ಕೊಯ್ದ ವಿರೂಪಗೊಳ್ಳಿ ಹೊಡ್ತ್ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡ್ಲಿದೊ. ರಾಕ್ಷಸಿನ ಯೌವನದ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಗೆ ಆರ್ಯ ರಾಜಕುಮಾರರ ಈ ಕೃತ್ಯ ರಾಕ್ಷಸರ ಕಠಿಣದ ಪ್ರತಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡ್ತ್, ಸೀತಾಪಹರಣಕ್ಕೆ ಪೀಠಿಕೆ ಹಾಕಿತ್!

ಆ ಕಾಲಲಿ ಆರ್ಯರ್ ಹೇಂಗಿ ರಾಕ್ಷಸರ ನಿಶ್ಯಷ್ಟಲಿ ನೋಡ್ಲಿದ್ಲೊತ ಇದರ್ಂದ ಗೊತ್ತಾದೆ. ಇನ್ನೊಂದ್ ಸಂದರ್ಭನ ಊಹಿಸೊನೊ ಒಂದ್ ವೇಳೆ ಅಯೋಧ್ಯೆಲಿ ಯಾವ್ಲೋ ಆರ್ಯ ಯುವತಿಯೊಬ್ಬಳ್ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ವಯೋಸಮೃತದ ಪ್ರೇಮಸುಖನ ಯಾಚಿಸಿರ್ತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವ್ಯಾಗೂ ಇದೇ ರೀತಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ಲೊನೊ?.....

ಅಂದ್ನ ಸಮಾಜಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವರ್ಗದೊವೊಂತ ವಿಂಗಡ್ಲಿಕಂಡ್ ಗುರುಗಳ ಸ್ಥಾನ ವಯ್ಸಿಕಂಡವರ್ಂದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ್ ಕಲ್ಪ ಪಾಠದ ಪರಿಣಾಮ ಇದಾಗಿರ್ದು! ಇನ್ನೂ ಒಂದ್ ನಿದರ್ಶನ: ವನವಾಸ ಕಳ್ಡ್ ಅಯೋಧ್ಯೆಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಆದ ಮೇಲೆ ಅವನ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಕಾಲಲ್ಯೊ ವರ್ಣಭೇದ ಆಚರಣೆಲಿತ್. ಶೂದ್ರರ್ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡ್ತು ನಿಷೇಧಂತೇಳಿ ಆಗ ಸಾಧನೆಲಿದ್ದ 'ಶೂದ್ರ ತಪಸ್ವಿ' ಶಂಭುಕನ ಶ್ರೀರಾಮ ವಧಿಸಿತ್! ಇದರ ಔಚಿತ್ಯ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಚರ್ಚೆನ ವಿಷಯಯಾಗಿನೇ ಒಳ್ಳುಟು.

(ii) ಮಾಯಾವಿ ಮಾರೀಚ ಚಿನ್ನದ ಜಿಂಕೆನ ರೂಪ ತಾಳಿ ಸೀತೆ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ಮರುಳ್ಗೊಳ್ಳಿದೊ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ವೇಷಲಿ ಬಂದ್ ರಾವಣ ಸೀತೆನ ಅಪಹರಿದೊ ಇದೇ ದಂಡಕಾರಣ್ಯಂದ. ಲಂಕೆಲಿ ಸೀತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಕ್ಷಸರ ಹಿಂಗಾರ

ಹತ್ತೊಂಟಿರೊಕನ ಅವು ಮನವೊಲಿಸಿಕೆ ನಾನಾ ರೀತಿಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ರಾವಣ ಎಂದೂ ಸೀತೆನ ಶೀಲನ ಕೆಡಿಸಿಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ತಲ್ಲೆ; ಅಲ್ಲಿ ಬಲಶಾಲಿ ರಾವಣನ ಕೈತಡ್ಕೋವು ಯಾರೂ ಇತ್ಲೆ. ಬಹುಶಃ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಿ ಅಂತ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಇದ್ದಿರಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂತ ಭಾವಿಸಕಾದೆ.

3(i) ವಾನರ ಸೇನೆನ ಸೇರಿಕಂಡ್ ಲಂಕೆನ ಗೆದ್ದ ರಾವಣನ ಕೊಂಡ್ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಸೀತೆನ ರಾಕ್ಷಸರ ವಂಶಂದ ಬುಡ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಮಾಡ್ತ ಸುರೂನ ಕಾರ್ಯ ಸೀತೆನ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡ್ತಿದ್. ರಾಮಂಗಿ ಸೀತೆನ ಶೀಲದ ಮೇಲೆ ಸಂಶಯ ಇದ್ದಿರಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂತ ನಾವು ನಂಬಿರೆ ಯಾರ ಮೆಚ್ಚಾಸಿಕೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡ್ತ? ಲೋಕನ ಮೆಚ್ಚಾಸುದೇ ಅವನ ಕೈಂಕರ್ಯ ಆಗಿದ್ದರೆ ರಾಮ ಯಾಕೆ ತನ್ನನೇ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡ್ತಿಕಂಡತ್ಲೆ?

(ii) ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ತಿಳಿಗೇಡಿ ಪ್ರಜೆನ ಸಡ್‌ಲ್ ಮಾತ್‌ನ ಮನ್ಸಗೆ ತಕಂಡ್ ಶ್ರೀರಾಮ ಆಗ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದ ಸೀತೆನ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿತ್ - ಸೀತೆ ಹೇಂಗಿ ಅರಣ್ಯಲಿ ಬೊದ್ಕುದು, ಎಷ್ಟ್ ಕಷ್ಟಪಡಕಾದೆಂತ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆನೂ ಮಾಡದೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಲಿ ಮಗಳ ಪಕ್ಕಲಿ ಇರಿಕೆ ಹೆತ್ತವ್ವನೂ ಇದ್ದಿರದ ತಬ್ಬಲಿ ಹೆಂಣ್ ಆಕೆ; ಸೀತೆ ಭೂಜಾತೆ!

(iii) ವಾಲ್ಮೀಕಿನ ಆಶ್ರಮಲಿ ಜನ್ಮಪಡ್ತ ಬಾಲಕರ್ ಲವಕುಶರ ಕರ್ಕಂಡ್ ತಾಯಿ ಸೀತೆ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದ್ ರಾಮನೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವ ಕಾಲನೂ ಬಾತ್. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಸಂಶಯನ ಪಿಶಾಚಿಗೆ ಹೋಲ್ಲುದು ವಾಡಿಕೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ: ಸಂಶಯನ ಬುಡಿಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರೂ ಸಂಶಯಂತೇಳ್ವ ಪಿಶಾಚಿ ನಮ್ಮ ಬುಡಟಿಲ್ಲೆ. ರಾಕ್ಷಸರ ಗೆದ್ದರೂ ಸಂಶಯನ ಗೆಲ್ಲಿಕೆ ಆತ್ಲೆ. ಶೀಲದ ಮೇಲಿನ ಸಂಶಯಂದಳೂ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾದೋ ಮಡಿವಂತಿಕೆನ ನೆವನಂದಳೂ, ಸೀತೆನ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ರಾಮ ಒಳಪಡ್ತೆ; ಆಗ ಅವನ ಗೊಂದಲದ ಮನ್ಸ್ ಹೇಂಗಿತ್ತೊ! ಅಗ್ನಿನೋ, ಪರಿಶುದ್ಧದ ಸೀತೆನ ಸ್ವರ್ತನೂ ಮಾಡ್ತಲ್ಲೆ, ಬಹುಶಃ ರಾಮನ ಸಂಶಯ ಪಿಶಾಚಿನನೂ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡ್ತಲ್ಲೆ.

ಈ ತರದ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗ್ತ್ತಿದ್ದ ಸೀತೆಗೆ ಬೊದ್ಕನ ಮೇಲೆನೇ ಜುಗ್ವೆ ಆತ್. ಗಂಡನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆರೋಪನನೂ ಹೊರ್ದದ ಪವಿತ್ರ ಮಾತೆ ಇಹದ ಪಯಣದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಿಕೆ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿತ್; ಭೂಮಾತೆನೇ ದಾರಿ

ತೋರಿಸ್ತೆ. ಭೂಮಿಂದ ಜನ್ಮದ ಸೀತೆ ಜೀವಂತಳಾಗಿನೇ ಭೂಗರ್ಭ ಸೇರ್ತೆ.

ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಲಿ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿತರ್ಕ ಇರು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಶೋಷಣೆಗೆ ಕೊನೆನೇ ಇಲ್ಲಿನೋ?

[ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಪತಿಪತ್ನಿಯರ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸರಿಸಮಾನತೆಗಳ ಅನುಸರಿಸಿರಂಡ್ ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವಲಿ ಬಾಳ್ತಾ ಇದ್ದವೆ. ಇದ್ ನಿಜವಾಗಿನೂ ಅಂತ ಸಂಸಾರಗಳ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿನ ಸಂಕೇತಗಳ್ಲಿ ಒಂದ್]

4. “ತಾಯಿನ ಕೈಯ್‌ಂದ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದ ಮಂಜ ತಾಯಿಗಾಗಿನೇ ಅತ್ತದೆ”- ಇದೊಂದ್ ರೂಢಿಮಾತ್. ಆ ತಾಯಿನೇ ಧನ್ಯೆ !

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗುರುಕುಲಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗ್ಗಿ ಹೊರಡ್‌ಕನ ಗುರು ಸಾಂದೀಪಿನಿ ಶಿಷ್ಯನ ಹರ್‌ಸ್‌ತ್ತಾ ಬೇಕಾದ ವರ ಕೇಳ್‌ಂತ ಹೇಳ್ತೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯಾಚ್‌ಸಿದ ಒಂದೇ ಒಂದ್ ವರ ಇದ್; ‘ಮಾತೃ ಹಸ್ತೇನ ಭೋಜನ’. ಹಾಂಗಾಗಿ ಅವತಾರ ಮುಗಿಯಕನ ಮುಟ್ಟ ತಾಯಿ ದೇವಕಿನ ಕೈಯ್‌ಂದ ಊಟ ಮಾಡುವ ಭಾಗ್ಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಂಗೇ ಲಭಿಸಿತ್.

“ಮಾತೃ ದೇವೋ ಭವ”

ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಆರ್. ಅಚ್ಯುತ

“ಶಿಲ್ಪಕುಟಿ”

606, 7ನೇ ಮೈನ್, 3ನೇ ಬ್ಲಾಕ್,

3ನೇ ಸ್ಟೇಜ್, ಬಸವೇಶ್ವರನಗರ,

ಬೆಂಗಳೂರು-560 079,

ಮೊ : 9845553206.

2. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಹಾ ಪಾಪ.....

ಕಾಲ ಬದಲಾವಣು, ಹಂಗಿನೇ ಮನ್‌ಷ್ಯನ ಯೋಚನೆಗ ಬದಲಾಗಲಿ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬದಲಾವಣು, ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೇನ್, ಮನುಷ್ಯನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆನ ನಿಲ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಲ್ಲ. ಹಂಗೇ ಜಾಸ್ತಿನೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗ ನಡೆತಾ ಒಳ. ಪೇಪರ್ ತೆಗ್ಗ್ ನೋಡ್ಲೇ, ಟಿ.ವಿ. ಹಾಕಿ ನೋಡಿರೆ ಅದ್ರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ನ್ಯೂಸ್ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದದೆ. ಪ್ರಪಂಚಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷಕ್ಕೊಂದ್ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ನಡ್ಲದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ 8,00,000 ಜನ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಂದ ಸತ್ತವೆ. ಅದ್ರಲ್ಲಿ 17% ಭಾರತದವು ಆಗಿದ್ದವೆ. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆನಾ ಹತೋಟಿಗೆ ತಾಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 10 ರಂದ್ “ಎಶ್ಟ ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ದಿನ” ಅಂತ ಆಚರಣೆ ಮಾಡ್‌ವೆ.

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೆ ತನ್ನನ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಂದ ಕಳ್ಳಂಬೊಂದ್ ಅಂತ ಅರ್ಥ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳ ನೋಡಿಕೆ ಹೋದರೇ, ಸುಮಾರ್ ಇದ್ದದೆ. ಅವರವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗ. ಈಗ ಕಾಂಬೋದ್ ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗ ಜಾಸ್ತಿ. ಹಂಗೇ ಯುವ ಜನ್ಮ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ, ಮಕ್ಕಳ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆನ ಕಾಂಬಕ್. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳ ನೋಡಿಕೆ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರ್ ಇದ್ದದೆ. ಅದ್ರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನ್‌ಷ್ಯನ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ. ಬ್ಯುಸಿನೆಸ್ ನಷ್ಟ ಆದರೆ, ಕೃಷಿ ಹಾಳಾದರೆ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚ ಮಾಡ್ಲಂಬೊದು, ತಡೆಕೆ ಬೊತ್ತಾದ ಬೇನ ಇದ್ದರೆ, ಗೂಡೆ ಹೈದಂಗಳಲ್ಲಿ ಲವ್ ಫೆಲ್ಯೂರ್ ಅಂತ ತಲೆ ಹಾಳ್ ಮಾಡ್‌ಕಂಬೋದ್. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಲೆಲಿ ಇಸಿಕಂಬೋದ್. ಇದ್ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಖಿನ್ನತೆಗೆ ಹೋದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಲಿ ಅವ್ ಏನ್ ಮಾಡ್ಲೇಂತ ಅವುಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾದುಲೆ. ಮುಂದೆ ಒಂದ್ ದಿನ ಸಾಯುವ ನಿರ್ಧಾರ ತಕಂಡವೆ.

ಇಂತವು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಇದ್ದವೆ. ಅದ್ ನಾವುಗೆ ಅಷ್ಟ್ ಬೇಗ ಗೊತ್ತಾದುಲೆ. ಆದ್ರೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರ ನಡವಳಿಕೆ ನೋಡ್ಲೆ ಗೊತ್ತಾದೆ.

ಎರಡ್ ವಾರಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚಲಿ ಇರ್ದು, ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್‌ಂದ, ಮನೆ ಅಪ್ಪಂದ ದೂರ ಇರ್ದು, ಕೆಲ್ಸಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಕುದ್ಕಂಡು, ಸರಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡದೆ ಕುದುರ್ದು, ಸರಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತಿನ್ನದೆ ಕುದುರ್ದು, ಬೇಗ ಬೊಚ್ಚುದು, ತನ್ನ ಶಕ್ತಿನ ಕಳ್ಳಂಡಾಂಗ ಆಡ್ತು, ಸಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ತು, ಬೇಗ ಕೋಪ ಮಾಡ್ಲಂಬೊದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡದೆ ಇರ್ದು, ಇತ್ಯಾದಿಗ. ನಾವು ಇಂತವರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರ್ಸುದು ನಮ್ಮ ಕೆಲ್ಸ. ಇಂತವರ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಅಪಾಯದ ವಸ್ತುಗಳ್‌ನ ಕಾಂಬಂಗಿ ಇಸಿಕಾಗದ್.

ಯಾರ್ ಯಾರ್ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್‌ಗ ಅಥವಾ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಸಂಬಂಧದವು ಸಾಯುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಅವರಕ್ಕೆಲೆ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತಾಡೊಕು. ಅವು ಯಾಕೆ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಳಂತ ಸರಿ ತಿಳ್ಕಂಬೊಕು. ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯನ ತಿಳುಂಬೊಕು. ಅವುಕ್ಕೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆನ ಹೇಳೊಕು.

ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ, ಇದ್ ಖಿನ್ನತೆಗೆ ದಾರಿಯಾದೆ. ಅವುಕ್ಕೆ ಸಾಯೊಕುಂತ ಮನಸಿಲಿ ಇದ್ದದೆ. ಅಂತವು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ್, ಅಥವಾ ದೋಸ್ತಿಗಳ್ ಆಗಿದ್ದವೆ. ಅಂತವರ ಮನಲಿ, ಸಂಬಂಧಿಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ತಿಳುಂಬೊಕು. ಇದ್ ಅವರ್‌ನ ಸಾಯುವ ನಿರ್ಧಾರಂದ ಹೊರಗೆ ತಾಕೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರ ಆದೆ.

ಆಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣ ನರತಜ್ಞ ಅಥವಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವುಕ್ಕೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಂಗ್ ಕೊಡೊಕು. ಅವರಿ ಇರುವಂತ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆಯಾರ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೆ ನೋಡೊಕು. ಅಥವಾ ಬೇಕಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ್‌ನ ಮೊದ್ಲಿನಂಗಿ ಮಾಡಿಕೆ ನೋಡೊಕು.

ಅವುಕ್ಕೆ ಬರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮೊದ್ದಂದ ಖಿನ್ನತೆ ಬಾರಿ ಬೇಗ ಕಡಿಮೆ ಆದೇಂತನು ಹೇಳಿಕೆ ಆದಲೆ. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ಅರಿವು ಅವುಕ್ಕೆ ಮಾಡೊಕು. ಹಿಂಗೇ, ಅವುಕ್ಕೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಪರಿವು ಇರೊಕು. ಜೀವನದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶನ ಅರ್ಥ ಮಾಡೊಕು. ಹಿಂಗೇ ಮುಂದೆ ಜೀವನಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆನ ಮಾಡಿಕೆ ಯೋಚನೆನೂ ಮಾಡಿಕೆ ಬೊತ್ತು. ಅವು ಜೀವನಲಿ ಏನಾರ್ ಒಂದ್ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೆ ಕೈ ಜೋಡೊಕು.

ಯೋಗ ಅಂತ ಹೇಳ್ತೆ ಬರಿ ಆಸನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ ಅಲ್ಲ. ಅದ್ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಕ್ರಮ. ಯೋಗದ ಒಳಚಿಂತನೆನ ಮನ್‌ಷ್ಯಂಗಿ ಅರಿವು ಮೂಡೊಕು. ಯೋಗ ಧನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆನ ಹೇಳಿದೆ, ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶನ ಹೇಳಿದೆ. ಮನ್‌ಷ್ಯನ ಅಂತರಂಗ ಶಕ್ತಿನ ಜಾಗೃತಿಗೊಳ್ಳಿದೆ.

ಪ್ರಾಣಯಾಮನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡೊಕು. ಇದ್ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿನ ಒಂದ್ ಮಾಡಿಕೆ ಸಹಾಯ ಆದೆ. ಅವುಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಯಾಮನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡೊಕು. ಹಿಂಗಿ, ಅವರ ಮನಸ್‌ನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತಾಕೆ ಆದೆ.

ಜೀವನ ಕ್ರಮನ ಸರಿ ಮಾಡಿಕೆ ನೋಡೊಕು. ಅವರೆ ಆಹಾರ ಕ್ರಮನ ಸರಿ ಮಾಡೊಕು. ಆರೋಗ್ಯಯುತ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡೊಕು. ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸರಿ ಇತ್ತರೆ ಎಲ್ಲವು ನಿದ್ದೆ ಸಮಸ್ಯೆನ ಅನುಭವಿಸಿವೆ. ಅಂತವರ ನಿದ್ದೆ ನಮೂನೆನ ಸರಿ ಮಾಡೊಕು. ಪ್ರಕೃತಿ ಜೊತೆ ಒಡನಾಟ ಇದ್ದರೆ, ಅದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಔಷಧಿ. ಅದ್ ಮನ್‌ಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ತಂದ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಾರ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಜೊತೆ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ ಪ್ರಕೃತಿನಷ್ಟ್ ತಂಪಾದೆ.

ಹಿಂಗೇ, ಆತ್ಮಾಹತ್ಯೆನ ತಡೆಗಟ್ಟಿಕೆ, ಆದಷ್ಟ್ ನಮ್ಮ ಕೈಲಾಗುವಂತ ಸಹಾಯನ ನಾವು-ನೀವು ಮಾಡೊಕು. “ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಹಾಪಾಪ”.... ಅಂತ ಜನರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡೊಕು.

ಜಗ್ಗೀಷ್ಣಾ ಗೌಡ ಆನೋಜಿ.

IIIrd ನ್ಯಾಚುರೋಪತಿ ಮತ್ತು ಯೋಗಿಕ್ ಸೈನ್ಸ್
ಆಲ್ವಾನ್ ಕಾಲೇಜು, ಶೋಭವನ ಕ್ಯಾಂಪಸ್,
ಮೂಡುಬಿದಿರೆ, ದ.ಕ.

3. ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ತು ಕಷ್ಟ.

ನೀವ್ ಏನೇ ಹೇಳಿ ಒಂದಂತ್ ಸತ್ಯ ಇದ್ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಒಂದ್ ವಿಚಾರನ ಒಬ್ಬ ಮೊನ್‌ಷಂಗ್ ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ತು ಅಷ್ಟ್ ಸುಲ್ಪದ ಕೆಲ್ ಅಲ್ಲ. ಕೆಲವ್ ಜನಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿ ನಿತ್ತವೆ. ನೀವು ಹೆಂಗಂಗೊ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿರು ಅವ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯನ ಬದಲಾಯ್ತಿದುಲೆ. ಯಾಕೆ ಅವ್ ಆಲ್ಸುವಷ್ಟ್ ಶಕ್ತಿ ಇರ್ತುಲೆ, ತಾಳ್ಕೆ ಇರ್ತುಲೆ. ನಾ ಹಿಡ್ಡ ಮೊಲಕ್ಕೆ ಮೂರೇ ಕಾಲ್! ಕೆಲವ್ ಊರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಲ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಊರ್ ಎಷ್ಟ್ ಗಲೀಜ್ ಅಲಾತ ಹೇಳಿರೆ ಸಾಕ್. ನಮ್ಮ ಊರ್‌ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಅಲಾ. ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಲೀನಾಗಿ ಇಸಿಕೆ ಕಷ್ಟತ ಹೇಳುವೆ.

ತಿಂಬೊದಿಕೆ ಉಂಬೊದಿಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಕೆ ಕಾರಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಳ್ತು ಸರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರನ ಲಾಯ್ಕಾಗಿ (ಕ್ಲೀನಾಗಿ) ಇಸಿಕೆ ನಾವು ಮನ್ನ್ ಮಾಡೊಕಲ್ಲದೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏನ್ ಮಾಡ್ತೆ?

ನೂರಾರ್ ಮಕ್ಕ ಇರುವ ಶಾಲೆಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಇದ್ದದೆ. ಆದರೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಇರ್ತುಲೆ ಯಾಕೆ? ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ ನೋಡಿಕೆ ನೂಕುಗ್ಗಲ್ ಆದು ಸಾಧ್ಯನಾ?

ಕೇಳಿರೆ ಸರ್ವತಾ ಒಪ್ಪುದುಲೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವ್ ನಾವು ಹೇಳ್ತು ಅರ್ಥ ಆದೆ. ಆದರೆ ಅವ್ ನಮ್ಮ ಕಾಲ್ ಎಳಿವ ಕೆಲ್ ತಾನೇ. ವಿದ್ಯಾವಂತರ್ ಬುದ್ಧಿವಂತರ್ ತ ತೋರ್ತವ ಆಸೆ. ಹಂಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ ಮುಗಿಯಕೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದ್ ಹಂಗೆ ಅಲ್ಲ ಹಿಂಗತ್ತೇಳಿ ನಮ್ಮ ಸೊರ ಎತ್ತಿಕೆ ಬುಡ್ತುಲೆ.

ಇನ್ನ್ ಕೆಲವ್ ನಮ್ಮ ಮಾತನ ಭಾವನೆ ಏನ್ ಉಟ್ಟುತ ತಿಳ್ಕಂಬಕೆ ಆದುಲೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧದವ್ ನನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಅಂಗವಿಕಲತೆನ ಹೇಳ್ಕನ ನಾ ಹೇಳ್ತೆ:

ಅದ್ ಅವರ ತೊಪ್ಪ್ ಅಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲಾ ದೇವರ ಇಚ್ಛೆ ಹಿಂಗಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಅವರ ಮನ್ಗೆ ಬೇಜರ ಮಾಡ್ತಿಕೆ ಆಗದ್. ನಾ ಹೇಳ್ಕನ ಅವ್ ಹೌದ್ ಹೌದ್ ತಲೆ ಆಡ್ತಿದೊ.

ಅಲ್ಲ ನಾ ಹೇಳ್ತಿದ್ ತೊಪ್ಪನ್ ಉಟ್ಟು, ಅವ್ ನಮ್ಮ ಹಂಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾ ಯಾಕೆ ಹಂಗೆ ಹೇಳಿನೆ. ತಿರ್ಗಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಕೇಳ್ತೊ. ಅಂತವ್ಕೆ ಏನ್ ಉತ್ತರ ಹುಡ್ತುದು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಪ್ರೆಂಡ್ ಶೈಲಜ ಅವ್ ಅವರ ಕೆಲ್ದ ಮೇಲೆ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೊ. ಅಲ್ಲಿ ಅವ್ ನಮ್ಮ ಊರ್‌ನವರ ಒಬ್ಬರ ಪರ್ದಯ ಆತ್. ಅವ್ ನನ್ನ ಹೆಸರ್ ಹೇಳಿ ಅವ್ ತುಂಬಾ ಬರ್ಲವೆ ಅಲಾತ 'ಕೇಳ್ಕನ ಬರಿಯದೆ ಅದ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕೆಲ್ ಬೇಕಲಾ'. ಅಂದರೆ ಓದುದು ಬರಿಯುದು ಏನೂ

ಕೆಲ್ಸ ಇಲ್ಲದವಾತ ಕೇಳೊಕನ ಓ ನೀವೂ ಕೂಡ ಬರ್ದರೆನಾ. ನಾವೆಲ್ಲ ಅದ್ಲೆ ಪುರುಸೊತ್ ಇಲ್ಲೆ.

ಅಂತವ್ವೆ ಏನ್ ಹೇಳೊಕುತ ಗೊತ್ತಾದ್ಲೆ. ಇನ್ನೊಂದ್ ತರದ ಜನಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶನ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಬಿದ್ದವೆ.

ನೀವ್ ಓಡಾಡ್ಕನ ನಿಗ ಇಸಿ ಓಡಾಡಿ. ಈಗನವರ ತಲೆಗ ಸರಿ ಇರ್ಪುಲೆ ಅಂತವರ ಎಡೆಲಿ ನೀವ್ ಹಿಂಗೆ ಓಡಾಡಿರಲಾ. ಆಗುವ ತೊಂದರೆನ ನೀವೇ ಅನುಭವಿಸೊಕು. ಇಷ್ಟ್ ಹೇಳೊಕನ ಮೈ ಮೇಲೆ ದೆವ್ವ ಬಂದವರ ಹಂಗೆ ನೀವೂ ಒಂದ್ ಹೆಣ್ಣ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನೆಂಜಿ ಕಾರ್ಪು ಸರಿಯಾ?

ಸರನ ಕೊಣ್ಣಿ ಹೇಳುವೆ.

ನೆಂಜಿ ಕಾರ್ಪು ಅಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನ ಉಟ್ಟು ಹಂಗೆ ಹಾಕಂಡ್ ಹೋದರೆ ಕದಿಯಕೆ ಕಳ್ಳರ್ಗೆ ಸುಲ್ಪ ಆದೆ. ಹೇಳಿಕೆ ಮುಂದೆ ಕಣ್ಣ್ ಕೆಂಪು ಮಾಡಿ ಹೊರ್ಪ್ ಹೋಗಿದ್ದವೆ.

ಸಾಕ್ರಟಿಸ್ ಅಂದು ಇಂದುಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲುವ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿ. ಒಮ್ಮೆ ಅವರ ಪರಿಚಿತ ಒಬ್ಬ ಕಾಂಬಕೆ ಬಂದ್ ಹಿಂಗೆ ಹೇಳ್ತ:

“ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತು ಕೇಳಿದೆ. ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎನಿಸಿತು”

ಆಗ ಸಾಕ್ರಟಿಸ್:

“ಒಂದು ನಿಮಿಷ ತಡೆಯಿರಿ. ನೀವು ಹೇಳಲಿರುವ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಮೊದಲು ಮೂರು ಬಾರಿ ಶೋಧಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇದರಿಂದ ಮಾತು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಟೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನನ್ನುತ್ತೀರಿ?”

ಹೇಳೊಕನ, ಸರಿ, ಒಪ್ಪಿತ್ ಪರಿಚಿತ.

ಸಾಕ್ರಟಿಸ್ ಕೇಳ್ವ ಸುರುನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ :

“ನೀವೀಗ ನನಗೆ ಹೇಳಲು ಹೊರಟ ವಿಷಯ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸತ್ಯವೆ? ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿ.”

ಕೇಳೊಕನ ಪರಿಚಿತ ಹಿಂಗೆ ಹೇಳ್ತ :

“ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ ಯಾರೋ ಹಾಗೆಂದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ನಾನು”, ಮಾತ್ನ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿತ್.

“ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನೀವು ಬಂದಿರಿ, ಇದು ಸತ್ಯವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು”.

ಎರಡನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ :

“ನೀವು ಹೇಳಲಿರುವ ಮಾತು ಒಳ್ಳೆಯದೆ ಅಲ್ಲವೇ”? ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡ್ತೊ ಸಾಕ್ರಟಿಸ್.

ಪರಿಚಿತನ ಮಾತಲಿ ಅನುಮಾನ

“ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಹೇಳಲಿರುವ ವಿಷಯ ಒಳ್ಳೆಯದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ ಎನ್ನಬಹುದು”. “ಆದರೆ ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿರುವಿರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಿ?” ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬಹುದೇ ನೋಡು. “ನೀನು ಹೇಳಲಿರುವ ಮಾತು ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದೇ?”

ಕೇಳಾಕನ ಪರಿಚಿತನ ಬಾಯಿಂದ ಮಾತೇ ಹೊರಬಿತ್ತ.

ಸಾಕ್ರಟಿಸ್ ಹಿಂಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. “ಗೆಳೆಯ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ, ಯಾರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಏನು ಸಾರ್ಥಕ? ಇದರಿಂದ ಆಡುವವನಿಗೂ, ಕೇಳುವವನಿಗೂ, ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಯ, ಶಕ್ತಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಮುನ್ನ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಆಲೋಚಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.” ಹೇಳಿದ್ದೊ ಸಾಕ್ರಟಿಸ್.

ಹೌದ್ ಒಂದ್ ವಿಷಯನ ಬೇರೆವೈ ಹೇಳಿಕೆ ಮುಂದೆ ಅದರ ನಾವ್ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿರೋಕು. ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ಕೊ ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ನುದು ಅಗತ್ಯ ಉಟ್ಟಾತ ನಾವ್ಗೆ ಗೊತ್ತಬೇಕು.

ಕೆಲವ್ ಮಾತ್‌ಗ ವಾದಕ್ಕೆ ತಿರ್ಗಿ ಬಿದ್ದದೆ. ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ನತ ಇರುದಾ ಅಲ್ಲ ವಾದ ನಡಿತಾ ಉಟ್ಟಾತ ನಾವ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಬೇಕು. ನಾವ್ ವಾದಲಿ ಗೆದ್ದೊತ ಆದರೆ, ಅವನ ಮನ್ಸಲಿ ಸಣ್ಣವ್ ಆಗೊಳತ ಅರ್ಥ!

ನಮ್ಮ ಮನ್ಸಲಿ ತಾಳ್ಮೆ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆವರ ಮಾತ್‌ನ ಆಲ್ಸುವ ಮನ್ಸ ನಮ್ಮದಾದೆ.

ಅದ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ದಾರ್ಶನಿಕರ್ ಹೇಳ್ತ ಹಂಗೆ :

“ಸೋಮಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸು ದೆವ್ವದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದ್ದಂತೆ” ಇದ್ಗೆ ಸಂಶಯನೇ ಇಲ್ಲೆ.

ಶುಭದಯಕುಮಾರಿ ಚಿಂಬು

ಬಾಲಂಬಿ ಅಂಚೆ,

ಎಂ. ಚಿಂಬು ಗ್ರಾಮ,

ಚಲನವಾಣಿ : 9632900436.

ಹಿಂದೆ ಹಿಂಗಿತ್

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಡಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಕಿ, ಮದುವೆ ಮಾಡಕ್ಕೂರೆ, ಹತ್ತು ಮೈಲು, ಹದಿನೈದು ಮೈಲು ನಡೆದು ಹೋಕಾಗಿತ್. ಗೂಡೆನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೈದ ಗೂಡೆನ ಕುಷಿ ಆದರೆ ಗೂಡೆಗು ಹೈದನ ಕುಷಿಯಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾವುಕು ಕುಷಿಯಾತ್. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಗಣ ಕೂಟ ಸರಿ ಬರದಿದ್ದರೆ, ಹೈದನಕಡೆ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಮೈಲು ದೂರ ನಡೆದದ್ದೆ ಬಾತ್. ಆಗನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಹೈದಂಗಿ ಗೂಡೆಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಕ್ಕೂರೆ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಇತ್. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇತ್. ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿ ಇದ್ದರೆ ಗೂಡೆನ ಹೈದ ನೋಡಿಕೆ ಬಂದರೆ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಹೈದನ ಕುಷಿಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೊ. ಹೈದನ ಕುಷಿ ಉಟ್ಟತ್ತ ಗೂಡೆನ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲೆ.

ಈಗಿನ ಕಾಲಲಿ ಒಂದು ಗಂಡಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಕಿಕೆ ಹೋಕೆ ಕಾರು ಜೀಪು ಉಟ್ಟು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸುಲಭ. ಈಗನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಹೈದಂಗು ಗೂಡೆಗು ಇಷ್ಟ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಗೂಡೆಗೆ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷ ಆದರೆ ಸಾಕ್. ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಗೂಡೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಕೆಲಸ ಗೊತ್ತಿರುದಿಲ್ಲೆ. ಸಣ್ಣ ವಯ್ಸಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡ್ತು. ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಅತ್ತೆ ಮನೆಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆ ದುಡಿದಂಗಿ ದುಡಿಯಕು. ಅತ್ತೆ ಹೇಳ್ತಂಗಿ ಕೇಳಕು ಕೆಲಸ ಮಾಡಕು. ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಮಾಂವನ ಹಿಂಸೆ ಬೇರೆ, ನಾಡಿನಿಯ ಹಿಂಸೆ. ಎಲ್ಲಾವರ ಹಿಂಸೆ ತಡೆದುಕೊಂಡು ಬದಕಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಮೈಯಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕುದಿಲ್ಲೆ, ಕಾಲಿಗೆ ಚಪ್ಪಲ್ ಇಲ್ಲೆ, ಬರಿಕಾಲಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮೈಲು ಆದರು ಸರಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮೈಲು ಆದರು ಸರಿ ಕಲ್ಲೆ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿಸ್ಕಂಡ್ ನಡೆಯುವ ಕಾಲ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಆಗಿ ಒಂದು ಕೂಸು ಆಕನ, ಆ ಕೂಸುಗೆ ಯಾವ ಕೂಸುನಾದರು ಸರಿ ಹಳೆ, ಬಟ್ಟೆನೆ ಹಾಕುದು. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿದಂಗಿ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕುವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಆದ ಹೋದ ಸಂಗತಿಗಳ ನನ್ನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೊ. ಚಾಂಪ ಚಾಮೇವ. ನಂಗಿ ಆಗ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯ ಚಾಮೆವಂಗಿ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ತಂದದ್ದಾತ ಚಾಂಪ ನನ್ನ ಜತೆಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೊ. ಆಗನ ಬದುಕುವ ಕಷ್ಟ ನಂಗಿ ನೆನಪು ಆತ್. ಆಗ ಚಾಂಪ ನಂಗಿ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೊ. ಬಾಳೆ ನೋಡು ಬೆಂಕಿಯಲಿ ಬೆಂದರೆ ಸುಳಿಬಾದು. ಮನುಷ್ಯರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಶಾಪತಂದರೆ ಹಿಂಗಾರ

ಒಳ್ಳೆದು ಆದುದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಚಾಂಪ ಚಾಮೆವ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಮಾತನ ಹಂಗಿನೆ ನಡಕಂಡ್ ಬರುತ್ತೊಳೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಗೂಡೆಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷ ಆಕನ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ. ಗೂಡೆಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡ್ಕನ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಚಿನ್ನದ ಚೈನ್ ಒಂದು ಜೊತೆ ಓಲೆ, ಕಾಲ್‌ಚೈನ್ ಒಂದು ಜೊತೆ, ಮೂಗುತಿ, ಕೊಟ್ಟರೆ ಆತ್‌ಗಡ. ಬಟ್ಟೆ ಐದು ಸೀರೆ ಏಳು ಸೀರೆ, ಒಂದು ಟಿನ್ನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಐದು ಕಂಚಿನ ಸಾಮಾನ್. ಟಿನ್ನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟವು ಆಗನ ಕಾಲದವು ತುಂಬಾ ಶ್ರೀಮಂತರ್‌ಗಡ. ಆಗನ ಕಾಲಲಿ ಮದುವೆ ಗೂಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡ್ತುಗಡ. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಮಕ್ಕ ಪುಣ್ಯಪಡೆದವು. ಒಳ್ಳೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ, ಒಳ್ಳೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿನ್ನ, ಈಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚೂಡಿದಾರಗಡ, ಗಗ್ಗಾರ್‌ಗಡ, ತರತರದ್ ಡ್ರಸ್ ಹಾಕುವೆ.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವಕೆ ಡ್ರಸ್ ಅಂತ ಹೇಳ್ತರೆ ಗೊತ್ತಲೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ನೂರ್ ರೂಪಾಯಲ್ಲಿ ಆತಿತ್‌ಗಡ. ಆಗನ ಕಾಲಲಿ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಅಷ್ಟೆ ಕಷ್ಟ ಇತ್ತ್‌ಗಡ. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಚಿನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ, ಮದುವೆ ಖರ್ಚು ಎಲ್ಲಾ ಆಗ್‌ತಿತ್ತ್. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ಖರ್ಚು ಹೇಳಿ ಬರ್ದಳೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಗೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ ಇಲ್ಲೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆ ಗೊತ್ತಲೆ. ನೂರಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗು, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗು ಮನೆಯ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಗೊತ್ತಿರುದು. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಖ ಜೀವಮಾನ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವಕೆ ಗೂಡೆಗೆ ದೊಡ್ಡವು ಆದಂಗೆ ಸೀರೆ ಉಡಕು. ದೊಡ್ಡವು ಆಕೆಮುಂದೆ ಲಂಗಬ್ಲೋಸ್ ಜಂಪರ್ ಹಾಕಕು.

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವು ಅತ್ತೆ ಮಾಂವನ ಸೇವೆ ಮಾಡಕು. ಯಾಗೋಳು ಮಾಂವನ ನೆತ್ತಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಅಂಗಾಲಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ತಿಕ್ಕಿ ಕೊಡಕು. ಹೆಳ್ಳಂಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮನೆಗುಡಿಸುವ ಚೀಪೇಲಿ ಅತ್ತೆ ಯಾಗೋಳು ಹೊಡೆದುಗಡ. ಒಂದು ದಿನ ಅತ್ತೆಮನೆಗೆ ನೆಂಟರು ಬಂದಳೊ. ಎಲ್ಲವು ಮಲಗುವ ಸಮಯ. ಆ ದಿನ ನೆಂಟರು ಒಳ್ಳತ್ತೇಳಿ ಸೊಸೆಗೆ ಚೀಪೇಲಿ ಹೊಡ್ತಲೆಗಡ. ಅತ್ತೆ ಅತ್ತೆ ನಂಗೆ ಯಾಗೋಳು ಕೊಡುವ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಸೊಸೆ ಕೇಳ್ತುಗಡ. ಬಂದ ನೆಂಟರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆತ್‌ಗಡ. ಸೊಸೆ ಅತ್ತೆವಟ್ಟಿಗೆ ಎಂತ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೇಳ್ತುತ. ಅತ್ತೆಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಆಗಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸೊಸೆಗೆ ಚೀಪೇಲಿ ಹೊಡೆದು ಬುಟ್ಟತ್‌ಗಡ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವರ ಹಣೆಯ ಬರಹ. ಈಗಿನ ಕಾಲದವರ ಪುಣ್ಯ.

ಒಕ್ಕಾಳೆಯಡ ತಂಗಮ್ಮ ಅಪ್ಪಚ್ಚ

ಬಿಳಿಗೇರಿ ಗ್ರಾಮ,

ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು, ಕೊಡಗು.

ಹಿಂಗಾರ

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬದಲಾದಾಂಗಿ ನಾವು ಬದಲಾದವೇ...

ನಾವಿಂದು ಆಧುನಿಕ ಯುಗಲೀ ಸಾಗ್ತಾ ಒಳ. ನಮ್ಮ ಅಂದ್‌ನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇಂದುನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಹೋಲ್ವಿರೆ ಸುಮಾರು ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬಂದದೆ. ಇಂದು ಅಂದುನಾಂಗೇ ಹಳ್ಳಿ ಜೀವನ ಇಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪೇಟೆ ಜೀವನ ಇಷ್ಟ ಪಡೋವೇ. ಎಲ್ಲವುಕೆ ಕುದ್ದಲ್ಲೇ ಆಕು... ಇಂದ್ ನಾವು ಬೆಳಿತಾ ಒಳ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಕ್ತಾ ಉಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ದೇಸ ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಸಗಳ ಮೀರ್ನಿ ಬೆಳಿಯೊಕು. ಅಂಥ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡ್ತಾ ಒಳ....

ಈ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರನ ಮರಿತಾ ಒಳ. ಕೆಲವು ಹಿರಿಜೀವಗ ತಮ್ಮ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ನಡ್ವಿಕೊಂಡು ಹೋದರು ಮತ್ತೆ ಬಂದ ಪೀಳಿಗೆ ಪೂರ ಪ್ಯಾಷನ್‌ಯುಗ ಅಂತ ಹೇಳುವ ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡು ಹೋದವೆ.

ಈಗ ಅಂದುನಾಂಗಿ ಇಲ್ಲೆ. ಅಂದು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗದ್ದೆ ಪುಣಿಲೇ ಇರ್ತಿದ್ದ. ಇಂದು ರೋಡುಸೈಡ್ ಮೊಬೈಲ್ ಒತ್ತುತ್ತಾ ನಿಲ್ಲುವ ಹುಡುಗರ ನೋಡ್ಕನನೇ ಗೊತ್ತಾದೆ. ಕಾಲ ಬದಲಾತ್ ಅಂತ. ಗದ್ದೆಗೆ ದೈ ಕಮ್ಮ ಹಾಕಿ ಅರಾಮಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ನಾವಿದ್ದವೆ. ಬೇಸಾಯವೇ ಬದುಕಾಗಿದ್ದ ಗೌಡ ಜನಾಂಗ ಇಂದು ಪೇಟೆಗೆ ಕೆಲಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತಾ ಒಳ.

ತಾತ ಅವ್ವಂದಿರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಂಬಾಯಿ, ಅಂಗಿ, ಹೆಂಗ್ಸುಗ ಸೀರೆ ಉಡ್ತಿದ್ದ. ಲಂಗರವಿಕೆ ಹಾಕ್ತಿದ್ದ. ಈಗದ ಮಕ್ಕ ಚೂಡಿ, ಪ್ರಾಕ್, ಜೀನ್ಸ್, ಹಾಕುದು. ಹೈದಂಗ ಸೊಂಟದ ಕೆಳಗೆ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಹಾಕುದು, ಚಡ್ಡಿ ಹಾಕುದು, ನಾವೀಗ ಕಾಣ್ತಾ ಒಳ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನೇ ಅಂಥದ್ದು. ಬದಲಾವಣೆ ಬೇಕಲ್ಲ. ಅದು ಬುಡಿ ಈಗ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತಿಂಬೊದು ಕೂಡ ಬೇರೇನೇ ಆವುಟ್ಟು. ಅಂದು ಗದ್ದೆಲೀ ಬೇಸಾಯ ಮುಗ್ಗ ಮೇಲೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದ ನಟ್ಟಿಕಾಯಿ, ಮರಗೆನ್, ಎಲ್ಲಾ ದನಗಳ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ಲಾಯಿಕ್ ಸೊಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಯ್ದು ತಿಂದು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿ ನೂರು ವರ್ಷ ಬೊಡ್ಡಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರುಗೂ ಇಂದು ಪೇಟೆಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳ ತಂದು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಉಟಕ್ಕೂ ರೆಡಿಮೆಡ್ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಲಾಯಿಕ್ ರುಚಿ ಬರುವಂಗೆ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಿಂದು ಬೊಜ್ಜು ಬೆಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷ ಆಕಾನನೇ ಕುದ್ದಲ್ಲಿ ಆದವೆ...

ಮತ್ತೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಲಂಗ ರವಿಕೆ ಹಾಕ್ತಿದ್ದವು ಈಗ ಜೀನ್ಸ್, ಪ್ರಾಕ್ ಅದು ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಸುರು ಮಾಡ್. ಹೈದಂಗ ಏನೂ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲೇ ಹಿಂಗಾರ

ನಾವೀಗ ಬೇರೆ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನೆ ಇಷ್ಟ ಪಡ್ತಾ ಒಳ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ ಆಕ್ತಾ ಇರುದು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾದವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಆಚಾರ ವಿಚಾರನೂ ಕಾರಣ ಆದೆ.

ಈಗದ ಹೈದಂಗಳಿಗೆ ಗೂಡೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೇ ಹೋಗಲಿ ಲಾಯಿಕ್ ಅಡ್ಲೆ ಮಾಡಿಕೆ, ಹುಲ್ಲು ಹೆರಿಯಕೆ, ಹಾಲು ಕರೆಯಕೆ ಬಾಡ್ಲೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮೊಬೈಲ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಬಲ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಬುಟ್ಟವೆ. ಖಾಲಿ ಮೆದುಳು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಲೈಕ್ ಮಾಡ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಗತ್ತೆ ಹಾಂಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಯುಗ.

ನಾವು ಅದರಂದಲೂ ಬೇಗ ಹೋಕಷ್ಟೆ. ಈಗ ಗದ್ದೆ ನೋಡಿಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಾ ತೋಟ ಆವುಟು. ರಬ್ಬರ್ ಆವುಟು. ಗದ್ದೆಲೀ ನಾಟಿ ಮಾಡ್ಕನ ಪಾಡ್ಕನ ಹೇಳ್ತು ಕಥೆ ಹೇಳ್ತು ಎಲ್ಲಾರ್ ಕೇಳ್ತಿನಾ?.. ಗದ್ದೆ ಹೂಡ್ಕನ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ತಾತ ಅವ್ವನ ಹಕ್ಕಲೆ ಬುಟ್ಟು ಗದ್ದೆ ಕೆಲ್ನ ಮಾಡ್ತಿದ್ದ. ತಾತ ಗದ್ದೆ ಹೂಡ್ಕನ ಮಕ್ಕ ಪೂರ ಗದ್ದೆ ಪುಣಿಲೀ ಸಾಲು ನಿಂತು ನೋಡ್ತು ಎಂಥ ಕುಶಿ. ಜೋಲುಲೀ ಬಿದ್ದುಕಂಡು ಎದ್ದುಕಂಡು ಓಡ್ತಿದ್ದ ಮಣ್ಣಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಮನೆ ಒಳ್ಳೆ ಪುಸ್ತಕ, ಮೊಬೈಲ್, ಟಿ.ವಿ. ಮುಂದೆ ಕುದ್ರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಎಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

ಅಂದು ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿಗ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆತ್ತ ಬೊಳ್ಳಿ ತಂದು ಹೆಡಗೆ, ಭರ್ಜಿ ಚಿಪ್ಪಿ ಸೆಡೆ, ಕುಕ್ಕೆ, ಪೂರ ಮಾಡ್ತಿದ್ದ. ಅಂಥ ಕರಕುಶಲತೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತ.

ಈಗ ಎಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುದ್ದು ಮಾತಾಡುವಷ್ಟು ಪುರುಸೊತ್ತು ಇಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಲವೂಕೆ ಕೆಲಸ, ಕೆಲಸ, ಕೆಲಸ. ಮನೆಕೆಲ್ನ, ತೋಟದ ಕೆಲ್ನ ಆದರೂ ಆದು. ಈಗದ ಜನ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋದು. ಅದು ಎಷ್ಟೆ ಕೇಳು ಕೆಲ್ನ ಆದರೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಕೈಂದ ಸಂಬಳ ಪಡಿವಂತ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲ್ನ ಆದರೂ, ಪೇಟೆಗೆ ಹೋದು ಅದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ.

ಹಪ್ಪಳ, ಸಾಂತನೀ, ಮಾಂಬಳಕ್ಕೆ, ಮುಳ್ಳ, ಮೂಡೆಗೆ, ಸಮಯನೇ ಇಲ್ಲೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಶಾಲೆಗೆ ಕರುಕೊಂಡು ಹೋಕೆನೂ ಪುರುಷೊತ್ತು ಇಲ್ಲೆ. 8 ಗಂಟೆ ಆಕನ ಹೋಕು, ಎಂಟು ಗಂಟೆ ಆಕನ ಬರೋಕು. ಮತ್ತೆ ಗಡಿಬಿಡಿಲೀ ಕೆಲ್ನ ಮುಗ್ಗುದು ಊಟ ಮಾಡಿ ಸುಸ್ತು ಅಂತ ಮಲ್ಲಿರೇ ದಿನ ಮುಗ್ತು.

ಮತ್ತೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರಿಸಿಕೆ, ಮಾತಾಡಿಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಉಟ್ಟು, ಅವ್ವ ತಾತಾ ಇದ್ದ ಮನೆ ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವಾರೂ ಇದ್ದವೇ.... ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಕ್ಕ ದಾರಿ ತಪ್ಪುವೆ ಹೇಳುವವು ಕೇಳುವವು ಯಾರು ಇಲ್ಲೆ.
ಕಿಸೆಗೆ ಬಂದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟವೇ ಮತ್ತೇನು.....

ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಇದ್ದವೇ....

ಇನ್ನು ಕುಟುಂಬದವು. ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರೋಕು ಅಂದರೇ ಊರನ
ಜಾತ್ರೆನೂ, ಕುಟುಮಲಿ ಕಲಿಯಾಟ, ದೈವ ನಡಾವಳಿ ಆಕನಾ ಒಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ
ಹೊರಗೆ ಬಂದವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದವು ಕೂಡ ದೇವರ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿಗಾದರೂ
ಬಂದು ಕೈ ಮುಗ್ದವೇ. ಆಗ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರ ಮಾತಾಡಿರೆ ಮತ್ತೆ ಕುಟುಮಲೀ
ಮೊದ್ದನೂ ಬೊಜ್ಜನೂ ಆಕು. ಆಗ ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಸಿಕ್ಕುವೆ.
ಅದು ಬುಟ್ಟರೇ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಕೆಲಸ. ವಾರದ ರಜೆಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಆಚೆ ಮನೆಗೆ
ಹೋಗಿ ಬಂದರೇ ಹೆಚ್ಚ್.

ರಜೆ ಇರ್ಕನ ಇಜಲ್ಲೀ ಬಂದ ಕಾಡುಹುಲ್ಲು ಕೀಳ್ಕೊ. ಕಣಿ ಕೆರುಕುದಾ,
ಗಂಡಸರು ಮಾಡ್ತೆ ಹೆಂಗಸರು ವಾರದ ಬಲೆ ಪೂರ ತೆಗ್ಗ್ ಮನೆಲಾಯಿಕ್
ಮಾಡ್ತೆ. ಆಗಲೇ ರಜೆಯ ಹಿಂಬೊತ್ತು ಆತಲ್ಲ. ಮಾರನೇ ದಿನಂದ ಅದೇ
ಪುನರಾವರ್ತನೆ.

ಇನ್ನು ಪೇಟೆಲಿ ಇದ್ದವು ಕೇಳೋಕ? ನಮ್ಮ ರೂಮುಂದ ಆಚೆ ರೂಮ್‌ಲೀ
ಯಾರೆಲ್ಲ ಒಳ ಎಷ್ಟು ಜನ ಒಳನೂ ಗೊತ್ತೆ. ಹಿಂಬೊತ್ತು ಹೊರಗಿಂದ ಬಂದು
ಮನೆಗೆ ಹೊಕ್ಕರೆ ಮತ್ತೆ ಬೊಳ್ಳಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಬಾದು. ಆಟೊನೋ ಗಾಡಿನೋ
ಹತ್ತಿ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯೂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಸುಖನೂ ಇಲ್ಲೆ.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೊರಗೆ ಬುಡುವ ಹಂಗಿನೂ ಇಲ್ಲೆ.
ಮಕ್ಕಳೂ ನಾಕು ಗೋಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಪುಸ್ತಕ ಓದಿನೋ ಟಿ.ವಿ. ಮೊಬೈಲು ಮಧ್ಯೆನೋ
ಜೀವನ ಸಾಗುವೆ.

ಈ ಮೊಬೈಲ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕ ಓದುದು ಏನಾರು
ಬರೆಯೂದರ ಜನ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡ್ಕೊಳ. ಇದು ವಿಷಾದ.

ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾಕೆ ಮಾತ್ರ ಓದುವೇ ಹೊರತು ಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ಓದುದು ಕಮ್ಮಿ
ಆವುಟು. ಅದೇ ಕೈ ಕಾಲು ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ತಲೆ. ಕೇವಲ ತಲೆ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ತು ಈ
ಯುಗಲಿ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧ ಮದುವೆ, ಬೊಜ್ಜ, ಕೂಸುನ ತೊಟ್ಟು
ಇದೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಆವುಟು ಅಂತ ಹೇಳ್ತೆ, “ಹತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಹದಿನೆಂಟು
ಗೋತ್ರ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರೇ” ಅಂತ ಹೇಳುವ ಊರ ಗೌಡನ ಹೇಳಿಕೆ.
ಈಗದ ಹೈದಂಗಗಳಿಗೆ ಬಂದದೇನಾ? ಅದೇ ಸಿನಿಮಾ ಡೈಲಾಗ್ ಎಷ್ಟು ಲಾಯಿಕ್
ಹಿಂಗಾರ

ಹೇಳ್ವೆ ಸಿನಿಮಾ ಪದ್ಯ ಹೇಳುವಾ ಈಗದವು ಹೆಣ್ಣು ಇಲ್ಲಿದು, ಆರತಿ ಎತ್ತುವ ಪದ್ಯ ಬಂದದೇನಾ ಇಲ್ಲೇ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜೋಶ್ ಇಲ್ಲೆ, ಥ್ರಿಲ್ ಇಲ್ಲೆ. ಹಾಂಗೆ ಅದರ ಮುಂದುವರೆಸುವ ಗೊಜಿಗೆ ಹೋದ್ಲೆ. ಈಗ ಏನಿದ್ದರೂ ಡಿ.ಜೆ. ಬ್ರೇಕ್‌ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಸಿನಿಮಾ ಪದ್ಯ ಇದ್ದೇ ಸೊಂಟ ಕುನ್ನುವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಧಿಗ ತೀರ ಕಮ್ಮಿ ಆವುಟು. ಮಾಡೊಕ್ಕಲ್ಲ ಅಂತ ಮಾಡ್ಲೆ ಹೊರತು ಅದರ ಮಹತ್ವ ತಿಳ್ಳು ಪೊರ್‌ಲುಲೀ ಮುಂದೆನೂ ಒಳಿಯಾಕು ಅಂತ ಯಾರು ಮಾಡ್ತಲೇ. ಈಗ ಮದುಮಂಜ. ಮೆದುಳಿಗೆನ ಅಲಂಕಾರನೂ ಬದಲಾವುಟು. ಜುಬ್ಬಾ, ಕುರ್ತಾ, ಗೂಡೆಗಳಿಗೆ, ತಿಹಂಗಾ, ಜೋಲಿ ಅಂತ ಮದೊಳಿಗೆನೂ ಜರೀಸೀರೆ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು.

ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ತಲೆ ಕೂದಲು ನೈದು, ಜಡೆ ಹಾಕಿ, ಹೂವು ಮುಡಿವಾ ಬದ್ಲು, ಸಿನಿಮಾ ಗೂಡೆಗಳಾಂಗೆ ಕೂದಲು ಬುಟ್ಟು ಮದ್ದೆ ಆದವೆ. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಹೂವು ಮುಡಿದು? ಅದೇ ಎಲ್ಲವೂಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟ ಆವುಟು. ಅದೇ ಹೇಳ್ತಲ್ಲ.... ವಿದೇಶಿ ಪ್ಯಾಷನ್ ಅಂತ ಇನ್ನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲೀ ಬದಲಾವಣೆ ಆದೆ.

ಜನಪದ ನೃತ್ಯಗಳ ಬುಟ್ಟು ಬ್ರೇಕ್ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ನಾವುಗೆ ಇಷ್ಟ ಆಕ್ತಾ ಉಟ್ಟು ಇದರ ನಾವು ವಿರೋಧಿಸುವಂಗೆ ಇಲ್ಲೆ ಏಕೆಂದರೆ.. ಹಳೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೋಗಿ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಾತು. ಅದೇ ಹಳೇ ಜನ ಹೋಗಿ ಹೊಸ ಜನಗ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆ ಬರ್ತಾ ಉಟ್ಟು ಹೊಸತನ ಬಯಸುವ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡೋಕು.

ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರನ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೂರ ಮಾಡಿಕಾಗದು. ಏಕೆಂತೇಳ್ವೆ ನಾವು ಭಾರತ ದೇಶದ ಮಕ್ಕ. ನಾವು ಬೇರೆ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅನುಸರಿಸಿಕ್ಕೆ ಆಗದು. ಹಂಗೆ ಮಾಡ್ಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಮೂಲೆ ಗುಂಪು ಮಾಡ್ಲೆ ಆದೆ. ಆದಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಆಚಾರ ವಿಚಾರನ ಉಳ್ಳಮ. ಹಬ್ಬಗಳ ಮದುವೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಮ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳ ಉಳ್ಳಮ ಬರವಣಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಮ ನಮ್ಮ ದೇಶ, ನಮ್ಮ ಜನ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಮ.

ಶತರಣ್ಯ ಕೋಲ್ಚಾರ್.

D/o ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಗೌಡ ಕೋಲ್ಚಾರ್,
ಕೋಲ್ಚಾರ್ ಅಂಚೆ, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು,
ಆಲೆಟ್ಟಿಗ್ರಾಮ, ದ.ಕ.ಜಿಲ್ಲೆ.
ಮೊ : 9449061790.

ಗಾದೆ ಗಮ್ತ

ಅ ಕಾರದ ಚಮತ್ಕಾರ (ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಂದ)

24. ಅಡಿಕೆಗೆ ಹೋದ ಮಾನ ಆನೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಬಾದುಲೆ.
25. ಅಡಿಗೆ ಬಿದ್ದರೂ ಮೂಕು ಮ್ಯಾಲಿಂತ ಹೇಳ್ವಂಗೆ
26. ಅತಿಯಾದರೆ ಅಮೃತನೂ ವಿಷ.
27. ಅತಿಯಾಸೆ ಗತಿಕೇಡು.
28. ಅತೆಗೊಂದು ಕಾಲ ಸೊಸೆಗೊಂದು ಕಾಲ.
29. ಅತೆ ಒಡ್ಡ ಪಾತ್ರಗೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲೆ.
30. ಅತೆ ಮ್ಯಾಲಿನ ಸಿಟ್ ಕೊತಿಮ್ಯಾಲೆ.
31. ಅದರಕ್ಕೆ ಕೆಹಿ ಉದರಕ್ಕೆ ಸಿಹಿ.
32. ಅನ್ನ ಹಾಕಿದ ಮನೆಗೆ ಕನ್ನ ಹಾಕಿದ.
33. ಅನ್ನದಂಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ನೂಲಿನಂಗೆ ಸೀರೆ.
34. ಅನ್ನ ಹಳಸಿತ್ ನಾಯಿ ಹಸಿದಿತ್.
35. ಅನ್ನ ಹಾಕಿದ ಮನೆ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದ ಹೊಲ ಹಾಳಾದುಲ್ಲೆ.
36. ಅಪ್ಪನ ಅಪ್ಪಾಂತೇಳದಂವ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಹೇಳಿದನಾ?
37. ಅಪ್ಪಾ ಅಮ್ಮನ ಜಗಳಲಿ ಕೂಸು ಲಾಚಾರಾತ್.
38. ಅಭ್ಯಾಸದಂಗೆ ಆಟ, ಬೇಸಾಯದಂಗೆ ತೋಟ.
39. ಅಯ್ಯ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋಡ್ ಹೆಣ್ಣ್ ಜೋಬು ನೋಡ್.
40. ಅರಿಯನೆಂದರೆ ಅರುವತ್ತು ಗುಣ.
41. ಅರಿಯಕೆ ಎಲ್ಲವು ಇದ್ದೂ ಕುಡಿಯಕೆ ಒಬ್ಬನೇ.
42. ಅರುವತ್ತಕ್ಕೆ ಅರುಳೋ ಮರುಳೋ.
43. ಅಲ್ಪಂಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಬಂದರೆ ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಲಿ ಕೊಡೆ ಹಿಡ್ತಿಕಂಡದೆ.
44. ಅಲ್ಪರ ಸಂಗ ಅಭಿಮಾನ ಬಂಗ.
45. ಅವರವರ ಕೈ ಅವರವರ ತಲೆಗೆ
46. ಅವಸರವೇ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
47. ಅವಂಗೆ ಅರಿವೆ ಚಿಂತೆ ಮಗಳಿಗೆ ಮಿಂಡನ ಚಿಂತೆ.
48. ಆಶ್ಲೇಷ ಮಳೆ ಕೈತುಂಬಾ ಬೆಳೆ.
49. ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಉದಾಸೀನವೇ ಮದ್ದ.
50. ಅಳಿಯ ಮನೆ ತೋಳಿಯ.
51. ಅಳಿಯ ಅಲ್ಲ ಮಗಳ ಗಂಡತ ಹೇಳ್ವಂಗೆ.
52. ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ಮಳಲು ಭಕ್ತಿ.
53. ಅಳ್ಳೆಗಂತ ಹೊಡ್ಡಗುಂಡು ಉಳ್ಳಿಗಾತ್.

(ಮುಕ್ತ)

ಶುಕ್ಲಚನ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ

ಕುಂಬಳದಾಳು,
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು,
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.
ಹಿಂಗಾರ

2. ಗಾದೆಗ (ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಂದ)

83. ಅತ್ತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಸೊಸೆ.
84. ಗಂಡನ ತಾಳಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಳ.
85. ತಾಯಂತ ಮಕ್ಕ, ನಾಯಂತ ಬಾಲ.
86. ರೋಗಿ ಬಯಸಿದ್ದ ಹಾಲನ್ನ ವೈದ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದ ಹಾಲನ್ನ.
87. ಮೊನ್‌ಕಂಡ ಕೊತ್ತಿನಂಗಿ.
88. ಒಲೆ ಕೋಳಿ ಒಕ್ಕಿದೆ.
89. ಎತ್ತನ ಬೇನೆಗೆ ಕೋಣಕ್ಕೆ ಬರೆಹಾಕಿತು.
90. ಇಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸು ಹುಳ್ಳುಹುಳ್ಳಂಗಿ.
91. ರಾಯರ ಕುದುರೆ ಕತ್ತೆ ಆದಂಗಿ.
92. ಕಾಂಬಕನ ಬಾರದ ಸಿಟ್ಟು ಉಂಬಕನ ಬಾತ್.
93. ಬೇರೊಬ್ಬನ ಕೋಪಲಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಪರ್ವಿಕಾತ್.
94. ಮೀಸೆ ಕೀಳಾಕನ ಬಾರದ ಸಿಟ್ಟು ರೋಮ ಕೀಳನ ಬಾತ್.
95. ಕರ್ಜೂರ ಹಣ್ಣಾಕನ ಕಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಹುಣ್ಣಾದಂಗಿ.
96. ಕುರ್ದಂಗಿ ಸೂಟೆ ಕೊಟ್ಟಾಂಗಿ.
97. ಕಿವುಡನ ಕೈಲಿ ಕಿನ್ನರಿ ಕೊಟ್ಟಂಗಿ.
98. ಕೋಣನ ಮುಂದೆ ಕಿನ್ನರಿ ಬಾರ್ನಿದಂಗಿ.
99. ಲೆಕ್ಕಕ್ಕುಟ್ಟು ಅಳ್ತೆಗಿಲ್ಲೆ.
100. ಕಡ್ಡವೆಗೆ ಕಾಲ್ ಬೊಜ್ಜಿಕನ ನಾಯಿಗೆ ಉಚ್ಚೆ ಬಾತ್.
101. ಕೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳ ತಿಂಬಕೆ ಮಳ್ಳ.
102. ಕಾಸಿಲ್ಲದಂವ ದೋಣಿಗೆ ಮುಂದೆ ಕಾಲ್ ಹಾಕೊಕು.
103. ದೀಪಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಎಣ್ಣೆ ಆರ್‌ಕನ ಮುಟ್ಟ.
104. ಪಾಪದ ಕೊಡಪ್ಪಾಣ ತುಂಬೊಕು.
105. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವಂಗಿ ಯಾವ ಇಚ್ಛೆ ಉಟ್ಟು.
106. ಕುದ್ಡನ ಬೇಟೆ ಆಕನೇ ಗೊತ್ತು.
107. ಇರ್‌ಕನ ರಾಜ ಕೈತಪ್ಪುಕನ ಕುರೆ.
108. ಬೋಪನ ಕಥೆಲಿ ಅಪ್ಪಂಗಿ ಕಷ್ಟಾತ್.
109. ನಂಜೆಳಂಗಿ ಮೊಟ್ಟೆಲಿ ಕಿಚ್ಚೆ.
110. ಸುಟ್ಟತಿಂಬಕೆ ಗೇಣ್ ಉದ್ದ ಗೇಣ್ ಇಲ್ಲೆ.

ಪದ - ಪದಾರ್ಥಗ

1. ಅಂಗಿ : ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಅಂಗಿನ್' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅಂಗಗಳಿಂದ ಕೂಡ್ತದ, ಅವಯವಗಳಿಂದ ಕೂಡ್ತದ, ಮುಖ್ಯವಾದ ತ ಅರ್ಥವುಟ್ಟು, ಅಂಗಾನಿ ಅಸ್ತ ಸಂತಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥಲಿ ಅಂಗ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಇನಿ: ತೇಳುವ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರ್ತದೆ. ಇದಿಕ್ಕೆ ಅಂಗ ಇರುದು ತೇಳುವ ಅರ್ಥ. ಅಂಗಿನ್ ಶಬ್ದ ಕನ್ನಡಲಿ ಅಂಗಿ ಆದೆ. ಅರೆಬಾಸೆಲು ಅಂಗಿತೇಳುವ ಪದನ ಬಳಸುವೆ. ಆಗ ಅದಿಕೆ ಮೈಗೆ ಧರ್ತುವ ಉಡುಪು, ಕವಚತೇಳುವ ಅರ್ಥ ಬಂದದೆ.

ಒಂದು ಗಾದೆ ಉಟ್ಟು - 'ಅಂಗಿಕೊಟ್ಟು ಭಂಗಿ ಸೇದಿ ಮಂಗನಾತ್'. ಭಂಗಿನ ಮೇಲಿನ ಆಸಂದ ತಾನು ಹಾಕಂಡಿದ್ದ ಅಂಗಿನ ಕೊಟ್ಟು ಅದಿಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಭಂಗಿನ ತಗಂಡ್ ಸೇದಿತ್ಗಡ. ಆಮೇಲೆ ಬೆತ್ತಲೆ ಓಡಾಡಕಾತ್ಗಡ. ಅವ ಮಂಗನಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನ್? ಅಂಗಿ ಶಬ್ದನ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳೊಟ್ಟಿಗೂ ಸೇರ್ತಸಕ್. ಆಗ ಬಗಲಂಗಿ, ನಿಲುವಂಗಿ, ದೊಡ್ಡಂಗಿ, ಗಿಡ್ಡಂಗಿ ಹಿಂಗೆ ಶಬ್ದಗಳಾದೆ.

2. ಅಂಜುಬುರುಕ: ಕನ್ನಡಲಿ 'ಪುರುಕ' ತೇಳುದು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ. ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವನ ಹೇಳಕನ ಈ ಪ್ರತ್ಯಯನ ಸೇರ್ತಸೊಕು. ಅಂಜು=ಹೆದರ್ ಹೆದರುವ (ಅಂಜುವ) ಸ್ವಭಾವದಂವ ಅಂಜು ಬುರುಕ. ಅಂಜು+ಪುರುಕ=ಅಂಜುಬುರುಕ. ಸಮಾಸಲಿ 'ಪ' ಕಾರ 'ಬ' ಕಾರ ಆಗುಟು. ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಅಂಜುಬುರುಕನ ಹೆದರ್ ಪುಕ್ತತನು ಹೇಳುವೆ. ಪುಕ್ತಲ್ ಸ್ವಭಾವತೇಳರೆ ಹೆದರುವ ಗುಣದವತ ಬಳಸುವೆ. ಇನ್ನ್ ಅಳುಬುರುಕ ತೇಳರೆ ಮರ್ತುವ ಸ್ವಭಾವದಂವ, ಹೀಂಗಿನೆ ಲಂಚುಬುರುಕ, ಸುಳ್ಳುಬುರುಕ, ಚಾಡಿಬುರುಕತ ಶಬ್ದಗಳನ ಮಾಡಿರೆ ಸ ತಪ್ಪಾದುಲ್ಲೆ. ಇವೆಲ್ಲ, ಈಗ ಮಾಮೂಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪದಗ.

3. ಅಂತಸ್ತು : ಕನ್ನಡಲಿ ಪ್ರಚಾರಲಿರುವ ಈ ಶಬ್ದನ ಮೂಲ ನಿಶ್ಚಯ ಆತ್ಮಲೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಂತಃಸ್ತು ತೇಳುವ ಶಬ್ದನ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವೆ. ಅಂತಃಸ್ತು, ಅಂತಸ್ಥಿತ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ನಡುಲಿ ಸೇರ್ತಸಿದ, ಒಳಗನ, ಒಳಗಿರುವತೇಳುವ ಅರ್ಥಉಟ್ಟು, ಆದ್ದರ್ಂದ ಅಂತಸ್ತು ತದ್ವವ ಆಗಿರುದು. ಕನ್ನಡಲಿ ಅಂತಸ್ತು ಪದಕ್ಕೆ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದ್ ಸೇರ್ತಸುದು, ಮಹಡಿ, ಉಪ್ಪರಿಗೆ, ದರ್ಜೆ, ಮಟ್ಟತೇಳುವ ಅರ್ಥ ಉಟ್ಟು, ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಮಾಳಿಗೆ, ಮಾಡಿ ತೇಳುವ ಪದನ ಬಳಸುವೆ.

ಡಾ| ಕೋರನ ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಕಾಶ್
ಆಧಾರ

ಪ್ರಜೆ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ-ಇಗೋ ಕನ್ನಡ.

ಮನೆಮದ್ದ

1. ಕೆಸ್ತ್ ಹುಣ್ಣಿಗೆ : ರಾತ್ರಿ ಕಾಲ್‌ಗಳ್ಳ ಲಾಯ್ಕಾಗಿ ತೊಳ್ಡ್ ಆರಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಮದ್ದ ಹಾಕಕು. ಕಾಫಿ ಮತ್ತೆ ಯಾಲಕ್ಕಿ ತೋಟಗಲ್ಲಿ ಕಾಂಬಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ದೊಡ್ಡ ತಿಮರೆ (ಎಮ್ಮೆ ತಿಮರೆ)ನ ತಂದ್ ಓಡುಲಿ ಅದ್ ಕಪ್ಪು ಆಗುವ ಹಂಗೆ ಹೊರ್ದ್ ಅದರ ಹೊಡಿ ಮಾಡಕು. ಈ ಹೊಡಿಗೆ ಬೇವಿನೆಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಕೋಳಿ ಗರಿಲಿ ಹುಣ್ಣಿರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ದಿನಕೆ 2-3 ಸರ್ತಿ ಸವುರಕು. ಆ ಸಮಯಲಿ ಒಂದೆರಡ್ ದಿನ ಕೆಸ್ತ್ಗೆ ಹೋಕಾಗದ್. ಹಿಂಗೆ ಮಾಡರೆ ಕೆಸ್ತ್ ಹುಣ್ಣು ಗುಣ ಆದೆ.

2. ಸಳಿಜರಕೆ - ಶೀತಂದ ಬರುವ ಸಳಿಜರಕೆ ಗಜ್ಜುಗ (ಚಿಟ್ಟಿ ಗೋಲಿ) ಗಿಡದ 2-3 ಕೊಡಿನ ತಂದ್ ಅದಿಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಒಳ್ಳೆಮೆಣ್ಣ್ ಸೇರಿ ಅರ್ದ್ ಸಿಕ್ಕುವ ರಸನ ಒಲೆ ಮೇಲೆ ಮಡ್ಗಿ, ಕುದ್ನಿ, ಸೋಸಕು. ಈ ರಸಾಯನನ ದಿನಕೆ 2-3 ಸರ್ತಿ ಕುಡ್ನರೆ ಸಳಿಜ್ಜರ ಗುಣ ಆದೆ.

3. ನರ್ಪಜ (ಬಿಳಿ ಜುಂಗುನ ದಪ್ಪ ಕಂಬಳಿ ಹುಳ) ಮುಟ್ಟರೆ - ಸಣ್ಣ ಬರೆಗಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿರುವ ಹುಲಿ ಉಗುರು ಗಿಡಗಳ ತಂದ್ ನರ್ಪಜ ಮುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿಗೆ ಉಜ್ಜುತಿದ್ದರೆ ತೊರ್ರಟ ಇಲ್ಲದಾದೆ.

4. ಎಳೆ ಪ್ರಾಯಲಿ ತಲೆ ಕೂದ್ಲ ಬೆಳ್ಳಂಗಾಗಿದ್ದರೆ - ಗದ್ದೆಗಳ ಕಿಕ್ಕರಿ (ಕೆಳಗಿನ) ಏರಿಲಿ ಮಣ್ಣ್ ಮಡ್ಗಿದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಗರ್ಗ (ಭೃಂಗರಾಜ)ನ ತಂದ್ ಕುಟ್ಟಿ ರಸ ತೆಗ್ಗ್ ತಲೆಗೆ ಉಜ್ಜಿ, 1-2 ಗಂಟೆ ಕಳ್ಡ್ ತಲೆ ತೊಳ್ಳರೆ ಬಿಳಿ ಕೂದ್ಲ ಕಪ್ಪಾದೆ.

5. ಕಟ್ರ (ಅರ್ಜೀರ್ಣ) ಆಗಿದ್ದರೆ ಕಟ್ರ ಬಳ್ಳಿ (ಅರಿಕೆ ಬಳ್ಳಿ) ಸೊಪ್ಪುನ ಕುಟ್ಟಿ ರಸ ತೆಗ್ಗ್ ಅದಿಕೆ 2-3 ಒಳ್ಳೆಮೆಣ್ಣ್ ಮತ್ತೆ 2-3 ಎಸ್ಕ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಸೇರಿ ಕಸಾಯ ಮಾಡಿ ಕುಡ್ನರೆ ಕಟ್ರ ವಾಸಿ ಆದೆ.

6. ಉಗುರು ಸುತ್ತಿಗೆ - ಬೆಳ್ಳದ ಕೌಂಟಿಕಾಯಿ (ಕವಟೆ ಕಾಯಿ)ನ ತಂದ್ ಅದರ ತೂತ ಮಾಡಿ ಉಗುರು ಸುತ್ತು ಆದ ಬೆರಳನ ಅದರೊಳಗೆ ಇಟ್ಟಕಣಕು. ಹಿಂಗೆ 1-2 ದಿನ ಮಾಡ್ತೆ ಉಗುರು ಸುತ್ತು ಇಲ್ಲದಾದೆ.

7. ಬಾಯಿ ಹುಣ್ಣಿಗೆ - ನುಗ್ಗೆ ಮರದ ಎಳೇ ಸೊಪ್ಪುನ ತಂದ್, ತೊಳ್ಡ್, ಬಾಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ, ಲಾಯ್ಕಾಗಿ ಅಗ್ಡ್ ತಿಂದರೆ ಬಾಯಿ ಹುಣ್ಣ್ ಗುಣ ಆದೆ.

8. ಕಣ್ಣಿರಿ, ಕಣ್ಣ ಕೆಂಪಗಿದ್ದರೆ - ಬರೆಗಳ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ಪಾಂಡಿ ಬಳ್ಳಿದ್ ತೊಂಬೆ (ಹೃದಯ) ಹಂಗಿರುವ ಸೊಪ್ಪುಗಳ ತಂದ್, ತೊಳ್ಳ್ದ, ಅರಕಲ್ಲಲಿ ಅರ್ದ ಕಣ್ಣ ರೆಪ್ಪೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಡ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿರೆ ಕಣ್ಣಂದ ಒಂದೇ ಸಮ ನೀರ್ ಹೊರಗೆ ಹರ್ದ್, ಕಣ್ಣಿರಿ ವಾಸಿ ಆದೆ.

9. ಕೆಮಿ ಬೇನೆಗೆ - ಒಂದೆರಡ್ ನೀರುಳ್ಳಿ ಗೆಂಡೆಗಳ ತುರ್ದ ಒಂದು ಚಮಚದಷ್ಟ್ ರಸ ತಕಣಕು. ಈ ರಸನ ಸಣ್ಣ ಉರಿಲಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡ್ ಸಲದಂತೆ ಎರಡ್ ಹನಿಗಳಷ್ಟ್ ಕೆಮಿಗೆ ಹಾಕ್ತಿದ್ದರೆ ಕೆಮಿ ಬೇನ ಗುಣ ಆದೆ.

10. ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳಿಗೆ - ಒಳ್ಳೆ ಹಣ್ಣಾದ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣಿನ ಕೈಲಿ ಲಾಯ್ಕಾಗಿ ಕಿವುಂಚಿ (ಕಿವುಚಿ) ಸುಟ್ಟಗಾಯಗಳಿಗೆ ಲೇಪ ಹಾಕ್ತಿದ್ದರೆ ಗಾಯಗಳ ಉರಿ ಮತ್ತೆ ಗುಳ್ಳೆಗ ಇಲ್ಲದಾದೆ.

11. ಅಂಗಾಲ್ ಒಡ್ಡದಿದ್ದರೆ - ಹಾಗಲ ಬಳ್ಳಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೊಪ್ಪು ತಂದ್ ಕುಟ್ಟಿ ರಸ ತೆಗ್ದ ಒಡ್ಡ ಹಿಮ್ಮಡಿ ಮತ್ತೆ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಲೇಪ ಹಾಕ್ತಿದ್ದರೆ ಒಡ್ಡ ಭಾಗಗ ಕೂಡಿಕಂಡವೆ.

12. ಅರಿಶಿನ ಕಾಮಾಲೆಗೆ - ಒಂದು ವಾರ ಮುಟ್ಟ ದಿನಾ ದೊಡ್ಡಪತ್ತೆ (ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ) ಎಲೆಗಳ ತಿಂತಾ ಇದ್ದರೆ ಅರಿಶಿನ ಕಾಮಾಲೆ ರೋಗ ವಾಸಿ ಆದೆ.

13. ದೊಂಡೆ (ಗಂಟ್ಟು) ಬೇನೆಗೆ - ಉಗುರು ಬೆಚ್ಚಗಿನ ನೀರಿಗೆ ಒಂದು ಚಟಕಿ ಅರಿಶಿನ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪು ಬೆರ್ರಿ ಆ ನೀರ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿರೆ ದೊಂಡೆ ಬೇನೆ ನಿವಾರಣೆ ಆದೆ.

14. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಕಫಕ್ಕೆ - ಸಣ್ಣ ಚುಂಡೆದ್ ಎರ್ದ ಬೇರ್ಗಳ ತಂದ್ ಒಂದಾನ ಹಸಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದ್ನ ಬಿಸಿಮಾಡಿ, ರಸ ತೆಗ್ದ ಅದಿಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ಮೆಣ್ಣ್ ಕಾಳನ್ ಸೊಲ್ಪ ಸಂವ್ಡ್ ಕುಡ್ಲಿರೆ ಕಫ ಗುಣ ಆದೆ.

15. ಒತ್ತಲೆ ನೋವು (ಅರೆತಲೆ ನೋವು)ಗೆ- ತುಂಬೆ ಸೊಪ್ಪುನ ನುಣ್ಣಿಗೆ ಅರ್ದ ಅದರ ಹದ ಆಗಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ಹಣೆಗೆ ಲೇಪ ಹಾಕಿರೆ ಒತ್ತಲೆ ನೋವು ಗುಣ ಆದೆ.

16. ಕೆಮಿ ಸೋರುತ್ತಿದ್ದರೆ - ಕಾಮ ಕಸ್ತೂರಿಗಿಡದ ಸೊಪ್ಪುನ ತಂದ್ ಕಾಯೆಣ್ಣೆ (ತೆಂಗಿನೆಣ್ಣೆ) ಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಸಿಮಾಡಿ ಅದ್ ತಣ್ಣಗಾದ ಮೇಲೆ ಎರಡ್ಹನಿ ಎಣ್ಣೆನ ಎರಡೊತ್ತು ಕೆಮಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕ್ತಿದ್ದರೆ ಕೆಮಿ ಸೋರುದು ವಾಸಿ ಆದೆ.

17. ನಾಲಿಗೆ ಅಗ್ರಕೆ - ಪೇರಳೆ ಗಿಡದ ಚಿಗ್ಗರನ್ ಬಿಸಿ ನೀರ್ಲಿ ಅರ್ದ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದ್ ಚಮಚದಷ್ಟ್ ಕುಡುಸಕು. ಇದ್ದಿಂದ ಅಗ್ರ ವಾಸಿ ಆದೆ.

18. ಬಿಳಿ ಮಚ್ಚೆ (ಚಿಬ್ಬು)ಗೆ - ಎರಡ್ ಹಿಡಿಯಷ್ಟ್ ಮದರಂಗಿ ಸೊಪ್ಪುನ 1/2 ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕುದ್ಲಿ 2 ಲೋಟದಷ್ಟ್ ಆಕನ ಇಳ್ಳಿ, ತಣ್ಣೆ ಹಿಂಗಾರ

ಕುಡಿಯಕು. ಇದ್ದಿಂದ ಚೆಬ್ಬು ಇಲ್ಲದಾದೆ.

19. ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳಿಗೆ - ನಾಲ್ಕು ದೊಡ್ಡ ಪತ್ರ ಸೊಪ್ಪಿಗೆ ಎರಡುಕಲ್ಲು ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ ರಸ ತೆಗ್ಗಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ನಾಕ್ ದಿನ ಕುಡ್ಡರೆ ಪಿತ್ತದ ತೊಂದರೆಗೆ ಹೊರ್ನ್ ಹೋದೆ.

20. ಕುರುನ ಹಣ್ಣು ಮಾಡಿಕೆ - ಅತ್ತಿಮರದ ಹಾಲ್‌ನ ಕುರುನ ತುದಿನ ಬುಟ್ಟು, ಕುರುನ ಸುತ್ತ ಮೂರು ಸರ್ತಿನಂಗಿ ಒಂದು ವಾರಕೆ ಮುಟ್ಟು ಉಜ್ಜರೆ ಕುರು ಹಣ್ಣಾದೆ.

21. ಚಳಿಗಾಲಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಕಾಲ್‌ಬೇನೆಗೆ - ಕರಿ ಉಮ್ಮತ (ದತ್ತೂರಿ) ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳ ರಸ ತೆಗ್ಗಿ ನೋವಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಉಜ್ಜುತ್ತಿದ್ದರೆ ನೋವು ಕಡಿಮೆ ಆದೆ.

ಶುಕ್ಲಚನ ಜ್ಯೋತಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ

ಕುಂಬಳದಾಳು ಗ್ರಾಮ,

ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು,

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಹಿಂಗಾರಕೆ ನೀವೂ ಬರೆನಿ

ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನೀವು ಕತೆ, ಪದ್ಯ, ಲೇಖನ, ಅಡುಗೆ, ರಂಗೋಲಿ, ಅನುಭವ, ಗಾದೆ, ಪದಕೋಶ ಇಂತದರೆಲ್ಲ ಬರ್ದ ಕಳ್ಳಿ. ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಆದ ಸಾಹಿತ್ಯನ ಪ್ರಕಟಿಸಿವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬರೆವು ಬರ್ದರ ಒಮ್ಮೆ, ಇಮ್ಮೆ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಓದಿ ತಿದ್ದಿ ಬರೆನಿ. ಮನ್ನಿಗೆ 'ಈಗ ಸರಿ ಆತ್'ತ ಆದ ಮೇಲೆ ಫುಲ್‌ಸ್ಟೇಪ್ ಹಾಳೆಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬರೆನಿ. ಮಾರ್ಜನ್ ಬುಟ್ಟು ಬರೆನಿ. ಬರವಣಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸೊಂತದ್ದಾಗಿರಲಿ. ಅದೇ ಹಾಳೆಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ತಿ ಹೆಸ್ರ್, ವಿಳಾಸ, ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆನ ಬರೆನಿ.

ಹಿಂಗಾರದ ವಿಳಾಸ : ಸಂಪಾದಕರ

ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

1ನೇ ಮಹಡಿ, ಕಾಫಿಕ್ಯಪಾ, ರಾಜಾಸೀಟ್ ರಸ್ತೆ, ಮಡಿಕೇರಿ - 571 201

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ

ಇ-ಮೇಲ್ : arebaseacademy@gamil.com

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ : www.arebhasheacademy.com

ದೂರವಾಣಿ : 08272 223055

ಮದ್ದನ ಬಂಡಾರ - ಕೆಸ

ಕೆಸ ಮದ್ದಿಗೂ ಬೇಕ್, ಊಟಕೂ ಬೇಕ್

ನಂಗೇ ಗೊತ್ತಿರ್ವಂಗೇ ಕೆಸಂತೇಳೆ ನಾಡಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳದವುಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ ಗೊತ್ತಿರ್ದು. ಕೆಸಲಿ ಸುಮಾರ್ ಎಳ್ ಬಗೆನ ಕೆಸ ಉಟ್ಟು.

1. ಕರಿ ಕೆಸ : ಇದ್ ತೋಡ್ ಕರೆಲಿ, ಹೊಳೆ ಕರೆಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದದೆ. ಇದ್ ಬಹು ವಳ್ಳ ನಾಡ್‌ಮದ್ದ. ಹೆಂಗ್ತೇಳೆ ಹೆತ್ತ ಹೆಣ್ಣುಕ್ಕೆ ಹೆತ್ತ 2,3 ದಿನಲಿ ಬಾಣಂತಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವುಕ್ಕೆ ಬಾರಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಬ್ಯಾನೆ ಬಂದದೆ. ಅದ್ ಹೊಟ್ಟೆ ವಳಗೆ ಕೂಸ್ ಹೆಂಗ್ ಮಗ್ಗದೇ ಹಂಗ್ ಹೊಟ್ಟೆ ವಳಗೆ ಅದ್ ಮಗ್ಗದದೆ. ಅದ್ ಕೂಸುನ ಹುಡುಕುದುಂತ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯವು ಹೇಳ್‌ವೆ. ಅದರ ಗೆಂಡೆ ಬ್ಯಾನೆಂತ ಸಹ ಹೇಳ್‌ವೆ. ಅದ್‌ಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಸನ 2 ದಂಡ್‌ನ ತಂದ್ ಮುರ್ದ್ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಳ್ಳ ಮೆಣ್‌ಸನ್ ಹೊಡಿ, ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ ಬೇಸಿ, 2,3 ಹೊತ್ತ್ ಬಾಣಂತಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಾಣಂತಿನ ಗೆಂಡೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಬ್ಯಾನೆ ಮಾಯಾದೆ.

2. ತೋಡ್ ಕೆಸ (ಬಿಳಿ ಕೆಸ) :- ಇದ್ ಸನ ಹೊಳೆಕರೆಲಿ, ತೋಡ್‌ಕರೆಲಿ ಅಂದರೆ ನೀರ್‌ನ ಪಸೆ ಇರ್‌ವಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳದೆ. ಇದರ ಸುಳಿ ಚಿಗ್‌ರ್‌ನ ತಂದ್ ನಾರ್ ತೆಗ್‌ದ್ ನಾಕ್ ಬೇಳೆ ಮಾಡ್ಡ ಲಾತ್ ಕಾಳ್‌ನೋ, ಮೊಳಕೆ ಬರ್‌ಸಿದ ಕುಡುನವಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಗೈಪು ಮಾಡೊಕ್. ಇಲ್ಲರೆ ಬರೀ ಕೆಸನ ಚಿಗ್‌ರ್‌ನೇ ಮಸಾಲೆ ಹಾಕಿ ನಿಂಬುಳಿ ಹಿಂಡಿ ಗೈಪು ಮಾಡಕ್. ಮತ್ತೆ ಮಾಡ್‌ದ ಗೈಪುಗೆ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಕುಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಅಗ್ರಣೆ ಮಾಡ್‌ರೆ ರೊಟ್ಟಿ ತಿಂಬೊಕೆ ಬಾರಿ ಲಾಯಿಕ.

3. ತೋಂಡಿ ಕೆಸ : ಇದ್ ಸನ ಮನೆಹತ್ತ ಹಿತ್ತಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಶೀತ ಇರ್‌ವಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳದೆ. ಬಣ್ಣ ನೋಡಿಕೆ ಕರಿ ಕೆಸಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಂಪು ಇದ್ದರೆ ಎಲೆಗೆ ಬಾರಿ ಅಗಲ ಇದ್ದದೆ. ದಂಡ್ ಉರುಟ್ ಆಗಿದ್ದದೆ - ಇದರ ಸುಳಿ ದಿಂಡ್‌ನ ತಂದ್ ನಾರ್ ತೆಗ್‌ದ್ ಸಣ್ಣ ಕೊಯಿದ್, ನಾಕ್ ಹಲ್‌ಸನ್ ಬಿತ್ತೋ, ನಾಕ್ ಲಾತ್‌ಕಾಳ್‌ನೋ ಬೇಳೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿ ಮಸಾಲೆ ಕೂಡಿ, ನಿಂಬುಳಿ ಹಿಂಡಿ ಗೈಪು ಮಾಡ್‌ರೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಾರಿ ಲಾಯಿಕ್ - ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಚೂರು ಸುಟ್ಟ ಮಿನ್ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಲಾಯಿಕ್.

4. ಮಲಿಯಾಳ ಕೆಸ : ಇದರ ಹಿಂದೆಲ್ಲ ತುಂಬಾ ಬೆಳೆತ್ತಿದ್ದು. ಸಾಧಾರಣದವರ ಮನೇಲಿ ಗೃಹ ಎಂತಂತ ಕೇಳರೆ ಕೆಸನ ಪೊಜ್ಜೆ ರೊಟ್ಟಿಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ಇದರ ದಂಟನ ತಂದೆ ನಾರ್ ತೆಗ್ಗದ ಒಂದೆ ಬೆರಳುದ್ದ ಕೊಯ್ದ ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಾಕ್ ಸಣ್ಣ ಮೆಣ್ಣೆ (ಗಾಂದಾರಿ ಮೆಣ್ಣೆ) ನ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ ಬೇಸೋಕು. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ 1 ನೀರುಳ್ಳಿ, 2,3 ಕಾಯಿಚೂರ್ ಹಾಕಿ ಕಡಿಯ ಕಲ್ಲಲಿ ಕಡೆದ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಂಬುಳ್ಳಿ ಹಿಂಡಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಹಾಕಿ ಅಗ್ಗಣೆ ಮಾಡರೆ ಕೆಸನ ಪೊಜ್ಜೆ ತಯಾರ್.

5. ಮರ ಕೆಸ : ಇದ್ ಬೆಳೆಯೋದು ಬಾರಿ ವಿಶೇಷಲಿ. ಹೆಂಗೆ ಗೊತ್ತಾ ಮರದ ಕೊಡೀಲಿ, ಪೊಟ್ಟರೆ ವಳಗೆ, ಕೊಂಬೇಲಿ, ಕೆಲವೊಂದು ನೆಲಲಿ ಬೆಳೆದದೆ. ಇದ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಾಪ ಕಂಡದೆ. ಯಾರ್ ನೀರ್ ಹೊಯೋದು ಬ್ಯಾಡ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುದು ಬ್ಯಾಡ, ಹುಳಕ್ಕೆ ಮದ್ದೆ ಸಿಂಪಡ್ಸುದು ಬ್ಯಾಡ. ಇದ್ಕೆ ಆಟಿ ತಿಂಗ ಬಾತ್‌ತ್ತೇಳ್ತೇ ಬಾರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಉಟ್ಟು, ಪೇಟೇಲಿ ಇರವು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟೇ ತಕಣಕು. ಕೆಲವು ಜನ ನಾಡ್ವು, ಪೇಟೆವುಕ್ಕೆ ಮಾರಿ ಹಣನೂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿವೆ. ಆಟಿ ತಿಂಗಲಿ ಇದರ ಎಲೆನ ತಂದೆ ಲಾಯಿಕ ತೊಳ್ಳ್ದ ಸಣ್ಣಕೊಯ್ದಿ ಪದಾನ್ದ ಅಕ್ಕಿನೊಟ್ಟಿಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಉಪ್ಪು, ಮೆಣ್ಣೆ, ಹುಳಿ, ಸಂಬಾರ, ಜೀರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಸಾಲೆ ಹಾಕಿ ಕಡ್ಡೆ ಬಾಳೆಲೆಲಿ ಕೂಗಲಿಟ್ಟನಂಗೆ ಮಡ್ಚಿ ಕಳಸಿಗೇಲಿ ಬೇಸುವೆ. ಕೆಲವು ಬಂದನ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹೊಯ್ದ ಬಟ್ಟೆಹಿಟ್ಟನಂಗೆ ಕಳಸಿಗೇಲಿ ಬೇಸುವೆ. ಬೆಂದೆ ಮ್ಯಾಲೆ ಹೋಳ್ ಹೋಳ್ ಕೊಯ್ದ, ನೀರುಳ್ಳಿ ಸಾಸೆವೆ, ಅಗ್ಗಣೆ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕಿ ಎಣ್ಣೆಲಿ ಹೊರದರೆ ಪತ್ತೊಡೆ ಊಟಕ್ಕೆ ತಯಾರ್.

ಇನ್ನೆ ಕೆಲವು ಜನ ಅಕ್ಕಿನ ಸೊಪ್ಪುನ ಕಡ್ಡೆ, ಮಸಾಲೆ ಬ್ಯಾರೆ ಹಾಕಿ ವಲೇಲಿ ಕೊಡ್ತುವೆ. ಈ ಕೆಸದ ದಂಟನ ನಾರ್ ತೆಗ್ಗದ ಲಾತ್‌ಕಾಳ್, ಕಡ್ಡೆಕಾಳ್ ಎಂತಾರ್ ಹಾಕಿ ಗೃಹ ಮಾಡ್ತೆವೆ. ಹಿಂಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಆಟಿ ತಿಂಗಲ್ಲಿ ತಿಂಬೊದರೊಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ವಳಗೇನ ಕೂದಲ್ ಕಸ ಎಲ್ಲಾ ಹೊದೇಂತ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯವು ನಂಬಿಕೆ.

6. ಗೆಂಡೆ ಕೆಸ : ಇದರ ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಮನೆ ಕರ್ಚಿಗೇಂತ ಹಿತ್ತಲಿ ನಾಕಾರ್ ಬುಡ ನೆಟ್ಕಣ್ತಿದ್ವೊ. ಎಲ್ಲೊ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಾತ್ರ ಅಂಗ್‌ಡಿಗ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 4.5 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರ್ತಿದ್ವೊ. ಆಗ ಅದ್‌ಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆಕ್ರಯ ಇದ್ದದ್. ಈಗ ಅಂತೂ ಮೂಡ್‌ಸಿಮೆ ಕಡೆ ಹೊದಾರೆ, ಎಕ್ರೆಗಟ್ಲೆ ಬೆಳ್ಳವೆ. ಅದ್‌ಕೆ 3-4 ಸಲ ಕಂಪೆನಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ 3-4 ಸಲ ಬುಡಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣ್ ಹಾಕಿ ದೂಪೆನಂಗಿ ಮಾಡ್ಲೆ, ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ್ ಬೆಳ್ಳವೆತ ಗೊತ್ತಾ? ಅದರ ಕ್ರಯ ಹನಿಮನಿ ಅಲ್ಲಾ..? ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 50-100 ಗಂಟ ಉಟ್ಟು, ಇದರ್ನ್ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ ಬೇಸಿ ತಿಂದವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಕಾಳ್‌ನೋ, ಲಾತ್‌ಕಾಳ್‌ನೋ, ಬೇಳೆ ಮಾಡಿಹಾಕಿ ಪಲ್ಯನು ಮಾಡ್ಲೆ, ಯಾವುದೇ ಕೆಸನ ಗೈಪು, ಪಲ್ಯನೋ, ಪತ್ತೋಡೆನೋ ಮಾಡ್‌ರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಳಿ ಮಾತ್ರ ಮುಂದೇನೆ ಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಳಿ ಕಮ್ಮಿ ಆದರೆ ನಾಲಿಗೆ ಕೆರ್ದ ಬಂದದೆ. ಬಿಳಿ ಕೆಸದ ಬೇರ್ನ್ ಸಹ ಗೈಪು ಮಾಡ್ಲೆ, ಮೊಳಕೆ ಕುಡುನೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಮಾಡ್ಲೆ ಗೈಪು ಬಾರಿ ಲಾಯಿಕ್.

7. ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹೊವ್‌ನ ಗಿಡಗ : ಬಂದ್‌ಗಳೇ ಇಷ್ಟೊತ್ತು ನೀವು ಕೆಸನ ಎಲೆ, ದಿಂಡ್, ಗೈಪು, ಪಲ್ಯ, ಪತ್ತೋಡೆಂತ ಆತ್. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಕೆಸನ ಹೂವ್‌ನ ಗಿಡಗಳ ನೋಡೊಳರಿಯಾ? ನಾನ್ ನೋಡ್‌ಂಗಿ ಸುಮಾರ್ 25 ಬಗೆನ ಬಣ್ಣದ ಕೆಸ ಗಿಡಗ ವಳೊ. ಅದರ್ನ್ ಮನೇಗಲ್ಲಿ ಪೊರ್ಲೆಗೆ ಚೆಟ್ಟಿಗಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಕಂಡವೆ. ನನ್ನ ಮನೇಲಿ ಒಂದು ಐದ್ ತರದ ಗಿಡ್‌ಗ ವಳೊ. ಯಾರಾರ್ ಇದರ ನೋಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬನ್ನಿ. ಗಿಡನ ತಕಂಡ್ ಹೋಕ್.

ಶುಕಡ್ಯದ ಪಾರ್ವತಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ

ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮ,
ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು,
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಕೋಳಿ ಸುಕ್ಕ

ಮಾಡಿಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು :

ಕೋಳಿಮಾಸ-1 ಕೆ.ಜಿ. ಊರು ಮೆಣ್ಣ್-6, ಕುಂಟೆ-8, ನೀರುಳಿ-1, ಟೊಮೆಟೋ-1, ಕಾಯಿಮೆಣ್ಣ್(ಸಣ್ಣವ್)-2 ಶುಂಠಿ-1 ಶುಂಡು, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ-10 ಎಸಳು. ಕೊತ್ತಂಬರಿ-2 ಚಮಚ, ಜೀರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಚಮಚ. ಅರಶಿನ ಹೊಡಿ-ಕಾಲು ಚಮಚ, ಗರಂಮಸಾಲೆ-2 ಚಮಚ, ಮೆಂತೆ-10 ಕಾಳು, ಬೇವಿನಸೊಪ್ಪು-8 ಸೊಪ್ಪು, ಕಾಯಿ-1 ಗಡಿ, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಸೊಪ್ಪು, ಹುಳಿ, ಉಪ್ಪು (ರುಚಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು)

ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ :

ಸುರೂಗೆ ಕೋಳಿಮಾಸನ ನೀರ್‌ಲಿ ಲಾಯ್ಕ್ ತೊಳ್ಳೊಣೊಕು. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಾಣಲೆಲಿ ಚೂರು ಎಣ್ಣೆನ ಬಿಸಿಮಾಡಿ 2 ತರ ಮೆಣ್ಣ್, ಕೊತ್ತಂಬರಿ, ಜೀರಿಗೆ, ಮೆಂತನ ಹೊರೊಣೊಕು. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ನೀರುಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಅರಶಿನ ಪುಡಿ, ಹುಳಿ, ಹಂಞ ಹಂಞ ಸೇರ್ಪಿ ನೀರ್ ಹಾಕಿ ಹುಳಿಮೆಣ್ಣ್ (ಮಸಾಲೆ) ಮಾಡಿಕಣೊಕು. ಮತ್ತೆ ಬಾಣಲೆಲಿ ಹಂಞ ಎಣ್ಣೆ ಇಸಿ ಅದು ಕಾಯಕನ ಸಾಸಿವೆ, ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು, ಗುದ್ದಿದ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಕೊಯ್ತ ನೀರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಟೊಮೆಟೋನ ಹಾಕಿ ಲಾಯ್ಕ್ ಹೊರೆಯೊಕು. ಅದು ಬೆಂದುಕಂಡ್ ಬಾಕನ ಕೋಳಿಮಾಸ ಹಾಕಿ ಲಾಯ್ಕ್ ಮಗ್‌ಚಿ ಹಂಞ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚಿಸೋಕು. ಸುಮಾರು 8-10 ನಿಮಿಷ ಆದ ಮೇಲೆ ಹುಳಿ ಮೆಣ್ಣ್ (ಮಸಾಲೆ) ಸೇರ್ಪಿ ಮಗ್‌ಚೊಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಾಣಲೆಲಿ ಹೆರ್ದ ಕಾಯಿ ಹೂನ ಹೊರೊಂಡು, ಚೂರು ಕೆಂಪಾಕನ ಹಂಞ ಗರುಮಸಾಲೆ ಹೊಡಿ ಹಾಕಣೊಕು. ಲಾಯ್ಕ್ ಹೊರ್ದ್ ಬೆಂದ ಮೇಲೆ ಮಾಸದೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪೊಕು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕೊಯ್ತ ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಸೊಪ್ಪುನ ಅದಿಕೆ ಸೇರ್ಪೊಕು. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ರುಚಿ ಆದ ಕೋಳಿ ಸುಕ್ಕ ಆದೆ. ಇದ್ ಬೊಡೊಟ್ಟಿ, ನೀರ್‌ದೋಸೆಗೆ ಹೇಳಿಮಾಡ್‌ಸಿದ ಗೈಪು.

ಪ್ರಹರ್ಷಣಿ ಕೆ.ಎನ್.

ಪ್ರಥಮ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀ ಶಾರದ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜು,

ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ.

ಹಿಂಗಾರ

ವರದಿ

ಪುತ್ತೂರ್‌ನ ತೆಂಕಿಲಲಿ ನಡ್ಡ ಆಟಿ ಹಬ್ಬ

ನಮ್ಮ ಒಳಗೆ ಇರುವಂತಹ 'ದುರ್ಮೋಧನತನ' ಆಚರಣೆ ಮಾಡಿಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಆವುಟು. ಅವನ ಕೆಟ್ಟ ಗುಣಗಳ್ಳ ನಮ್ಮಂದ ಹೊರಗಿಸಿರೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪಾಲ್ಕಿಕೆ ಸಾಧ್ಯತ ಸವಣೂರು ವಿದ್ಯಾರಶ್ಮಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ ಸೀತಾರಾಮ ಕೇವಳನವು ಹೇಳ್ತೊ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಒಕ್ಕಲಿಗ ಗೌಡ ಸೇವಾ ಸಂಘ, ಯುವ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಗೌಡ ಸೇವಾ ಸಂಘ, ಒಕ್ಕಲಿಗ ಸ್ವಸಹಾಯ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನ ಸಹಯೋಗಲಿ ಪುತ್ತೂರ್‌ನ ತೆಂಕಿಲ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಗೌಡ ಸಮುದಾಯ ಭವನದ ದಶಮಾನೋತ್ಸವದ ಪ್ರಯುಕ್ತ 2018ರ ಆಗಸ್ಟ್ 5 ರಂದ್ ನಡ್ಡ ಆಟಿ ಹಬ್ಬದ ಸಭೆಲಿ ಮಾತಾಡ್ತೊ.

ಕಾಲ ಬದಲಾದಂಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ಬದಲಾದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೂಪಂದ ಕೃತಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಕಡೆಗೆ ಮನ್ಸ್ ಮಾಡ್ತಾ ಒಳೊ. ಆಟಿ ಸಮೆಲಿ ಆಚರವ ಆಟಿ ಕಳೆಂಜನ ನಾವು ಇಂದ್ ಅದರ ಸುರೂನ ರೂಪಲಿ ನೋಡಿಕೆ ಆಗ್ತಾ ಇಲ್ಲೆ. ರೂಪಾಂತರ ಆದ ಆಟಿ ಕಳೆಂಜಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರ್ದು. ಇದ್ ಆಟಿ ಕಳೆಂಜಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೂ ರೂಪಾಂತರ ಆಗ್ತಾ ಉಟ್ಟುತ ಹೇಳ್ತೊ.

ಆಟಿ ತಿಂಗತ್ತೇಲೆ ಸಂಕಷ್ಟದ ಕಾಲತ ಅರ್ಥ. ಈ ಸಮೆಲಿ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ್ಳ ಅದರ ಮೂಲ ರೂಪಲಿ ಸೇವಿಸೊಕು. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ್ಳ ಹಿರಿಯವು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಸಿಯೊಳೊ. ಅದರೊಲ್ಲ ನಾವಿಗೆ ಇಂದ್ ಪಾಲ್ಕಿಕೆ ಆಗ್ತಾ ಇಲ್ಲೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಇರುವ ಅಹಂ ಮತ್ತೆ ಹೊರ ಜಗತ್ತ್‌ನ ರಂಗ್. ಅದರೊಲ್ಲ ಕರೆಗಿಸಿ ಜೀವನ ಮಾಡಿರೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮಡ್‌ಲೆಲಿ ಸುಂದರ ಬದ್ಕನ ಬದ್ಕತ ಅವ್ ಹೇಳ್ತೊ.

ಮುಖ್ಯ ನಂಟ್ರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆನ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಪಿ.ಕೆ. ವಿದ್ಯಾರಾಣಿ ಅವ್ ಮಾತಾಡಿ, ಆಧುನೀಕರಣದ ನಿಜವಾದ

ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯನ ಕಳ್ಳೊಂಡೊಳೊ. ಸ್ವಾರ್ಥಿಗ ಆದ ನಾವ್ ಪರಿಸರನ ಹಾಳ್ ಮಾಡ್ತೊಳೊ. ಆದರೆ ಆಟಿ ತಿಂಗಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತೆ ಮನುಷ್ಯನ ನಡುನ ಸಂಬಂಧನ ಕೂಡ್ತುವ ಅವಕಾಶ ಉಟ್ಟು, ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯವು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಲಿ ನಡೆಕುತ ಕೆಮಿ ಮಾತ್ ಹೇಳ್ತೊ.

ಒಕ್ಕಲಿಗ ಗೌಡ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನಾಗಪ್ಪಗೌಡ ಬೊಮ್ಮಟ್ಟಿನವ್ ಮಾತಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತದ ಹತ್ತಂದ ಸೂರ್ಯ ದಾಟಿ ಹೋವ ಕಾಲ ಆಟಿ. ಹಂಗಾಗಿ ಈ ಸಮಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಳೆ ಮತ್ತೆ ಮಳೆ ಆಕೆ ಕಾರಣತ ಹೇಳ್ತೊ.

ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಷಿಕರಾದ ಚಂದ್ರಕಲ ಸಿ.ಪಿ. ಜಯರಾಮಗೌಡನವು ಆಟಿ ಹಬ್ಬದ ಸಮಾರಂಭನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ತೊ.

ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿ.ಸಿ. ಜಯರಾಮ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಉಮರಬ್ಬ, ಒಕ್ಕಲಿಗ ಮಹಿಳಾ ಗೌಡ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಯಶೋಧ, ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆ ತಿರುಮಲೇಶ್ವರಿ ಅವು ಚೆನ್ನಮಣಿ ಆಡುವ ಮೂಲಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡ್ತೊ.

ಸುರೂಲಿ ಮಹಿಳಾ ಗೌಡ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಯಶೋದನವ್ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೊ. ಕಡೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯ ಚಿದಾನಂದ ಬೈಲಾಡಿಯವ್ ವಂದಿಸಿದೊ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟ್ಯ ತರಬೇತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿಂದ ತಾರೀಕ್ 15-09-2018 ರ ಶನಿವಾರದಂದ್ ನಮ್ರತಾ ಕಲಾಮಂದಿರ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ತೆಂಕುತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟ್ಯ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಆತ್.

ಶಿಬಿರದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಲಿಂಗಪ್ಪ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಇವ್ ಮತ್ತೆ ನಾಟ್ಯ ಗುರುಗಳಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ರೈ ಗುರಿಕ್ಕಾನನವು ಕಾರ್ಯ ನೀಸ್ತಾಳೊ.

ಸರಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರೆಭಾಷೆ ಮಾತಾಡಿ: ಯು.ಸು. ಗೌಡ

ಅರೆಭಾಷೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನಂಗಾದವು ಮಾತಾಡುವ ಭಾಷೆ ಆಕು. ಅದ್ ಜಾಸ್ತಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬರೊಕುತಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತೆ ಸರಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರೊಕುತ್ತೇಳಿ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜ್‌ನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾಗಿರುವ ಯು.ಸು. ಗೌಡನವು ಕರೆ ಕೊಟ್ಟೊ.

ನಾಲ್ಕೂರು ಗ್ರಾಮದ ಹಾಲೆಮಜಲು ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸಭಾಂಗಣಲಿ 12-8-18 ರಂದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಆಟಿ ಉತ್ತವ ಸಮಿತಿ ನಾಲ್ಕೂರು, ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್ ಗುತ್ತಿಗಾರು, ವಿಜಯ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ನಾಲ್ಕೂರು, ಆದರ್ಶ ಯೂತ್ ಕ್ಲಬ್ (ರಿ) ಹಾಲೆಮಜಲು, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ, ಸುಳ್ಳು ಒಕ್ಕೂಟ ನಾಲ್ಕೂರು, ಜವಾಹರ್ ಯುವಕ ಮಂಡಲ (ರಿ) ನಡುಗಲ್ಲು, ತರುಣ ಜ್ಯೋತಿ ಯುವಕ ಮಂಡಲ ಮೆಟ್ಟಿನಡ್ಕ ಇದೆಲ್ಲದರ ಆಶ್ರಯಲಿ ನಡ್ಸಿದ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಿ ಆಟಿ ಉತ್ತವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಯು.ಸು. ಗೌಡನವು ಮಾತಾಡ್ಲೊ.

ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕ ಚಿಲ್ತಡ್ಕ ಜತ್ತಪ್ಪನವು ದೀಪ ಬೆಳ್ಳಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ಲೊ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷತೆನ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿ.ಸಿ. ಜಯರಾಮನವು ವಹಿಸಿದ್ಲೊ. ಮುಖ್ಯ ನಂಟ್ರಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗಾರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಚ್ಯುತ ಗುತ್ತಿಗಾರು, ಗೌರವ ಉಪಸ್ಥಿತರಾಗಿ ಶೇಷಪ್ಪಗೌಡ ಹಾಲೆಮಜಲು, ರವೀಂದ್ರ ಕೊರಂಬಟ, ಕುಶಾಲಪ್ಪಗೌಡ ಅಮೆ ಇವು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ಲೊ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ಆದಂಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡ್ತ್. ಕಡೆಲಿ ರಂಗ ಮಯೂರಿ ಕಲಾ ಶಾಲೆ ಸುಳ್ಳು ಇವರ್‌ಂದ ಲೋಕೇಶ್ ಊರುಬೈಲು ನಿರ್ದೇಶನದ ಅರೆಭಾಷೆ ನಾಟಕ ಮಾಯಕದ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡ್ತ್. ವಿಶೇಷ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಡ್ರಾಮಾ ಜೂನಿಯರ್‌ನ ಶುಷಾರ್‌ಗೌಡ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ಲೊ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಲಿ ಸೇವೆಮಾಡ್ಲವುಕೆ ಅಂದ್ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿಲಾತ್.

ಮಾಧವ, ದುಗ್ಗಪ್ಪಗೌಡ ಮತ್ತೆ ಶಿವಪ್ರಸಾದ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ಲೊ. ಸುರೂಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಸದಸ್ಯ ಶುಳಸಿ ಮೋಹನ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ಲೊ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯ ಪರಶುರಾಮ ಚಿಲ್ತಡ್ಕ ಮತ್ತೆ ದಿನೇಶ ಹಾಲೆಮಜನಲುನವ್ ಒಳ್ಳ ರೀತಿಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ಲೊ.

ಜಲ ಪ್ರಳಯ

2018ರ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ಮೂರನೇ ವಾರಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಹೋತು. ನಡೂ ಮಳೆಗಾಲ ಕೊಡಗ್‌ನ ನಡಗಿಸಿಬುಡ್. ಆರಿದ್ರಾ ನಕ್ಷತ್ರದ ಕಡೇ ಪಾದಂದ ಜೋರಾದ ಮಳೆ ಎಡೆಬುಡದೆ ಸೊರ್ಟ್. ಪುನರ್ವಸು, ಪುಷ್ಯ, ಮತ್ತೆ ಆಶ್ಲೇಷ ನಕ್ಷತ್ರದ ಮಳೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡ್ಡಂಗೆ ಸೊರ್ಟ್. ಜನ ಬೆಕ್ಕಸ ಬೆರಗಾದೊ. ಸುಮಾರ್ ಮುನ್ನೂರು ಇಂಚ್‌ನಷ್ಟ್ ಸೊರ್ಟ್ ಮಳೆನ ಭೂಮಿಗೆ ತಡ್ಕಂಬಕಾತ್ತೆ. ನೋಡಿಕಂಡ್ ಇದ್ದಂಗೆ ಇದ್ದಂಗೆ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ ಸಿಡ್ತ್. ರಣ ನೀರ್ ಉಕ್ಕಿತ್.

ಜನ, ದನಕರ್‌ಗ ಒಕ್ಕಿ ಹೋದೊ. ಮನೆ ಮಾರ್ ಮಣ್ಣಿಡಿಗೆ ಆತ್. ತೋಟ ತೋಡಿಗ ಜಾರಿ ಹೋತು. ಹೆಬ್ಬಂಡೆಗ ಚೆಂಡ್‌ನಂಗೆ ಉರುಂಡಿದೊ. ಹೆಮ್ಮರಗ ಬುಡ ಮೇಲಾದೊ. ಎಲ್ಲಿಯೋ ಇದ್ದ ಮರಗ ಇನ್ನೆಲ್ಲೋ ಸೆಕ್ಕಿಕಂಡೊ. ಸೇತುವೆ ಪೂರ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಹೋತು. ರಕ್ಕಸ ನೀರ್ ಹರ್ದ್ ಗದ್ದಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಟ್ಟ ಕುದ್ದತ್, ಹೊಯಿಗೆ ತುಂಬಿತ್. ಸಾವ್ರಾರ್ ಲೋಡ್ ಬಂಡೆಗ, ಮರ ಗಿಡ ತುಂಬಿ ನಿತ್ತ್ ಅದ್ ಯಾವ ಜಾಗೆತ ಗುರ್ರೇ ಸಿಕ್ಕದಂಗೆ ಆತ್. ಬಾಣಂತಿ, ಕೂಸು, ಎಳೆ ಮಕ್ಕ, ವೃದ್ಧರ ಗೋಳುನ ಹೇಳಿಕಾದ್ಲೆ. ಅವರ್ನೂ ಉಳ್ಳೊಕು, ತಾನೂ ಉಳಿಯೊಕು-ಯುವಕರಿಗೆ ಆ ಹೊತ್ತು ಸವಾಲಾಗಿ ಹೋತು. ಹೊಳೆಗೆ ಅಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟ ಕುಸೊತ್ತು. ರಸ್ತೆ ತುಂಡಾಗಿ ಹೋತು. ಜನ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲದಂಗಾತ್. ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದಂಗಾತ್, ದೂರವಾಣಿ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿ ಏನಾಗ್ತಾ ಉಟ್ಟುತ ಗೊತ್ತೇ ಆಗದೆ ಸ್ಥಿತಿ ಬಾತ್. ಜಡಿ ಮಳೆಗೆ, ಹೊಗೆ ಮುಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಹತ್ತಡಿ ದೂರಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಾಂಬತಿತ್ತೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ದಿಗ್ಭಂಧನಲಿ ಜನ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಂಡೊ. ಎಂದೂ ಯಾರೂ ಕಂಡ್ ಕೇಳದ ಮಹಾಪ್ರಳಯಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಜನ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆಂಡೊ. ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗ ಎಷ್ಟೋ ಸತ್ತೊದೊ.

ಉತ್ತರ ಕೊಡಗ್‌ನ ಮಕ್ಕಂದೂರು, ದೇವಸ್ತೂರು, ಕಾಲುರು, ಹಮ್ಮಿಯಾಲ, ಮುಕ್ಕೊಡ್ಲು, ತಂತಿಪಾಲ, ಗಾಳಿಬೀಡ್, ಕಾಟಕೇರಿ, ಒಂದನೇ ಮತ್ತೆ ಎರಡನೇ ಮೊಣ್ಣಂಗೇರಿ, ಜೋಡುಪಾಲ, ಮದೆನಾಡ್ ಜನರ ಬದ್ಕ್ ಹಾಳಾತ್.

ಕೊಡಗ್‌ನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಪಿ.ಐ. ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾನವು ಆ ಸಂದರ್ಭಲಿ ತನ್ನ ಮನೆನಂಗೆ ಊರವರ ಕಾಪಾಡ್ತೊತ್ತೇಳುವ ಮಾತ್‌ಲಿ ಉತ್ತೇಕ್ಷೆ ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲೆ. ಹಂಗೆನೆ ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ, ಶಾಸಕರ್, ಸರಕಾರ, ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ಸೇನೆ ತುಂಬಾ ಕಾಳಜಿಂದ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ಲೊ. ಊರ್‌ನ

ಪರ ಊರ್‌ನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗ, ಮತ್ತೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಗ್‌ನ ಜನರ ಸಂಕಟಲಿ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ತೊ. ಸಹಾಯ ಕೇಂದ್ರ ಆಗಿ ಇಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ಬುಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟೊ, ಸಭಾಂಗಣನ ಬುಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟೊ, ಅವೆಲ್ಲವ್ವ ಸಂತ್ರಸ್ತರ್ ಋಣಿ ಆಗೊಳೊ.

ಕೊಡಗ್‌ನ ಜನ ಹಳಾ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದೊ. ಹುಲ್ಲು ಮನೆನ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹಂಚ್‌ನ ಮನೆ ಮಾಡಿಕಂಡಿದ್ದೊ. ಕೆಲವು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮನೆ ಮಾಡಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಟೈಲ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿನ ಬದ್ಡ ಮಾಡಿದ್ದೊ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಟ್ಟೊಕಂಡ್, ತೋಟ ತೊಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕಂಡ್, ಸೊಂತ ವಾಹನಗಳ್ಲಿ ಓಡಾಡಿಕಂಡ್, ದೆವ್ವ ದೇವ್ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೊಕಂಡ್, ಹಬ್ಬಗಳ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಕೂಡಿಕಂಡ್ ಪೊರ್ಲುನ ಜೀವ್ ಮಾಡಿದ್ದೊ.

ಒಳ್ಳೆ ರೇಟ್ ಬಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಮಾರನೋತ್ತೇಳಿ ಒಳ್ಳೆ ಮೆಣ್, ಕಾಫಿನ ಸ್ಟಾಕ್ ಮಡ್ಗಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಬೆಳೆಗಾರರ ಆ ಮಾಲೆಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣಾಪಾಲಾತ್. ಅತ್ತ ಸಾಲನೂ ತೀರ್ಲೆ, ಇತ್ತ ಮಾಲೂ ಇಲ್ಲೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬೆಳೆ ಬೆಳೆತಿದ್ದ ತೋಟನೂ ಇಲ್ಲೆ, ಗದ್ದೆನೂ ಇಲ್ಲೆ. ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆನೇ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದ್ ಮುಂದಕೆ ತಲೆ ಎತ್ತುದು ಹೆಂಗತ್ತೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಜನ್ಮ ಮುಂದೆ ಉಟ್ಟು. ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರೊಕೊರೆ ಕಮ್ಮಿತ್ತೇಳಿರೂ ಇಪ್ಪತ್ತೈದ್-ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾದೆ. ಕೊಡಗು ಇಂದ್ ಬಡತನದ ಜಿಲ್ಲೆ ಆವುಟು.

ವಯೋ ವೃದ್ಧರಂತೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕಾಲಲಿ ಹಿಂಗಾತಲೇತ ಬೇಜಾರ ಮಾಡಿಕಂಡವೆ. ನಡು ವಯಸ್‌ನವ್ ಇನ್ನ್ ಒಂದ್ ಹಂತಕೆ ಬರೊಕೊರೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದರ ವಯಸ್‌ನ ಗಡಿದಾಟಿದ್ದವೆ. ಈಗ ಬದ್ಡ್‌ನ ರೂಪುಸುವ ಹೊಣೆ ಪೂರ ಯುವಕರ ಮೇಲುಟ್ಟು, ಯುವಕರ್ ಆ ಕುಟುಂಬಲಿ ಇದ್ದರೆ! ಯುವಕರೇ ಇಲ್ಲದ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ಥಿತಿ?

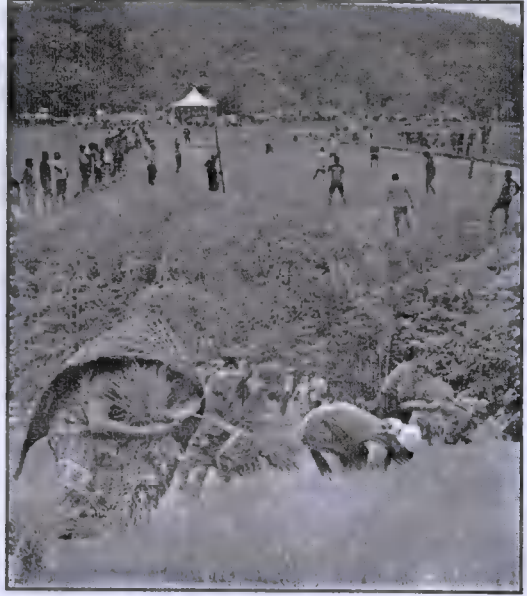
ಮಕ್ಕಳ ಮಾತ್ರ ಇಸ್ಕೂಲ್ ತಪ್ಪುಸುಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲಿಯಾರ್ ಹೆಂಗಾರ್ ಮಾಡಿ ಇಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಸರಕಾರ ಆ ನಿಟ್ಟಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡಿಟು.

ಜಲಪ್ರಳಯ ಆದಂಗೆ ಜಲಕ್ಷಾಮನೂ ಆದು. ಈಗಳೇ ನೀರ್ ಬತ್ತಿಟು. ಪ್ರಕೃತಿ ಸವಾಲು ಒಡ್ಡಿಟು. ಆ ಸವಾಲ್‌ನ ಎದ್ರಿಸಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲವ್ವೂ ಬಲ್ಲಿ. ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟ್ ಬೇಗ ಖಾಯಂ ಆಶ್ರಯ ಸಿಕ್ಕಲಿ. ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರಲಿ ಹಳಾನೂ ತಪ್ಪು ಆಗದಂಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವಂಗೆ ಆಗಿ ಕೊಡಗ್‌ನ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಸಂತ್ರಸ್ತರಾಗಿರುವ ನೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ, ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನ ಬೇಗ ನೆಮ್ಮದಿ ಕಾಣಲಿತ 'ಹಿಂಗಾರ' ಬಯ್ದಿದೆ.

ಜ್ವಾರಿಯಂಡ ಜೋಯಪ್ಪ.

ಅಂದ್

2018 ಜುಲೈ 22
ರ ಆಟ ನಾಟ ಕೂಡು
ಕೂಟದಂದ್ ಆಡ್ಲಿ,
ಓಡ್ಲಿ, ಕೊಣ್ಣೆ ಕುಸಿಪಡ್ಲಿದ
ದೇವಸ್ತೂರ್‌ನ ಕುಕ್ಕೇರ
ಕುಟುಂಬದ ಗದ್ದೆಬೈಲ್
ಅಂದ್.

ಇಂದ್

ಆಸೆ, ಬದ್ಕನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನೊಳಗೆ ಹಾಕಂಡ ಅಂದ್‌ನ ಆ ಗದ್ದೆ ಬಯ್ಲ್!
ಕುಕ್ಕೇರ ಶ್ರೀ ಪಳಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತೆ ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿ
ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ದುರಂತಕ್ಕೀಡಾದ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತೆ ಪರ ರಾಜ್ಯದ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲವು
ಬೇಗ ಚೇತರಿಸಿಕಣಲಿತ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಯ್ಲಿದೆ.

ಚಿತ್ರ ಕವನ - “ಪರಿಸರ”

ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಹತ್ತಿ
ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವಿಯ ಇಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿದಂತಿತ್
ನಾಗ ಬನ, ಚೌಂಡಿ ಬನ, ದೇವ್ರ ಹೆಸರ್ ಹೇಳಿದ್ದ
ಹಿಂದೆನವು ದಟ್ಟ ಕಾನನನೇ ಬೆಳ್ಳಿದ್ದೋ.

ನಮ್ಮೂರ ಸೇತುವೆಲಿ ಹೊಂಡ ಗುಂಡಿಗಳಾಗಿ
ಮಳೆ ನೀರ್ ನಿಂತಿತ್ ಕೆರೆಗಳಾಗಿ
ಸೇತ್ವೆ ಗುಂಡಿಯ ನೀರಿ ಬಾನ ಮೋಡದ ಬಿಂಬ
ಓಡುದರ ಕಂಡವಂಗೆ ಬಾತ್ ಜಂಭ

ಮೋಡ ಓಡ್ದರ ಕಂಡ್ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜೋರಾಗಿ
ಕಾರ್ ಓಡ್ನಿದ್ ಬೀತ್ ಗುಂಡಿಗೋಗಿ
ಏನೇ ಮಾಡಿರು ಕಾರ್ ಮೇಲೆದ್ದ ಬಾತ್‌ಲೆ
ಸಹಕರಿಸೋವು ಯಾರೂ ಕಾಂಬೊದಲ್ಲೆ

ಸೇತುವೆನ ಕೈತಾಂಗ್ ತಡೆಗೋಡೆ ಬಿದ್ದುಟು
ಜಲಕನ್ಯೆ ಕೈ ಹಿಡ್‌ದ್ ಕರ್ದಾಂಗುಟ್ಟು
ಇನಿಧನಿಯ ನೀರ್‌ಸದ್ದ ತಾಳ ಘಂಟೆ
ಇಣಿಕಿದ್ ನೋಡಿರೆ ಯಮನ ಕರೆ ಘಂಟೆ

ಸಿರಿ-ಧನಿಕನಾಗಿರ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯಲೇ ಇರ್ಲಿ
ವಿದ್ಯೆ-ಬುದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಇರ್ಲಿ
ಜೀವನಲಿ ನೈತಿಕತೆ, ಬೌದ್ಧಿಕತೆ ಸಂಸ್ಕಾರ
ಇದ್ದರೆನೆ ಸಂಸಾರ ಬಾಳ್ ಬಂಗಾರ

ಪ್ರಮಾಣಿ ಮಜಲು ದೇವಯ್ಯ ಚಿನ್ನಪ್ಪ

ಕಾರ್ಲೆಗ್ರೂಪ್

#151, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸಬರ್ಬ್, ಯಶವಂತಪುರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 022. ಮೊ : 9008989012.
ಹಿಂಗಾರ

ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಪ್ರಕಟಣೆಗ

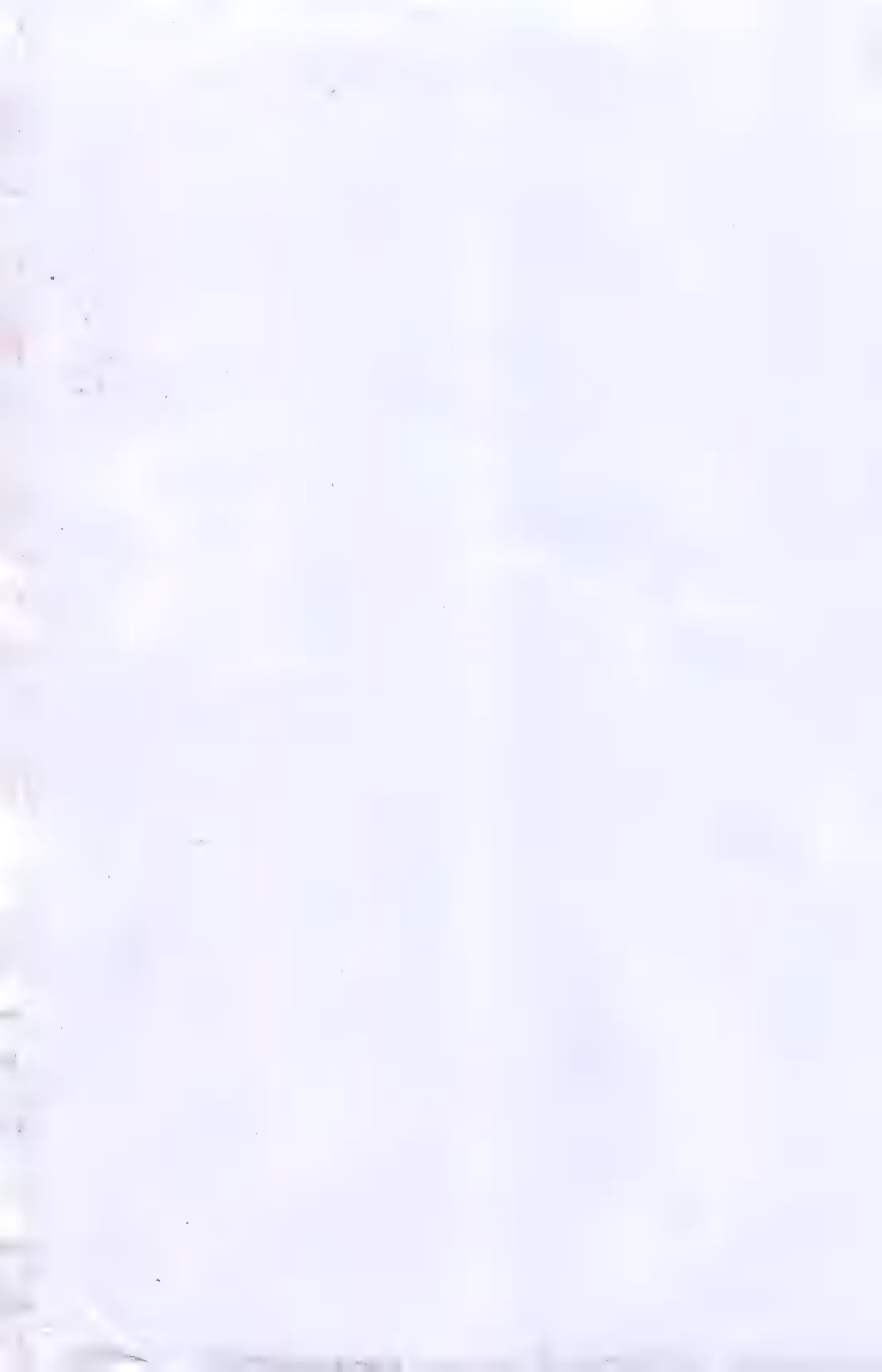
- 1 ಸರಾಳೆ : ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
- 2 ಅಜ್ಜಪ್ಪನ ಕತಾ ಭಂಡಾರಂದ ಹೆರ್ದಿದ ಕತೆಗ : ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
- 3 ಬೇರ್ಲಿ ಚಿಗ್ಗರ್ : ಬೈತಡ್ಡ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
- 4 ಕುಂಕುಮ : ಪೂಜಾರೀರ ಜಿ. ಮಾದಪ್ಪ
- 5 ಬೊಲ್ವಾಕನ ಮುಗ್ಗ : ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ.ಜಿ. ಮುಡೂರು
- 6 ಬೇಟೆನ ಬಿಸರ್- ಬಡ್ಡಡ್ಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ರು : ವೇದಾವತಿ ಅನಂತ ಬಡ್ಡಡ್ಡ
- 7 ಬೆಳ್ಳಿಮುಷ್ಠಿ : ಕಟ್ರತನ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
- 8 ತೋರಣ : ಬಾರಿಯಂಡ ಆರ್. ಜೋಯಪ್ಪ
- 9 ಬೊಲ್ವು : ಲೋಕೇಶ್ ಕುಂಚಡ್ಡ
- 10 ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ ಕುಂಕುಮ : ಕಟ್ರತನ ಲಲಿತ ಅಯ್ಯಣ್ಣ
- 11 ನೆಂಪುಗಳ ರಂಗೋಲಿ : ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
- 12 ಹೊಸ ಬೊದ್ಡ : ಉದಯಕುಮಾರಿ, ಚೆಂಬು.
- 13 ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪತ್ : ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ
- 14 ಬೆಳ್ಳಿ ಚುಕ್ಕಿಗ : ಬೈತಡ್ಡ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
- 15 ಅನುಭವಧಾರೆ : ಹೊದ್ದೆಟ್ಟಿ ಭವಾನಿಶಂಕರ
- 16 ರುಚಿ : ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅಡಿಗಿ.
- 17 ಸಫಲ : ಅರೆಭಾಷೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ 2ನೇ ಸಮಿತಿಯ
3 ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ.

ಕಣ್ಣಪ್ಪು

ನೀವೂ ಒಡ್ಡಿ : ಹಿಂಗೆ ಓದಿಕಣಿ-ಸಂಚಿಕೆ 6 ರ 72ನೇ ಪುಟ.

2. ಮರದ ಕಾಲನ್ ಗೂಡೆಗೆ ಕರಿಮೈ ಉಟ್ಟು, ಬೆಳ್ಳಿ ಕಡಗ ಹಾಕಿಟ್ಟು, ರೊಯ್ಯಂತ ಇಳ್ಳದೆ ಸರ್ರಂತ ಮೇಲೆ ಹೋದೆ - ಒನಕೆ
3. ವಾರೆ ಕೋರೆನ ಗೆಳೆ, ಕಚ್ಚಿದವರ ಬಾಯಿಗೆ ಉಚ್ಚಿ ಹೊಯ್ದದೆ - ಕಬ್ಬು
4. ಓಲಗ ಕಾಣದ ಚಪ್ಪರ, ಕರಿಮಣಿ ಸರ ಮುದ್ದೆ ಮಾಡ್ಡಂಗೆ ಚಪ್ಪರಲಿ ನೇತಾಡ್ಡೆ - ದ್ರಾಕ್ಷಿ

2. ಗಾದೆಗ (ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಂದ)

83. ಅತ್ತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಸೊಸೆ.
84. ಗಂಡನ ತಾಳಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಳ.
85. ತಾಯಂತ ಮಕ್ಕ, ನಾಯಂತ ಬಾಲ.
86. ರೋಗಿ ಬಯಸಿದ್ದ ಹಾಲನ್ನ ವೈದ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದ ಹಾಲನ್ನ.
87. ಮಿಂಕಂಡ ಕೊತ್ತಿನಂಗಿ.
88. ಒಲೆ ಕೋಳಿ ಒಕ್ಕಿದೆ.
89. ಎತ್ತನ ಬೇನೆಗೆ ಕೋಣಕ್ಕೆ ಬರೆಹಾಕಿತ್.
90. ಇಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸು ಘುಳುಹುಳ್ಳಂಗಿ.
91. ರಾಯರ ಕುದುರೆ ಕತ್ತೆ ಆದಂಗಿ.
92. ಕಾಂಬಕನ ಬಾರದ ಸಿಟ್ಟು ಉಂಬಕನ ಬಾತ್.
93. ಬೇರೊಬ್ಬನ ಕೋಪಲಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಪರ್ವಿಕಾತ್.
94. ಮೀಸೆ ಕೀಳಕನ ಬಾರದ ಸಿಟ್ಟು ರೋಮ ಕೀಳನ ಬಾತ್.
95. ಕರ್ಜೂರ ಹಣ್ಣಾಕನ ಕಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಹುಣ್ಣಾದಂಗಿ.
96. ಕುರ್ದಂಗಿ ಸೂಟೆ ಕೊಟ್ಟಾಂಗಿ.
97. ಕಿವುಡನ ಕೈಲಿ ಕಿನ್ನರಿ ಕೊಟ್ಟಂಗಿ.
98. ಕೋಣನ ಮುಂದೆ ಕಿನ್ನರಿ ಬಾರ್ನಿದಂಗಿ.
99. ಲೆಕ್ಕಕ್ಕುಟ್ಟು ಅಳ್ತೆಗಿಲ್ಲೆ.
100. ಕಡ್ಲವೆಗೆ ಕಾಲ್ ಬೊಚ್ಚಕನ ನಾಯಿಗೆ ಉಚ್ಚಿ ಬಾತ್.
101. ಕೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳ ತಿಂಬಕೆ ಮಳ್ಳ.
102. ಕಾಸಿಲ್ಲದಂವ ದೋಣಿಗೆ ಮುಂದೆ ಕಾಲ್ ಹಾಕೊಕು.
103. ದೀಪಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಎಣ್ಣೆ ಆರ್ಕನ ಮುಟ್ಟ.
104. ಪಾಪದ ಕೊಡಪ್ಪಾಣ ತುಂಬೊಕು.
105. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವಂಗಿ ಯಾವ ಇಚ್ಚೆ ಉಟ್ಟು.
106. ಕುದ್ದನ ಬೇಟೆ ಆಕನೇ ಗೊತ್ತು.
107. ಇರ್ಕನ ರಾಜ ಕೈತಪ್ಪುಕನ ಕುರೆ.
108. ಬೋಪನ ಕಥೆಲಿ ಅಪ್ಪಂಗಿ ಕಷ್ಟಾತ್.
109. ನಂಜೆಳಂಗಿ ಮೊಟ್ಟೆಲಿ ಕಿಚ್ಚಿ.
110. ಸುಟ್ಟಾತಿಂಬಕೆ ಗೇಣ್ ಉದ್ದ ಗೇಣ್ ಇಲ್ಲೆ.

111. ಆಳವಂಗೆ ಆರ್ಕಣ್ಣ ಮೂಳವಂಗೆ ಮೂರ್ಕಣ್ಣ.
112. ಬರ್ದ ತಿಂದವನ ಗುಟ್ಟು ಹುಕ್ಕ ನೋಡ್ಕನೇ ಗೊತ್ತು.
113. ಬೇಲಿಯೇ ಹೊಲ ಮೇದಂಗೆ.
114. ನೊಗ ಜಾರ್ಕನ ಜತ್ತೆ ಬಿಚ್ಚಿದಂಗೆ.
115. ಕಾಡಾಲಿ ಕಾಡ್ಕೋಳಿ ಇದ್ದಂಗೆ.
116. ಕಪ್ಪೆಗಳ ಹೆಕ್ಕಿ ಹುಡ್ಕಗೆ ಹಾಕಿದಂಗೆ.
117. ಪಿತ್ತಾಳೆ ಇದ್ದ ಹಾಂಗೆ.
118. ಹೋದೆ ಅಲ್ಲಿ ಗುಂಡಾದ ಹಂದಿನಂಗೆ.
119. ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲ ಸೂಜಿತೂರಿಕೆ ಸೆರೆ ಇಲ್ಲ.
120. ಹಾವು ಮುಂಗ್ಗಿ ಇದ್ದಂಗೆ.
121. ಎಣ್ಣೆ ಸೀಗೆ ಇದ್ದಂಗೆ.
122. ಕತ್ತಲೆ ಬೊಳ್ಳು ಇದ್ದಂಗೆ.
123. ಕಳ್ಳಕೋಳಿ ಮೆಟ್ಟಿದಂಗೆ.
124. ದಾರಿಹೋಕಂಗೆ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂಗೆ.
125. ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಮಾಣಿಕ ಕೂಂಗಿದಂಗೆ.
126. ಕಂದಡಿನ ಸುಡೊಕು ಹೆಬ್ಬಾವುನ ಹೂಳೊಕು.
127. ಕಡ್ಲೆ ಉಟ್ಟು ಹಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲ.
128. ಮೊಣ್ಣಾಕನಗುರಾದುಲೆ ಉಗುರಾಕನ ಮೊಣ್ಣಾದುಲೆ.
129. ಗೊಗ್ಗರೆ ಹಲ್ಲೆನಂವ ಸತ್ತರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.
130. ಕೊಮ್ಮೆ ಹೊಟ್ಟೆವನ ಹಸಿವು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.
131. ಉಪ್ಪು ತಿಂದವ ನೀರ್ ಕುಡಿಯೊಕು.
132. ಬಂಟ ತೆಳಿಕುಡ್ಲಂಗೆ.
133. ಸೆಟ್ಟಿ ಹಳ್ಳಲಿ ಹೋದಂಗೆ.
134. ಮದ್ದಾನೆ ನಡ್ಲಂಗೆ
135. ತೆಕ್ಕಟೆಗೆ ಉರುಳ್ ಇಸಿದಂಗೆ
136. ಗಾಣಿಗನ ಒರ್ಲಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಬಂದಾಂಗೆ.
137. ಹುಲಿಗೆ ಹುಣ್ಣಾದಂಗೆ.
138. ಊರಿಡಿ ಸುತ್ತಿ ಬೊರಿ ಕೈಲಿ ಬಾತ್.
139. ಕುದ್ಲನ ಮೋರೆ ಕಂಡುಟು.
140. ಊಟಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಉಪ್ಪಿನಕ್ಕಾ

141. ಹೇಂಟೆ ಕೂಂಗಿ ಹುಂಜನ ತಲೆ ತೆಗ್ಗಾಂಗಿ.
142. ನಾಯಿ ತಿಂದ್ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದಂಗಿ.
143. ಬೆಂಡೆಕ್ಕಾ ತೋರಾಕನ ಹೋರಿ ಹುಂಗಾರ್ಲೆ.
144. ರೊಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ತುಪ್ಪ ಬಿದ್ದಾಂಗಿ.
145. ಕಂಚಿನ ಕಡ್ಲೆ ಅಗ್ಗಂಗಿ.
146. ಕೊಂಕಣಿ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಕೊದಂಟಿ ಮೊದ್ಲು.
147. ಅಲ್ಪನ ಸಂಗ ಅಭಿಮಾನ ಭಂಗ.
148. ಬರಬಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಂಜ ಊಟಕ್ಕೆ ಕಲ್ತತ್ತ.
149. ಹೂಟೆಲಿ ಶೂರ ಬೇಟೆಲಿ ಧೀರ.
150. ಅಣ್ಣ ಕೋಟೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕೈ ಚೀಲಕ್ಕೆ.
151. ಕುಡ್ಡುಟ್ಟು ಕಾಫಿ ಏರಿಟು ಮತ್ತ.
152. ಬರಿಂಕನ ಬೇಟೆಲಿ ಬಣ್ಣದ ಹಂದಿಮರಿ.
153. ಹಿಡ್ಡುಟ್ಟು ದೆವ್ವ ಹೊಡ್ಡುಟ್ಟು ಮಾರಿ.
154. ಅಡ್ಕಲಿ ಅಡ್ಗಿಟ್ಟು ಇದಿರಂಟಿ ಹಕ್ಕಿನಂಗಿ.
155. ಮಾಳಿ ತೆಗೆಕೆ ಅಣ್ಣ ಮಲ್ಲಿಕೆ ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ.
156. ತೇಪ ಹಾಕಿಟ್ಟು ಯಾಗ ಬುಟ್ಟದೆಂತ ಗೊತ್ತಿಲೆ.
157. ಹಿಡ್ಡುಟ್ಟು ಕುರೆ ಹಿಡ್ಡಂಗಿ.
158. ಬೆನ್ನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕ ಹಾಳೆ ಬೀಳ್ತು ಬೇಕಾದಂಗಿ.
159. ಭಂಗಿ ಕುಡ್ಡವನ ಭಂಗನೋಡು ಕಳ್ಳ ಕುಡ್ಡವನ ಸಿರ್ಕ ನೋಡು.
160. ಬೊಗುಳುವ ನಾಯಿ ಕಚ್ಚಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆ.
161. ಕುಂಬಾರಂಗಿ ವರ್ಷ ದೊಣ್ಣೆಗೆ ನಿಮಿಷ.
162. ಇಂಗ್ ತಿಂದ ಮಂಗನ ಹಾಂಗಿ.
163. ಹಕ್ಕಿಗೆ ರೆಂಕೆ ಬಲ ಬಾವಂಗಿ ನೆಂಟ ಬಲ.
164. ಹೆಗ್ಲಿಗೆ ಹೆಗ್ಲ್ ಕೊಟ್ಟುಟ್ಟು

ಶ್ರೀಮಾಲಾಗೌ

ಎಂ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಗೌಡ
 ಮಾಯಿಪನ ಮನೆ,
 ಮಡಪ್ಪಾಡಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ,
 ಸುಳ್ಳು ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ.
 ಮೊ : 9483923310

ಪದ - ಪದಾರ್ಥ

1. ಅಂಗಿ : ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಅಂಗಿನ್' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅಂಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಅವಯವಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಮುಖ್ಯವಾದ ತ ಅರ್ಥವುಳ್ಳು, ಅಂಗಾನಿ ಅಸ್ತ ಸಂತಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥಲಿ ಅಂಗ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಇನಿ: ತೇಳುವ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಗ ಇರುದು ತೇಳುವ ಅರ್ಥ. ಅಂಗಿನ್ ಶಬ್ದ ಕನ್ನಡಲಿ ಅಂಗಿ ಆದೆ. ಅರೆಬಾಸೆಲು ಅಂಗಿತೇಳುವ ಪದನ ಬಳಸುವೆ. ಆಗ ಅದಿಕೆ ಮೈಗೆ ಧರಿಸುವ ಉಡುಪು, ಕವಚತೇಳುವ ಅರ್ಥ ಬಂದದೆ.

ಒಂದು ಗಾದೆ ಉಟ್ಟು - 'ಅಂಗಿಕೊಟ್ಟು ಭಂಗಿ ಸೇದಿ ಮಂಗನಾತ್'. ಭಂಗಿನ ಮೇಲಿನ ಆಸೆಂದ ತಾನು ಹಾಕಂಡಿದ್ದ ಅಂಗಿನ ಕೊಟ್ಟು ಅದಿಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಭಂಗಿನ ತಗಂಡ್ ಸೇದಿತ್‌ಗಡ. ಆಮೇಲೆ ಬೆತ್ತಲೆ ಓಡಾಡಕಾತ್‌ಗಡ. ಅವ ಮಂಗನಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನ್? ಅಂಗಿ ಶಬ್ದನ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳೊಟ್ಟಿಗೂ ಸೇರಾಸಕ್. ಆಗ ಬಗಲಂಗಿ, ನಿಲುವಂಗಿ, ದೊಡ್ಡಂಗಿ, ಗಿಡ್ಡಂಗಿ ಹಿಂಗೆ ಶಬ್ದಗಳಾದೆ.

2. ಅಂಜುಬುರುಕ: ಕನ್ನಡಲಿ 'ಪುರುಕ' ತೇಳುದು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ. ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವನ ಹೇಳಿಕನ ಈ ಪ್ರತ್ಯಯನ ಸೇರಿಸೊಕು. ಅಂಜು=ಹೆದರ್ ಹೆದರುವ (ಅಂಜುವ) ಸ್ವಭಾವದಂವ ಅಂಜು ಬುರುಕ. ಅಂಜು+ಪುರುಕ=ಅಂಜುಬುರುಕ. ಸಮಾಸಲಿ 'ಪ' ಕಾರ 'ಬ' ಕಾರ ಆಗುಟು. ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಅಂಜುಬುರುಕನ ಹೆದರ್ ಪುಕ್ಕತನು ಹೇಳುವೆ. ಪುಕ್ಕಲ್ ಸ್ವಭಾವತೇಳರೆ ಹೆದರುವ ಗುಣದವತ ಬಳಸುವೆ. ಇನ್ನ ಅಳುಬುರುಕ ತೇಳರೆ ಮರಾಡುವ ಸ್ವಭಾವದಂವ, ಹೀಂಗಿನೆ ಲಂಚಬುರುಕ, ಸುಳ್ಳುಬುರುಕ, ಚಾಡಿಬುರುಕತ ಶಬ್ದಗಳೊನ ಮಾಡಿರೆ ಸ ತಪ್ಪಾದುಲ್ಲೆ. ಇವೆಲ್ಲ, ಈಗ ಮಾಮೂಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪದಗ.

3. ಅಂತಸ್ತು : ಕನ್ನಡಲಿ ಪ್ರಚಾರಲಿರುವ ಈ ಶಬ್ದನ ಮೂಲ ನಿಶ್ಚಯ ಆತ್‌ಲ್ಲೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಂತಸ್ತು ತೇಳುವ ಶಬ್ದನ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವೆ. ಅಂತಸ್ತು, ಅಂತಸ್ಥಿತ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ನಡುಲಿ ಸೇರಿಸಿದ, ಒಳಗೊನ, ಒಳಗಿರುವತೇಳುವ ಅರ್ಥಉಟ್ಟು, ಆದ್ದರಂದ ಅಂತಸ್ತು ತದ್ಧವ ಆಗಿರುದು. ಕನ್ನಡಲಿ ಅಂತಸ್ತು ಪದಕ್ಕೆ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದ್ ಸೇರಾಸುದು, ಮಹಡಿ, ಉಪ್ಪರಿಗೆ, ದರ್ಜೆ, ಮಟ್ಟತೇಳುವ ಅರ್ಥ ಉಟ್ಟು, ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಮಾಳಿಗೆ, ಮಾಡಿ ತೇಳುವ ಪದನ ಬಳಸುವೆ.

ಡಾ|| ಕೋರನ ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಕಾಶ್

ಆಧಾರ

ಜಿ.ಜಿ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ-ಇಗೋ ಕನ್ನಡ.

ಪುತ್ತೂರ್‌ನ ತೆಂಕಿಲಿ ನಡೆ ಆಟ ಹಬ್ಬಲಿ ಕುಟ್ಟಿಗೆ ನೀರ್ ತುಂಬಿಸುವ ಸರ್ಧ

ಪುತ್ತೂರ್‌ನ ತೆಂಕಿಲಿ ನಡೆ ಆಟ ಹಬ್ಬಲಿ ನಡೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

12-8-18 ರಂದ್ ಸುಳ್ಯದ ನಾಲ್ಕರು ಗ್ರಾಮದ ಹಾಲೆಮಜಲುಲಿ ನಡೆ 'ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಟ ಉತ್ಸವ' ವೇದಿಕೆಲಿ ಗಣ್ಯರ

12-8-18 ರಂದ್ ಸುಳ್ಯದ ನಾಲ್ಕರು ಗ್ರಾಮದ ಹಾಲೆಮಜಲುಲಿ ನಡೆ 'ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಟ ಉತ್ಸವ' 'ಮಾಯಕ' ನಾಟಕದ ಕಲಾವಿದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತೆ ಸದಸ್ಯರ

'ಹಿಂಗಾರ' ಸಂಚಿಕೆ ಆರರ ಅನಾವರಣ

5-8-2018 ರಂದ್ ಪುತ್ತೂರ್‌ನ ತೆಂಕಿಲಲಿ ನಡ್ಡ ಆಟಿ ಹಬ್ಬದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಪುತ್ತೂರ್‌ನ ತೆಂಕಿಲಲಿ ನಡ್ಡ ಆಟಿ ಹಬ್ಬಲಿ ಚೆನ್ನಮಣಿ ಆಟದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಹಿಂದೂರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಅರಬಾಷೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ

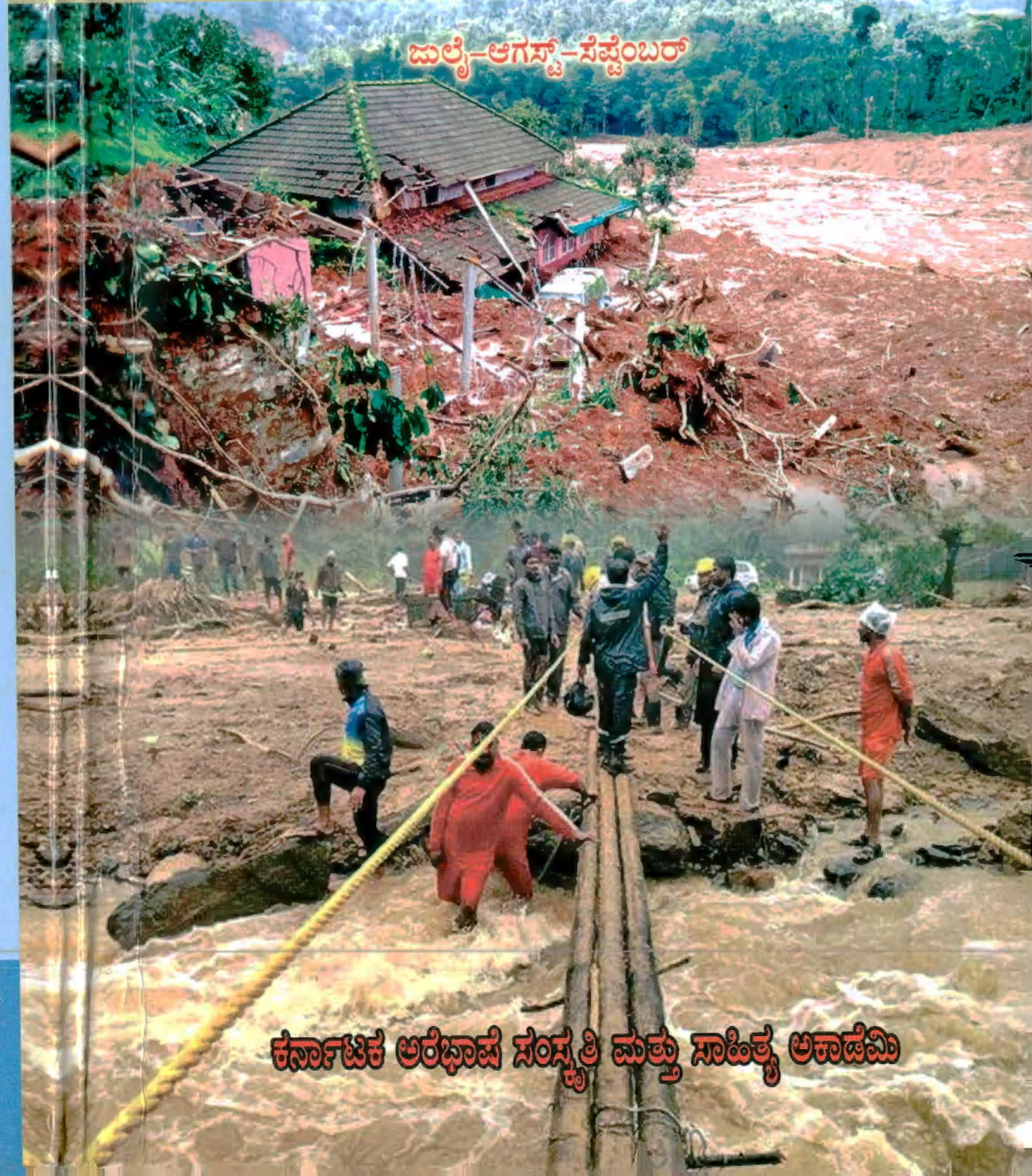
ಸಂಪುಟ-2

ಸಂಚಿಕೆ-7

ದಿನಾಂಕ : 30.09.2018

ಕೊಡಗು

ರೂ. 20/-

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಬಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ